

СЛУЖ

НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА

1830

Službeni vjesnik
Makedonije91001 Skopje
rah 51

2

„СЛУЖБЕН ЛИСТ НА СФРЈ“ излегува во издание на српскохрватски односно хрватскохрватски, словенечки, македонски, албански и унгарски јазик. – Огласи според тарифата – Жиро сметка кај Службата на општественото книговодство 60802-603-21943

Петок, 25 мај 1990

БЕЛГРАД

БРОЈ 27

ГОД. XLVI

цена на овој број е 10 динари. – Претплатата за 1990 година изнесува 440 динари. – Рок за рекламации 15 дена. – Редакција Улица Јована Ристиќа бр. 1. Пошт. факс 226. – Телефони: Централна 650-155; Уредништво 651-885; Служба за претплата 651-732; Телекс 11756; Телефакс 651-482

524.

Врз основа на член 327 ст. 1 и 2 од Уставот на СФРЈ, во врска со член 70 став 1 на Деловникот за работата на Претседателството на СФРЈ, Претседателството на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, на седницата одржана на 15 мај 1990 година, донесе

ОДЛУКА

ЗА ИЗБОР И ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ПРЕТСЕДАТЕЛ НА ПРЕТСЕДАТЕЛСТВОТО НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

За претседател на Претседателството на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, за период од една година, почнувајќи од 16 мај 1990 година, се избира и прогласува членот на Претседателството на СФРЈ од СР Србија д-р Борисав Јовиќ.

Претседателство
на Социјалистичка Федеративна Република Југославија

О. бр. 19
15 мај 1990 година
Белградф

Претседател,
д-р Јанез Дрновшек, с. р.

525.

Врз основа на член 327 ст. 1 и 2 од Уставот на СФРЈ, во врска со член 70 став 2 од Деловникот за работата на Претседателството на СФРЈ, Претседателството на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, на седницата одржана на 15 мај 1990 година, донесе

ОДЛУКА

ЗА ИЗБОР И ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ПОТПРЕТСЕДАТЕЛ НА ПРЕТСЕДАТЕЛСТВОТО НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

За потпретседател на Претседателството на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, за период од една година, почнувајќи од 16 мај 1990 година, се избира и прогласува членот на Претседателството на СФРЈ од Р Хрватска д-р Стипе Шувар.

Претседателство
на Социјалистичка Федеративна Република Југославија

О. бр. 20
15 мај 1990 година
Белградф

Претседател,
д-р Јанез Дрновшек, с. р.

526.

Врз основа на член 315 точка 3 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, Претседателството на Социјалистичка Федеративна Република Југославија издава

УКАЗ

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРЕВОЗОТ НА ОПАСНИ МАТЕРИИ

Се прогласува Законот за превозот на опасни материи, што го усвои Собранието на СФРЈ на седницата на Сојузниот собор од 16 мај 1990 година.

П бр. 1173
16 мај 1990 година
Белград

Претседател
на Претседателството на
СФРЈ,
д-р Борисав Јовиќ, с. р.

Претседател
на Собранието на СФРЈ,
д-р Слободан Глигорневиќ, с. р.

ЗАКОН

ЗА ПРЕВОЗОТ НА ОПАСНИ МАТЕРИИ

I. ОСНОВНИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој закон се уредуваат условите под кои се врши превозот на опасни материи и дејствијата што се во врска со тој превоз (подготвување на материјата за превоз, натовар и истовар и попатни манипулации), како и надзорот над извршувањето на овој закон.

Член 2

Опасни материи, во смисла на овој закон, се:
Класа 1а – Експлозивни материи;
Класа 1б – Предмети полнети со експлозивни материи;
Класа 1ц – Средства за палење, огнометни предмети и други предмети;
Класа 2 – Збиени гасови, гасови претворени во течност и гасови растворени под притисок;
Класа 3 – Западни течности;
Класа 4.1 – Западни цврсти материи;
Класа 4.2 – Материи склони кон самопалење;
Класа 4.3 – Материи што во допир со водата развиваат западни гасови;
Класа 5.1 – Оксидирачки материи;
Класа 5.2 – Органски пероксици;
Класа 6.1 – Отрови;
Класа 6.2 – Гадни и заразни материи;
Класа 7 – Радиоактивни материи;
Класа 8 – Корозивни (нагризувачки) материи;
Класа 9 – Други опасни материи.

Експлозивни материји, предмети полнети со експлозивни материји, средства за палење, онометни предмети и други предмети (во натамошниот текст: експлозивни материји) се цврстите и течните хемиски материји што имаат особина, под погодно надворешно дејство (удар или триење), со експлозивно хемиско разлагање да ослободуваат енергија во форма на топлина или гасови.

Збиени гасови, гасови претворени во течност и гасови растворени под притисок (во натамошниот текст: гасови) се материите што имаат критична температура пониска од 50°C или на 50°C притисок на параа повисок од 300 kPa (3 bar).

Запални течности се течностите или смесите од течности кои на температура од 50°C имаат притисок на параа понизок од 300 kPa (3 bar), а точка на палење пониска од 100°C.

Запални цврсти материји се цврстите материји што, кога се во сува состојба, можат лесно да се запалат во допир со пламен или искра (сулфур, целулоид, нитроцелулоза, црвен фосфор и др.), но не се склони кон самопалење.

Материји склони кон самопалење се материите кои се палат во допир со воздухот или со водата без посредство на други материји (бел и жолт фосфор, цинк-алкили, отпадоци, нитроцелулозни филмови, суров памук, употребени крпи и др.).

Материји кои во допир со водата развиваат запални гасови се материите што во допир со водата развиваат гасови кои се палат во допир со пламен или искра (натриум, калиум, калциум, калциум карбид, алкални силициди и др.).

Оксидирачки материји се материите кои се разлагаат во допир со други материји и притоа можат да предизвикаат оган (хлориди, перфлорати, воден раствор на водород супероксид, пероксици на алкални метали и нивни смеси и др.).

Органски пероксици се органските материји со повисок степен на оксидација кои можат да предизвикаат штетни последици по здравјето или животот на луѓето или оштетување на материјалните добра, а помалку се осетливи на експлозија од динитробензолот во допир со пламен или на удар, односно триење.

Отрови се супстанциите од синтетичко, биолошко или природно потекло и препаратите произведени од тие супстанции кои, внесени во организмот или во допир со организмот, можат да ги загрозаат животот или здравјето на луѓето или штетно да дејствуваат врз животната средина.

Гадни и заразни материји се супстанциите кои шират непријатна мириза или содржат микроорганизми или нивни токсини за кои се знае дека можат да предизвикаат заразни заболувања кај луѓето и животните (свежа несолена или посолена кожа, отпадоци, дроб, жлезди, фекалии и др.).

Радиоактивни материји се материите чија специфична активност надминува 74 бекерели (0,02 микрокири) по грам.

Корозивни (нагрзувачки) материји се материите кои во допир со други материји и со живи организми предизвикуваат нивно оштетување или уништување (сулфурна киселина, азотна киселина, бром, мравска киселина, натриумхороксид и др.).

Други опасни материји се супстанциите кои за време на превозот претставуваат опасност, а кои не можат да се распоредат во класите од 1 до 8 (азбест, сув мраз, магнетни материјали и сл.).

Како опасни материји се сметаат и суровините од кои се произведуваат опасни материји и отпадоците – ако ги имаат особините на тие материји.

Член 3

Претпријатијата и другите правни лица и поединци кои превезуваат или предаваат на превоз опасни материји и вршат дејствија во врска со тој превоз, како и поединците кои во текот на превозот непосредно ракуваат или на друг начин доаѓаат во допир со опасни материји, се должни да преземаат превентивни и заштитни мерки со кои се обезбедува заштита на животот и здравјето на луѓето, на животната средина или материјалните добра односно безбедност на сообраќајот.

Ако опасната материја има и особини на некоја друга опасна материја која спаѓа во класата 2, а тие особини можат да ги загрозаат животот и здравјето на луѓето, животната средина или материјалните добра, претпријатијата и другите правни лица и поединците кои превезуваат такви материји или вршат дејствија во врска со тие превози, како и поединците кои во текот на превозот ракуваат или на друг начин доаѓаат во допир со такви материји се должни да преземаат превентивни и заштитни мерки за спречување и на таквите опасности.

Ако материјата од став 2 на овој член има една или повеќе особини поради кои може да се распореди во опасни материји за чиј превоз е потребно посебно одобрение, таквата материја може да се превезува само со одобрение од надлежниот орган, без оглед на тоа како е класифицирана.

Член 4

Новооткриените опасни материји можат да се превезуваат ако ги исполнуваат условите што претходно, со научно испитување, се утврдени како услови кои даваат полна сигурност при нивниот превоз.

Член 5

Со опасни материји можат да ракуваат само полнолетни лица кои се стручно оспособени за тоа. Опасни материји можат да превезуваат само лицата кои се стручно оспособени за ракување и превоз на опасни материји и кои наполниле 21 година.

Лицата кои не се стручно оспособени за ракување со опасни материји можат, ако претходно се запознати со начинот на работа, со опасностите и со заштитните мерки при работата само да ги пренесуваат, натоваруваат, истоваруваат или претоваруваат опасните материји, и тоа под раководство и надзор на стручно оспособено лице за ракување со опасни материји.

Стручно оспособување на лицата кои ракуваат со опасни материји и превезуваат опасни материји вршат претпријатијата што ги исполнуваат техничките услови и што располагаат со стручен кадар за вршење на таквите работи и што за тоа ќе ги овласти надлежниот орган во републиката односно во автономната покраина.

Член 6

Претпријатијата и другите правни лица кои превезуваат опасни материји и вршат дејствија во врска со тој превоз се должни да организираат и трајно да вршат контрола над спроведувањето на мерките и над исполнувањето на условите пропишани за превоз на опасни материји и над вршењето на дејствијата во врска со тој превоз во согласност со одредбите од овој закон, прописите донесени врз основа на овој закон и со меѓународните спогодби за превоз на опасни материји во одделни гранки на сообраќајот.

Член 7

Во поглед на заедничкото ракување, забраната на заедничко превезување во исто превозно средство односно во ист простор за сместување на товарот и исклучувањето од превоз на опасни материји, сообразно се применуваат и во сите гранки на внатрешниот сообраќај соодветните одредби од меѓународните спогодби што се однесуваат на превозот на опасни материји во одделни гранки на сообраќајот.

Член 8

Носителот на правото на располагање односно сопственикот е должен да ја осигури опасната материја за случај на штета причинета на трети лица поради смрт, повреда на телото или здравјето, оштетување или уништување на предмети или загадување на животната средина во текот на превозот.

Одредбата на став 1 од овој член не се применува на малите количества опасни материји од член 51 став 2 и од член 71 став 3 на овој закон.

Член 9

Одредбите на овој закон не се однесуваат на превозот на опасни материји со превозни средства на вооружените

сили на Социјалистичка Федеративна Република Југославија.

Одредбите на овој закон не се однесуваат и на погонското гориво во резервоарот на превозното средство, како ни на другите опасни материи што служат за погон на превозното средство, сместени во за тоа определени садови, кои претставуваат целина со превозното средство.

II. ЗАЕДНИЧКИ МЕРКИ ЗА БЕЗБЕДНОСТ ЗА СИТЕ ОПАСНИ МАТЕРИИ ИЛИ ЗА ОПРЕДЕЛЕНИ ВИДОВИ НА ТИЕ МАТЕРИИ

1. Пакување

Член 10

Амбалажата во која се превезуваат опасни материи мора да обезбедува заштита на животот и здравјето на луѓе и на животната средина при превозот и ракувањето со опасни материи.

Амбалажата во која се превезуваат опасни материи мора да биде затворена и непропустлива, така што при превозот да го спречува секое губење или истурање на содржината.

Амбалажата, заедно со затворачите, мора во сите делови да биде доволно цврста и јака за да се оневозможи лабавење за време на превозот.

Опасната материја не смее да го нагрзува материјалот од кој се изработени амбалажата и затворачите, ниту со нив да создава штетни или опасни соединенија.

Ако опасната материја е пакувана во амбалажа која е осетлива на влага, просторот во превозното средство во кој е сместена таквата материја мора да биде заштитен од влага и покриен со непропустлива покривка.

Член 11

Садовите, цистерните, контејнерите и другите видови амбалажа за превоз на опасни материи мораат да бидат изработени во согласност со пропишаните стандарди за соодветната класа опасни материи.

Ако опасните материи се превезуваат во садови од кршлив материјал или од неотпорна пластична маса, садите мораат да се сместат во заштитна амбалажа и да се обезбедат со материјал за пополнување на празниот простор заради спречување на кршењето на садот при нормални услови на превозот.

Материјалот за пополнување на празниот простор мора да биде приспособен кон природата на опасната материја, а особено мора да биде подобен да ја впије течната опасна материја или течноста што може да ја лачи опасната материја.

Член 12

Садите за превоз на течна опасна материја или на опасна материја потопена во некоја течност и садите за превоз на раствор на опасна материја, како и нивните затворачи, мораат да бидат такви што да го издржат внатрешниот притисок при промените на температурата што материите можат да ги постигнат при превозот, водејќи сметка за потребниот празен простор за ширење на течноста.

Ако превозот на течна опасна материја се врши со воздухоплов во чија внатрешност воздушниот притисок при промените на височината за време на летањето не е нормален, садите во кои е сместена течната опасна материја и нивните затворачи мораат да бидат такви што да можат да ги издржат промените на воздушниот притисок.

Член 13

Садите за превоз на опасна материја со зафатнина поголема од 200 l мораат да бидат изработени од челичен лим или од друг подобен материјал.

Ако садите за превоз на опасна течна материја се изработени од кршлив материјал и се пакувани во група, вкупната маса на тие садови наполнети со опасна течна материја не смее да биде поголема од 75 kg, а ако садите се изработени од материјал кој не е кршлив и пакуван во група – вкупната маса на тие садови, заедно со опасната течна материја, не смее да биде поголема од 150 kg.

Член 14

Шишињата во кои се превезуваат опасни материи се пакуваат односно се ставаат во палети при превозот во вертикална положба, а шишињата со гасови – во вертикална или хоризонтална положба.

Ниски шишиња со пречник подолг од 30 cm во кои се превезува нафтен течен гас можат да се пакуваат односно да се ставаат во возило за превоз и да се превезуваат без палети.

Ако шишињата се пакувани или сместени во палети во хоризонтална положба, мораат да бидат обезбедени од тркалање или поместување, а ако се пакувани односно сместени во палети во вертикална положба или во широки шишиња без палети – мораат да бидат обезбедени од превртување.

Член 15

Колетите во кои се превезуваат опасни материи мораат да бидат на видливо место означени со соодветни ливчиња за опасност.

Колетите со садови изработени од кршлив материјал мораат да бидат означени со ливчиња на кои се назначува кршливоста на садот а, по потреба, и положбата на колетите при превозот.

Член 16

Празните неисчистени садови во кои се наоѓале опасни материи мораат да бидат затворени и означени на ист начин како да се наполнети со опасна материја.

Превозните средства со кои се превезуваат садите од став I на овој член мораат да бидат означени на ист начин како и превозните средства со кои се превезуваат садите наполнети со опасна материја.

2. Натовар и истовар

Член 17

Натовар и истовар на опасни материи (натовар, начување, претовар, преточување, истовар, источување, чување и други манипулации во врска со натоварот или истоварот) можат да се вршат само на посебно определени места на кои не се загрозуваат животот и здравјето на луѓето, животната средина или материјалните добра односно безбедноста на сообраќајот.

Местото на кое се врши натовар или истовар на опасни материи мора да биде снабдено со пропишаните уреди и опрема и на видливо место означено со соодветна ознака за опасност.

Член 18

На железничките станици, во луѓето и пристаништата и на аеродромите на кои се врши натовар или истовар на опасни материи надлежниот орган во републиката односно надлежниот орган во автономната покраина ќе определи посебно место на кое ќе се врши натовар и истовар на тие материи.

Член 19

На местото на кое се врши натовар или истовар на опасни материи им е забранет пристап на лицата кои непосредно не учествуваат при натоварот или истоварот на тие материи.

Член 20

На местото на кое се врши натовар или истовар на експлозивни материи или на запални опасни материи, забрането е:

- 1) држење на материи и уреди што можат да предизвикаат пожар или да овозможат негово ширење;
- 2) држење на отворен пламен или работа со отворен пламен (заварување и сл.);
- 3) пушење и употреба на средства за палење (кибри-ти, запалки);
- 4) употреба на уреди или средства што имаат огнено ложиште;
- 5) работа со алат или уред кој искри;

- 6) поставување надземни електрични водови без оглед на напонот;
- 7) работа на мстор на возило.

Член 21

Натовар и истовар на опасни материи се врши, по правило, дење.

Ако натовар или истовар на опасни материи се врши ноќе – осветлението на местото на натоварот или истоварот мора да биде електрично, а електричните уреди да бидат изработени така што да не можат да предизвикаат пожар или експлозија.

Член 22

Уредите за натовар и истовар на опасни материи мораат да бидат исправни, така што да е исклучена секоја можност за протечување односно истечување или истурање на опасната материја, и изведени на начин со кој не се оштетува амбалажата на опасната материја.

Член 23

Местото на кое се врши натовар или истовар на експлозивни материи, гасови или запални опасни материи мора да биде снабдено со апарати или со други уреди за гаснење пожар.

Член 24

Затворениот простор во кој се врши натовар или истовар на опасни материи што развиваат гасови или натовар или истовар на радиоактивни материи мора да биде снабден најмалку со еден апарат за мерење на концентрацијата на гасовите во воздухот односно на радиоактивноста во тој простор.

Апаратите за мерење на концентрацијата на гасовите односно на радиоактивноста мораат редовно да се прегледуваат и баждарат.

Член 25

Претпријатијата и другите организации и поединците кои вршат натовар и истовар на опасни материи особено се должни да ја контролираат исправноста на уредите и електричните инсталации на местата на кои се врши натовар или истовар на опасни материи, да организираат физичко обезбедување на тие места и да се грижат за исправноста на техничката опрема и на другите средства за гаснење на пожари на тие места.

Член 26

Цистерните и другите превозни средства со кои се превезува запална течност чија точка на палење е пониска од 55 °C, запален гас во садови што се полнат на возилата или со кои се превезува друга запална материја чија точка на палење е повисока од 55 °C – ако од технолошки причини при манипулацијата таа материја мора да се загрее на температура повисока од четири петтини од нејзината точка на палење, како и возилата во кои се превезуваат опасни материи од класи 1a, 1b, 1c 4.1, 4.2, 5.1 и 5.2 мораат за време на натоварот или истоварот на тие материи да бидат заземјени, а издуната цевка на моторот мора да биде опремена со фаќач на искрите.

За време на натоварот, истоварот или претоварот на течности или гасови од став 1 на овој член, работата на моторот и на уредите за загревање на кабината на превозното средство мора да биде запрена, освен ако моторот на превозното средство се користи за погон на пумпа или на други уреди за натовар или истовар.

3. Превоз

Член 27

Претпријатијата и другите правни лица и поединците кои предаваат на превоз опасна материја или ја превезуваат со сопствени превозни средства се должни опасната материја да ја подготват така што да ги исполнува сите пропишани услови за нејзиниот превоз.

Опасна материја не смее да се предаде или прими на превоз ако не се исполнети пропишаните услови за нејзиниот превоз.

Член 28

Забранет е увозот на отпадоци на опасни материи од странско потекло заради привремено или трајно депонирање на територијата на Социјалистичка Федеративна Република Југославија.

Надлежниот орган во републиката односно во автономната покраина може да го забрани превозот на одделни видови опасни материи преку определено подрачје или да определи тој вид на опасни материи да се превезува само со определен вид превозни средства.

Член 29

Превозните средства со кои се превезуваат опасни материи мораат да бидат технички исправни, изработени, опремни и обележани во согласност со пропишаните стандарди.

Член 30

Опасните материи не смеат да се предаваат ниту да се примаат на превоз како багаж.

По исклучок од одредбата на став 1 од овој член, во багаж можат да се пренесуваат апарати, направи и други слични предмети што содржат минимални количества опасна материја кои не претставуваат опасност по околината, а служат за лична употреба (запалки, кибрити, лакови и сл.).

Член 31

Претпријатијата и други правни лица и поединците кои превезуваат опасни материи се должни, во случај на исчезнување на опасната материја при превозот, да ги преземат потребните мерки за нејзино пронаоѓање и за опасноста што ја претставува опасната материја да го известат најблискиот орган на санитарната инспекција или најблиската станица на милицијата, а по потреба и јавноста.

Член 32

Испаднати или на кој и да било начин истурени опасни материи при превозот превозникот е должен да ги обезбеди, собере и отстрани односно да ги смести на за тоа определени места или на друг начин да ги направи безопасни и за тоа да ја известат најблиската станица на милицијата а, по потреба, најблискиот орган на санитарната инспекција.

Ако превозот не е во можност испаднатите или истурените опасни материи да ги собере, отстрани, смести на определено место или на друг начин да ги неутрализира, надлежниот орган на управата ќе го повика претпријатието кое располага со технички средства за извршување на таква задача тоа да го направи на сметка на превозникот.

Местата од став 1 на овој член ги определува надлежниот орган во републиката односно во автономната покраина.

Член 33

Испраќачот кој дава опасна материја на превоз е должен за секоја пратка на опасна материја да испостави исправа за превозот и упатство за посебните мерки за безбедност што при превозот на опасната материја мораат да се преземат и да му ги предаде на превозникот.

Исправата за превоз на опасна материја мора да содржи:

1) податоци за видот на опасната материја (хемиски, технички и трговски назив на опасната материја, класа во која спаѓа и реден број во таа класа, како и идентификационен број од соодветната меѓународна спогодба кога тој е утврден);

2) податоци за количеството на опасната материја (брuto и нето маса, број на парчиња и др.);

3) назначување на испраќачот дека се исполнети условите пропишани за превоз на односната опасна материја;

4) назив односно лично име, адреса и број на телефонот на испраќачот и на примачот;

5) назначување дека кон исправата за превоз на опасната материја на превозникот му е предадено и писмено упатство за посебните мерки за безбедност што мораат да се преземаат при превозот на опасната материја;

6) потпис и печат на испраќачот.

По исклучок од одредбата на став 1 од овој член, исправа за превоз на опасна материја не се испоставува ако товарниот лист или другата соодветна исправа за превозот ги содржи сите податоци за опасната материја наведени во став 2 на овој член.

Член 34

Исправата за превоз на опасна материја што се упатува во странство мора да биде напишана на еден од јазиците на народите на Југославија и на англиски, француски, руски или германски јазик.

Ако опасната материја се упатува во земја што се граничи со Социјалистичка Федеративна Република Југославија, исправата за превоз на опасната материја може да биде напишана на еден од јазиците на народите на Југославија и на јазикот на таа земја.

Член 35

Исправата за превоз на опасна материја се испоставува во три идентични примероци, од кои еден останува кај испраќачот, еден му се враќа на превозникот, а еден му се доставува на примачот на опасната материја.

Лицето кое управува со превозното средство со кое се превезува опасна материја е должно да поседува исправа за превоз на опасната материја, сертификат за исправноста на возилото, уверение за стручната оспособеност за управување со тоа возило и упатство за посебните мерки за безбедност.

Член 36

Упатството за посебните мерки за безбедност што при превозот на опасна материја мораат да се преземат треба да содржи особено:

1) назначување на видот на опасноста што ја претставува и последиците што може да ги предизвика опасната материја;

2) назначување на посебните мерки што треба да се преземат при превозот на опасната материја и на мерките за спречување односно за ублажување на штетните последици што можат да настанат поради незгода или несреќа на превозното средство (пожар, кршење на амбалажата, истурање или истечување на опасната материја и сл.);

3) постапка со лицето кое ќе дојде во допир со опасната материја;

4) назив, адреса и број на телефонот на претпријатето или назив и број на телефонот на органот кој мора да се известат за незгодата или несреќата што се случила при превозот на опасната материја.

Член 37

Превозникот и лицето кое управува со превозното средство со кое се превезува опасна материја се должни на исправата за превоз на опасната материја со свој потпис да го потврдат приемот на декларираната опасна материја за превоз.

Член 38

Ако во текот на превозот превозникот или лицето кое управува со превозното средство со кое се превезува опасна материја утврди или на друг начин узнае дека превезува опасна материја чијшто превоз е забранет, должен е веднаш да го запре натамошното превезување на опасната материја и за тоа да ги известат најблиската станица на милицијата и испраќачот.

Испраќачот на опасната материја од став 1 на овој член е должен веднаш по применото известување за запирање на превозот да ја преземе опасната материја и да преземе соодветни мерки да не дојде до загрозување на здравјето на луѓето, животната средина и добрата.

Член 39

Превозникот или лицето што управува со превозното средство со кое се превезува опасна материја, кое во текот на превозот ќе утврди дека превезува опасна материја која не ги исполнува условите пропишани за превоз или која не е декларирана како опасна материја или е неточно декларирана, се должни да го запрат натамошното превезување на опасната материја и за тоа да го известат испраќачот.

Испраќачот на опасната материја од став 1 на овој член е должен веднаш по применото известување за запирање на превозот да ги отстрани утврдените недостатоци или да ја преземе опасната материја.

III. ПОСЕБНИ МЕРКИ ЗА БЕЗБЕДНОСТ ЗА ПРЕВОЗОТ НА ОПРЕДЕЛЕНИ ВИДОВИ ОПАСНИ МАТЕРИИ

1. Експлозивни материи

Член 40

Натовар и истовар на експлозивни материи надвор од кругот на претпријатијата што ги произведуваат тие материи или што ги држат за својата редовна дејност можат да се вршат само на места што ќе ги определи надлежниот орган во републиката односно во автономната покраина.

Член 41

За превоз на експлозивни материи е потребно одобрение.

Одобрение за превоз на експлозивни материи во внатрешниот сообраќај издава надлежниот орган во републиката односно во автономната покраина од која се упатува пратката, а за превоз преку границата или преку територијата на Социјалистичка Федеративна Република Југославија (увоз, извоз и транзит) - сојузниот орган на управата надлежен за внатрешни работи.

Одобрението од став 1 на овој член не е потребно ако превозот на експлозивни материи се врши за потребите на вооружените сили на Социјалистичка Федеративна Република Југославија и со воено обезбедување.

Член 42

Барање за издавање одобрение за превоз на експлозивни материи поднесува испраќачот на експлозивната материја.

Барањето од став 1 на овој член содржи:

- 1) назив односно лично име и адреса на испраќачот;
- 2) вид, технички назив, количество и начин на пакување на експлозивната материја;
- 3) реден број под кој експлозивната материја се води во номенклатурата на опасни материи на соодветната меѓународна спогодба за превоз на опасни материи;
- 4) назив и адреса на производителот на експлозивната материја;
- 5) назив односно лично име и адреса на превозникот;
- 6) датум и приближен час на започнувањето на превозот, итнерер и крајно место на превозот;
- 7) назначување на видот и ознака на превозното средство;
- 8) назив односно лично име и адреса на примачот;
- 9) вонредни мерки за безбедност за време на превозот на експлозивната материја;
- 10) назив на влезниот или на излезниот граничен премин и време кога ќе се изврши превозот на експлозивната материја преку граничниот премин односно преку територијата на Социјалистичка Федеративна Република Југославија.

Член 43

Органот надлежен за издавање одобрение за превоз на експлозивни материи (член 41 став 2) може, по потреба, да нареди преземање и на посебни мерки за безбедност при превозот на определена експлозивна материја (правец на движењето, придружба на испраќачот или на превозникот, придружба на припадник на милицијата и др.).

Ако органот од став 1 на овој член нареди преземање на потребни мерки за безбедност при превозот на определен експлозивна материја чие крајно место на превозот се наоѓа на територијата на друга република односно автономна покраина, должен е за потребата за преземање на посебни мерки за безбедност да го извести органот за внатрешни работи на републиката односно на автономната покраина преку чија територија треба да се изврши превозот на експлозивна материја.

Трошоците на посебните мерки за безбедност од став 1 на овој член во внатрешниот сообраќај ги поднесува испраќачот на експлозивната материја, а при увозот, извозот или транзитот на експлозивната материја – превозникот.

Член 44

Ако е договорен увоз или извоз на поголемо количество експлозивни материи што не можат да се превезат преку границата на Социјалистичка Федеративна Република Југославија со едно превозно средство ниту истовремено со повеќе превозни средства, одобрение за превоз може да се издаде за целото количество експлозивни материи. Во тој случај, превозот на целото количество експлозивни материи мора да се изврши преку истиот граничен премин и во рок кој не може да биде подолг од три месеци.

Член 45

Експлозивни материи и средства за нивно иницирање не смеат заедно да се превезуваат во истиот простор на превозното средство.

Одредбата од став 1 на овој член нема да се применува на превозот на предмети наполнети со експлозивни материи кај кои средствата за палење се вградени во текот на производството (муниција, противградни ракети, стопанска муниција и др.), како ни на заедничкиот превоз на експлозив до 50 kg (освен експлозивот со ознака 9a и 10a од Европската спогодба за меѓународен превоз на опасни стоки во друмскиот сообраќај, потребните количества детонаторски штапин за тој експлозив и најмногу 200 запалки, под услов запалките да се наоѓаат во оригинално пакување и експлозивот да е одвоен од детонаторите).

Не е дозволено експлозивни материи да се превезуваат во кабината на возачот и во просторот на превозното средство во кој се превезуваат лица.

Член 46

Претпријатијата и другите правни лица и поединци што превезуваат експлозивни материи се должни за секое исчезнато количество експлозивни материи при превозот веднаш да ја известат најблиската станица на милицијата.

2. Гасови

Член 47

Садовите што се наменети за превоз на определен гас можат да се полнат и со друг вид гас, под услов најмалиот пробен притисок за тој гас да не биде поголем од пробниот притисок за кој е испитан садот и називот на гасот и најголемата дозволена тежина на полнењето да бидат запишани на садот земајќи ги притоа предвид соодветните мерки за безбедност што ги бараат својствата на одделен гас.

Член 48

Садовите во кои се превезуваат гасови мораат да бидат снабдени со исправни вентили. Вентилите на тие садови мораат да бидат заштитени со заштитна капа или со заштитен прстен и херметички затворени за време на превозот.

Член 49

Превоз на садови со гасови се врши, по правило, со отворено превозно средство на кое товарот мора да биде заштитен од штетни атмосферски влијанија, освен садовите што се изработени од материјал отпорен на атмосферски влијанија.

Превоз на садови со гасови може да се врши и со затворено превозно средство, ако е снабдено со вентилационен уред или е овозможено постојано проветрување.

Персоналот на превозното средство со кое се превезуваат отровни гасови и други опасни материи што создаваат параа и гасови опасни за здравјето мора за време на превозот да има соодветна опрема за лична заштита.

3. Запални течности

Член 50

Садовите во кои се превезуваат запални течности мора да одговараат на техничките услови пропишани за односниот вид запални течности.

Ако запални течности се превезуваат во метални бочви или во метални шишиња, тие бочви и шишиња мораат да бидат изработени според југословенскиот стандард односно според странскиот или меѓународниот стандард кој не е во спротивност со југословенските стандарди.

4. Отрови

Член 51

За превоз на отрови преку државната граница или преку територијата на Социјалистичка Федеративна Република Југославија (увоз, извоз и транзит) е потребно одобрение што го издава сојузниот орган на управата надлежен за работи на здравството, во согласност со сојузниот орган на управата надлежен за внатрешни работи.

По исклучок, помали количества отрови наменети за лабораториски и научни цели можат да се превезуваат преку државната граница или преку територијата на Социјалистичка Федеративна Република Југославија без одобрението од став 1 на овој член.

Сојузниот орган на управата надлежен за работи на здравството пропишува кои количества се сметаат како помало количество наменето за лабораториски и научни цели.

Отрови не смеат да се превезуваат во истиот товарен простор со животни намирници, добиточна храна, лекови и предмети за општа употреба што подлежат на здравствен надзор.

Член 52

За превоз на отрови во внатрешниот сообраќај е потребно одобрение.

Одобрението за превоз на отрови од став 1 на овој член го издава надлежниот орган во републиката односно надлежниот орган во автономната покраина од која се упатува пратката.

Одобрение од став 1 на овој член не е потребно ако превозот се врши за потребите на вооружените сили на Социјалистичка Федеративна Република Југославија и со воено обезбедување.

Член 53

Органот надлежен за издавање одобрение за превоз на отрови може, по потреба, да нареди преземање и на посебни мерки за безбедност при превозот на одреден отров (правец на движењето, придружба на испраќачот или на превозникот, на милицијата или на санитарен инспектор).

Составот, задачите и опремата на екипата која претставува техничка придружба на испраќачот или на превозникот при превозот на отрови ќе ги пропише функционерот кој раководи со сојузниот орган на управата надлежен за работи на здравството.

Ако органот од став 1 на овој член нареди преземање на посебни мерки за безбедност при превозот на одреден отров чие крајно место на превозот се наоѓа на територијата на друга република односно автономна покраина, должен е за потребата од преземање на посебни мерки за безбедност да го извести органот надлежен за работи на санитарната инспекција во републиката односно во автономната покраина преку чија територија треба да се врши превозот на отровот.

Трошоците на посебните мерки за безбедност од став 1 на овој член во внатрешниот сообраќај ги поднесува испраќачот на отровот.

Член 54

Барање за издавање на одобрение за превоз на отрови поднесува испраќачот на отровот.

Барањето од став 1 на овој член содржи:

- 1) назив односно лично име и адреса на испраќачот;
 - 2) назив односно лично име и адреса на превозникот;
 - 3) назив и количество на отровот, начин на пакување на отровот и идентификационен број;
 - 4) назначување на видот и ознака на превозното средство;
 - 5) назив односно лично име и адреса на примачот;
 - 6) датум и приближен час на почетокот на превозот;
 - 7) итнерер на движењето на превозното средство.
- Кон барањето од став 1 на овој член испраќачот е должен да приложи упатство за посебните мерки за безбедност при превозот на отрови.

Член 55

Ако во текот на превозот на отровот дојде до истурање или истечување на отровот поради хаварија на превозното средство или од други причини поради кои постои опасност од контаминација на животната средина, превозникот е должен на видлив начин да го означи местото на кое дошло до истурање на отровот, за тоа веднаш да го известат најблискиот орган на санитарната инспекција или најблиската станица на милицијата и до доаѓањето на санитарниот инспектор односно на припадниците на милицијата, да го спречи пристапот на луѓе и животни до тоа место.

5. Радиоактивни материи

Член 56

Радиоактивни материи можат да се пакуваат и да се превезуваат само во амбалажа наменета за определен вид радиоактивни материи, зависно од големината и јачината на изворот, агрегатната состојба и другите својства на радиоактивната материја.

Дозата на зрачењето на површината на амбалажата и на определено растојание од амбалажата и нивото на контаминацијата на површината на амбалажата не смеат да бидат поголеми од износите определени за односниот тип и категорија на пакувањето предвидени со прописите за заштита од јонизирачки зрачења и со меѓународните спогодби за превоз на опасни материи во одделни гранки на сообраќајот.

Член 57

Ако радиоактивната материја е истовремено и токсична, експлозивна или запална, при подготвувањето на таквата радиоактивна материја за превоз и за време на превозот мораат да се преземат мерките за безбедност пропишани за секој од наведените видови опасности.

Член 58

Радиоактивни материи не смеат да се превезуваат во внатрешниот сообраќај во ист товарен простор со животни намирници, со предмети за општа употреба што подлежат на здравствен надзор, со лекови и со добиточна храна.

Член 59

За превоз на радиоактивни материи е потребно одобрение.

Одобрение за превозот на радиоактивни материи во внатрешниот сообраќај издава надлежниот орган во републиката односно надлежниот орган во автономната покраина од која се упатува пратката, а за превозот преку границата односно преку територијата на Социјалистичка Федеративна Република Југославија (увоз, извоз и транзит) – сојузниот орган на управата надлежен за работи на здравството, во согласност со сојузниот орган на управата надлежен за внатрешни работи.

Органите од став 2 на овој член можат, по потреба, да наредат преземање и на посебни мерки за безбедност при превозот на определена радиоактивна материја (правец на движењето, придружба на испраќачот или на превозникот, придружба на припадници на милицијата и др.).

Трошоците за спроведување на мерките од став 3 на овој член во внатрешниот сообраќај ги поднесува испраќачот на радиоактивната материја, а при увозот или транзитот на радиоактивна материја – превозникот.

Одобрение од став 1 на овој член не е потребно ако превозот на радиоактивни материи се врши за потребите на вооружените сили на Социјалистичка Федеративна Република Југославија и со воено обезбедување.

Член 60

На претпријатието или на другото правно лице чија дејност е врзана за користење на радиоактивна материја може да им се издаде одобрение за повеќекратен превоз на таа материја со рок на важност до шест месеци.

Во одобрението од став 1 на овој член мора да се назначи количеството на радиоактивната материја односно бројот на изворите на јонизирачко зрачење и нивната вкупна активност што можат заедно да се превезуваат со определено превозно средство.

Претпријатието или другото правно лице се должни, најдоцна 24 часа пред почетокот на превозот на радиоактивна материја, на надлежниот орган во републиката односно во автономната покраина да му достават известување кое содржи:

- 1) вид и регистарски број на превозното средство со кое ќе се изврши превоз на радиоактивната материја;
- 2) број и датум на издаденото одобрение за превоз;
- 3) вид и количество на радиоактивната материја односно број на изворите и нивната вкупна активност;
- 4) лични податоци за лицата што ќе го извршат превозот на радиоактивната материја;
- 5) време и место на почетокот на превозот на радиоактивната материја;
- 6) итнерер на движењето на превозното средство;
- 7) време на доаѓањето на превозното средство со радиоактивна материја во местото на користење и име односно назив и адреса на корисникот.

Член 61

Барање за издавање одобрение за превоз на радиоактивни материи поднесува испраќачот на радиоактивната материја.

Барањето од став 1 на овој член содржи:

- 1) назив односно лично име и адреса на превозникот, а ако превозот се врши преку границата на Социјалистичка Федеративна Република Југославија – и назив односно лично име и адреса на увозникот односно на извозникот на радиоактивната материја;
- 2) назив и адреса на претпријатието кое извршило пакување на пратката;
- 3) назив и адреса на производителот на радиоактивната материја;
- 4) назив на видот и технички назив на радиоактивната материја;
- 5) јачина на изворите и начин на мерење на радиоактивната материја (вкупна и поединечна активност);
- 6) назначување на превозното средство (воздухоплов, железница, брод, друмско возило);
- 7) итнерер на превозот од местото на предавањето на радиоактивната материја до местото на нејзиното користење;
- 8) назив на влезниот и на излезниот граничен премин, ако превозот се врши преку границата на Социјалистичка Федеративна Република Југославија;
- 9) назив односно лично име и адреса на примачот;
- 10) датум или приближно време на започнувањето на превозот.

Кон барањето од став 1 на овој член испраќачот е должен да приложи:

- 1) препис на одобрението за производство, промет и користење на радиоактивната материја што се превезува;
- 2) атест за амбалажата на радиоактивната материја;
- 3) упатство за посебните мерки за безбедност при превозот на радиоактивната материја;
- 4) список на посебната заштитна опрема.

Член 62

Радиоактивните материи кои во случај на незгода или несреќа можат да доведат до контаминација или до

загрозување на животната средина со зрачење се превезуваат со придружба на лице оспособено за ракување со тие материи.

Член 63

Во случај на истурање на радиоактивната материја, превозникот е должен на видлив начин да го обележи местото на кое дошло до истурање и, до доаѓањето на стручно лице, да го спречи пристапот на луѓе и животни до тоа место.

Ако во текот на превозот дојде до истурање или радиоактивните материи исчезнат, превозникот е должен за тоа веднаш да ја извести најблиската станица на милицијата, а, по можност, и најблискиот орган на санитарната инспекција.

IV. ПОСЕБНИ МЕРКИ НА БЕЗБЕДНОСТ ЗА ПРЕВОЗОТ НА ОПАСНИ МАТЕРИИ, ПО ГРАНКИ НА СООБРАЌАЈОТ

1. Превоз во друмскиот сообраќај

Член 64

При превозот на опасни материи во друмскиот сообраќај, покрај мерките на безбедност за превозот на опасни материи пропишани со овој закон, се применуваат и одредбите на Европската спогодба за меѓународен превоз на опасни стоки во друмскиот сообраќај.

Член 65

Во моторното возило со кое се превезуваат опасни материи не смеат да се наоѓаат други лица освен возачот, совозачот и придружникот.

Член 66

Во моторното возило со кое се превезуваат опасни материи, покрај возачот, мора да се наоѓа и совозач во случаите предвидени со Европската спогодба за меѓународен превоз на опасни стоки во друмскиот сообраќај.

Член 67

Во возилото со кое се превезуваат опасни материи не смеат да се држат материи кои можат да предизвикаат пожар.

На возилото натоварено со опасни материи не смеат да се вршат поправки кои, поради искрење или удар, можат да предизвикаат пожар или експлозија или да ја оштетат амблагата.

Во кабината на возилото со кое се превезуваат опасни материи од класа 1a, 1b, 1c, 2, 3, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1 и 5.2 пушењето не е дозволено.

Член 68

Возачот на моторно возило кој превезува опасни материи е должен со возилото да управува со особена претпазливост.

Брзината на движењето на моторното возило со кое се превезуваат опасни материи не смее да преминува 80% од најголемата дозволена брзина определена според видот на патот, односно определена со сообраќајните знаци поставени на патот, во никој случај не смее да биде поголема од 70 км на час, а за отровите – од 60 км на час.

Член 69

Од моментот на приемот до моментот на предавањето на опасната материја, возачот на моторното возило не смее да се оддалечува од возилото со кое се превезува опасната материја.

По исклучок од одредбата на став 1 од овој член, возачот на моторното возило смее да се оддалечи од возилото со кое се превезува опасна материја само ако возилото го остави под надзор на совозачот или на придружникот, односно ако возилото го паркира на контролирано и соодветно опремен простор за паркирање

Условите од ст. 1 и 2 на овој член не се однесуваат на возилото со кое се превезуваат опасни материи за кое спод Европската спогодба за меѓународен превоз на опасни

стоки во друмскиот сообраќај нема посебни барања во глед на паркирањето.

Член 70

За секоја незгода или несреќа што ќе се случи при превозот на опасни материи, чии последици екипажот на моторното возило не може сам да ги отстрани или поради кои не може да го продолжи возењето, еден од членовите на екипажот е должен веднаш да ја извести најблиската станица на милицијата.

Ако во моторното возило со опасни материи кое претрпело незгода или несреќа се наоѓа само возачот, лицето кое се затекнало на местото на незгодата или несреќата или лицето кое прво ќе најде на тоа место е должно по барање на возачот за тоа да ја извести најблиската станица на милицијата.

Член 71

Опасни материи можат да се превезуваат со моторни и приклучни возила посебно конструирани за превоз на одделни опасни материи или со возила што одговараат на условите пропишани со овој закон и со Европската спогодба за меѓународен превоз на опасни стоки во друмскиот сообраќај.

Во внатрешниот друмски сообраќај опасни материи можат да се превезуваат и со комби-возила, чиј простор за натовар на стоки е одвоен од просторот за патници со постојана фиксирана преграда.

По исклучок од одредбите на ст. 1 и 2 од овој член, пренос, разнесување или доставување дење, и тоа за време на добра видливост на помали количества опасни материи што го дефинира Европската спогодба за меѓународен превоз на опасни стоки во друмскиот сообраќај, освен радиоактивни, може да се врши и со патнички автомобили, со трактор со приколка, запрежно возило, товарен трицикл со мотор или без мотор, со рачна количка или на товарен добиток.

По исклучок од одредбите на ст. 1 и 2 од овој член, преносот, разнесувањето или доставувањето на помали количества опасни материи дење, и тоа за време на добра видливост, освен радиоактивни, може да се врши и со патнички автомобил, со трактор со приколка, запрежно возило, товарен трицикл со мотор или без мотор, со рачна количка или на товарен добиток.

Радиоактивни материи можат да се превезуваат и со превозните средства од став 3 на овој член ако тоа го одобри надлежниот орган во републиката односно во автономната покраина.

Функционерот кој раководи со сојузниот орган на управата надлежен за внатрешни работи ги пропишува количествата на опасни материи што можат да се превезуваат со возилата од став 3 на овој член.

Член 72

Возилата за превоз на опасни материи, запални гасови, односно запални течности со температура на палење под 55°C треба да имаат уред за разелектризирање – одвод на статичкиот електрицитет, кој пред натоварот или истоварот на опасните материи треба да биде приклучен на заземјување.

Возилата за превоз на опасни материи од класа 1 до 5.2 треба да бидат галвански поврзани во еднотензијална целина. Галванските врски и уредите за разелектризирање треба да се проверат пред натоварот односно истоварот.

Возилата за превоз на опасни материи од класа 1 до 5.2 треба да се опремаат со уред за одвод на статичкиот електрицитет на коловозот и со две плочки за приклучување на заземјувањето на задниот дел на возилото (лево, десно).

Возилата за превоз на опасни материи треба да се опремаат со соодветен прекинувач за исклучување на сите електрични кружни текови (директно приклучен може да биде само тахографот). Користењето на прекинувачот за возилата за кои тоа го бара Европската спогодба за меѓународен превоз на опасни стоки во друмскиот сообраќај треба да биде од две места, а за сите други возила од едно или од две места.

Член 73

Возилото со кое се превезуваат опасни материи мора да има два знака за означување на возило со кое се превезуваат опасни материи.

Ако опасната материја која се превезува е од списокот Б5 од Европската спогодба за меѓународен превоз на опасни стоки во друмскиот сообраќај, на знаците за означување на возилото со кое се превезуваат опасни материи мораат да бидат испишани идентификационите броеви на опасната материја која се превезува.

Знаците за означување на возилото со кое се превезуваат опасни материи, идентификационите броеви на одделни опасни материи, како и местата за поставување на знаците на возилото мораат да бидат изведени во согласност со одредбите на Европската спогодба за меѓународен превоз на опасни стоки во друмскиот сообраќај.

Одредбите на ст. 1, 2 и 3 од овој член се применуваат и кога со моторно возило се превезуваат празни неисчистени садови во кои се наоѓале опасни материи.

Член 74

Ако опасни материи се превезуваат со превозните средства од член 71 став 3 на овој закон, наместо знак за означување на возило со кое се превезуваат опасни материи може да се употреби знаменце со иста форма, димензии и бои, кое на превозното средство мора да биде истакнато на видливо место.

Член 75

Моторното и приклучното возило со кое се превезуваат радиоактивни материи мора да има, наместо знак за означување на возило со кое се превезуваат опасни материи, три симболи на предупредување за означување на возило со кое се превезуваат радиоактивни материи.

Симболите на предупредување за означување на возило со кое се превезуваат радиоактивни материи се ставаат на бочните страни и на задната страна на моторното и приклучното возило.

Член 76

Моторното возило со кое се превезуваат опасни материи мора, покрај опремата предвидена со општите прописи и со Европската спогодба за меѓународен превоз на опасни стоки во друмскиот сообраќај, да ја има и следната опрема:

- 1) возачки алат и дигалка за возилото;
- 2) најмалку два апарата за гаснење пожар, од кои еден за гаснење пожар на моторот, а друг за гаснење пожар на товарот на возилото, и тоа со такво полнење кое, со оглед на количеството и другите својства на опасната материја, овозможува ефикасно гаснење на пожарот;
- 3) две рачни батериски електрични ламби (светилки) со трепкава или постојана светлост со портокалова боја, која се гледа од оддалеченост од најмалку 150 m;
- 4) два знака со кои се означува моторно возило запрено на коловозот;
- 5) две знаменца за означување на возило со кое се превезуваат опасни материи;
- 6) две лопати и еден крамп;
- 7) преносна ламба која може да се вклучи на акумулаторот на возилото и која е изработена така што да не може да предизвика експлозија или пожар.

Покрај опремата од став 1 точ. 1 до 4 и точ. 6 и 7 на овој член, моторното возило со кое се превезуваат радиоактивни материи мора да има:

- 1) уред за контрола на зрачењето и средства за заштита и означување на теренот;
- 2) две знаменца за означување на возило со кое се превезуваат радиоактивни материи.

Член 77

Ако опасни материи се превезуваат со приклучно возило на кое која и да било оска има еднократни тркала, приклучното возило мора да има посебен уред кој, со помошта на звучен или светлосен сигнал, го предупредува возачот ако почне да опаѓа притисокот на воздухот во пневматикот повеќе од 20% на кое и да било тркало на приклучното возило.

Приклучното возило со кое се превезуваат опасни материи, ако не е снабдено со кочници што автоматски кочат при откачувањето од влечното возило, мора да биде врзано за влечното возило и снабдено со синцири.

Член 78

Моторното возило со кое се превезуваат опасни материи може да се движи само по патиштата што се определени за движење на такви возила.

Моторните возила со кои се превезуваат опасни материи можат да се запираат и да се паркираат само на местата што се определени и обележени за тој вид возила.

Органот во републиката односно во автономната покраина ги определува патиштата од став 1 на овој член и местата за паркирање од став 2 на овој член.

Возачот кој поради дефект на возилото, сообраќајна незгода, натовар или истовар или од друга оправдана причина е принуден возилото со опасна материја да го запре на коловозот или на паркиралиште во населба, должен е да ги преземе сите мерки запреното возило да не ги доведе во опасност другите возила, а особено учесниците во сообраќајот да ги предупреди:

1) дење и ноќе – со поставување, зад запрено возило, два знака со кои се означува моторно возило запрено на коловозот;

2) ноќе и во време на намалена видливост поради неповолни атмосферски или други прилики – со поставување на светилката од член 76 став 1 точка 3 на овој закон;

3) со упатување на совозачот или придружникот на пратката на оддалеченост од 100 m до 150 m зад запреното возило, дење – со знаменце за означување на возило со кое се превезуваат опасни материи, а ноќе и во услови на слаба видливост – со светилка, да ги предупредува возачите што наидуваат по онаа страна на коловозот на која се наоѓа запреното возило, така што навреме да ги запрат возилата или да ја намалат брзината и да се подготват за безбедно заобиколување на запреното возило.

Знаците и светилките од став 2 точ. 1 и 2 на овој член се поставуваат на оддалеченост од најмалку 50 m од возилото, и тоа така што да бидат видливи од оддалеченост од најмалку 150 m за возачите на моторни возила што наидуваат по истата страна на коловозот на која се наоѓа запреното возило.

Член 79

Прописи за начинот на вршење превоз на опасни материи во друмскиот сообраќај, за стручното оспособување на возачите на моторни возила за превоз на опасни материи и на другите лица што учествуваат во тој превоз (подготовка на опасните материи за превоз, натовар, претовар, истовар и попатни манипулации) и за техничките услови што мораат да ги исполнуваат претпријатијата што вршат стручно оспособување на тие лица, донесува функционерот кој раководи со сојузниот орган на управата надлежен за внатрешни работи, во спогодба со функционерот кој раководи со сојузниот орган на управата надлежен за работи на сообраќајот и врските и со функционерот кој раководи со сојузниот орган на управата надлежен за работи на здравството.

2. Превоз во железничкиот сообраќај

Член 80

При превозот на опасни материи во железничкиот сообраќај, покрај мерките за безбедност за превозот на опасни материи пропишани со овој закон, се применуваат и одредбите на Меѓународниот правилник за превоз на опасни стоки на железниците.

Член 81

Опасни материи не смеат да се превезуваат со железнички возила во кои се наоѓаат патници.

Член 82

Железничките транспортни претпријатија се должни да обезбедат чување на опасните материи што ги превезуваат, и тоа од моментот на приемот до моментот на испораката на тие материи.

Член 83

Со железничките возила натоварени со опасни материи смеа да се маневрира само ако се претходно преземат соодветни мерки за безбедност.

Железничките транспортни претпријатија ги уредуваат единствените мерки за безбедност при маневрирањето со железничките возила од став 1 на овој член.

Член 84

Железнички возила и цистерни натоварени со опасни материи се вклучуваат во возови под условите и на начинот што се утврдени со единствените правила што ги донесуваат железничките транспортни претпријатија.

Прописи за начинот на превозот на опасни материи во железничкиот сообраќај донесува функционерот кој раководи со сојузниот орган на управата надлежен за работи на сообраќајот и врските, во спогодба со функционерот кој раководи со сојузниот орган на управата надлежен за внатрешни работи и со функционерот кој раководи со сојузниот орган на управата надлежен за работи на здравството.

3. Превоз на внатрешните пловни патишта**Член 85**

При превозот на опасни материи на внатрешните пловни патишта, покрај мерките на безбедност пропишани со овој закон, сходно се применуваат и одредбите на Меѓународната конвенција за заштита на човечкиот живот на море кои се однесуваат на превозот на опасни материи.

Прописи за начинот за вршење превоз на опасни материи на внатрешните пловни патишта донесува функционерот кој раководи со сојузниот орган на управата надлежен за работи на сообраќајот и врските, во спогодба со функционерот кој раководи со сојузниот орган на управата надлежен за внатрешни работи и со функционерот кој раководи со сојузниот орган на управата надлежен за работи на здравството.

Технички правила за подобноста на бродовите за превоз на опасни материи на внатрешните пловни патишта донесува Југословенскиот регистар на бродовите.

Член 86

На внатрешните пловни патишта смеат да се превезуваат опасни материи со товарни бродови или со танкери што се наменети за тоа.

По исклучок од одредбата на став 1 од овој член, опасни материи смеат да се превезуваат и со патнички бродови, ако тие материи се сместени во посебен простор одвоен од патниците.

Опасни материи можат да се превезуваат од еден на друг брег и со скелиња, со тоа што за време на превозот на опасните материи на скелето не смеат да се наоѓаат патници.

Член 87

Помали количества опасни материи за потребите на домаќинствата или на работилиштата можат да се разнесуваат и доставуваат и со чамци и со пловечки направи.

Член 88

За време на натовар или истовар на опасни материи од брод или од танкер и за време на чистење и проветрување на бродот или танкерот со кој се превезуваат опасни материи забрането е пушењето и употребата на оган и други средства што можат да предизвикаат искрење, пожар или експлозија.

На танкерите со кои се превезуваат експлозивни или запални материи е забрането, надвор од станбените простории, пушењето и употребата на оган и други средства што можат да предизвикаат искрење, пожар или експлозија, а за време на натоварот и истоварот на тие материи и за време на чистењето на танкерот тие дејствија се забранети и во станбените простории на танкерот.

Член 89

На внатрешните пловни патишта смеат да се превезуваат запални течности само со танкери кои се посебно изградени за превоз на тие течности.

По исклучок од одредбата на став 1 од овој член, запални течности можат да се превезуваат и со товарни бродови ако амбалажата е изработена од нескршлив материјал.

Член 90

Одредбите на член 88 од овој закон се однесуваат и на потискувачите и другите пловни објекти што се наоѓаат во потискуваниот состав, ако во таквиот состав се наоѓа макар и еден танкер.

Член 91

Ако опасни материи се превезуваат со исти бродови делумно во сообраќајот на внатрешните пловни патишта, а делумно во поморскиот сообраќај, се применуваат прописите што важат за превозот на опасни материи во поморскиот сообраќај.

Член 92

Бродови натоварени со опасни материи можат да зимуваат во зимовници само ако притоа можат да се спроведат сите мерки за безбедност пропишани за складирањето и чувањето на опасни материи.

4. Превоз во поморскиот сообраќај**Член 93**

При превозот на опасни материи со поморски бродови, покрај мерките на безбедност за превозот на опасни материи пропишани со овој закон, се применуваат и одредбите на Меѓународната конвенција за заштита на човечкиот живот на море кои се однесуваат на превозот на опасни материи.

Член 94

Со патнички поморски бродови смеат да се превезуваат опасни материи само ако е исполнет условот од член 86 став 2 на овој закон.

Член 95

Одредбите од член 87 на овој закон се применуваат и во поморскиот сообраќај.

Член 96

Прописи за начинот на вршење превоз на опасни материи во поморскиот сообраќај донесува функционерот кој раководи со сојузниот орган на управата надлежен за работи на сообраќајот и врските, во спогодба со функционерот кој раководи со сојузниот орган на управата надлежен за внатрешни работи и со функционерот кој раководи со сојузниот орган на управата надлежен за работи на здравството.

Технички правила за подобноста на бродот за превоз на опасни материи во поморскиот сообраќај донесува Југословенскиот регистар на бродовите, во согласност со одредбите на меѓународниот поморски кодекс на опасни товари, кодексот за конструкцијата и опремувањето на бродовите што превезуваат опасни растурени хемиски средства, кодексот за конструкцијата и опремувањето на бродовите што превезуваат течни гасови во бродски танкови и меѓународниот поморски сигнален кодекс.

5. Превоз во воздушниот сообраќај**Член 97**

При превозот на опасни материи во воздушниот сообраќај се применуваат одредбите на Анексот 18 (безбеден превоз на опасни материи по воздушен пат) кон Конвенцијата за меѓународното цивилно воздухопловство (Чикаго, 1944 година), како и техничките инструкции кон тој анекс, ако не се во спротивност со одредбите на овој закон.

Член 98

Во воздушниот сообраќај опасните материи се превезуваат со воздухоплови наменети за превоз на товари или

со воздухоплови кои се специјално наменети за превоз на опасни материи.

Превоз на опасни материи со воздухоплови за превоз на патници може да се врши само во случаите и под условите што се утврдени со меѓународните спогодби за превоз на опасни стоки во воздушниот сообраќај.

Пирофоричните радиоактивни течности не смеат да се превезуваат со воздухоплови.

Член 99

Ако со патнички воздухоплови се превезуваат радиоактивни материи, пратките со тие материи се примаат само на аеродромот на поаѓањето на воздухопловот.

При преносот на радиоактивни материи испраќачот е должен да определи стручно лице кое ќе ги прифати пратките со радиоактивни материи до внесувањето во воздухопловот односно по изнесувањето од воздухопловот.

Член 100

За време на натовар или истовар на експлозивни материи од воздухопловот, воздухопловот не смее да се полни со гориво.

Член 101

Натовар на опасни материи во воздухоплов или истовар од воздухоплов не смее да се врши за време на непогодни атмосферски прилики кои би можеле да предизвикаат експлозија, пожар, уништување или истурање на опасната материја.

Член 102

Сé додека во воздухопловот се наоѓаат експлозивни или запални материи, просторот во кој се сместени не смее да се загрева.

Член 103

Пратки со опасни материи можат да се примат и да се натоварат на странски аеродром во воздухоплов кој лета кон домашен аеродром само ако испраќачот има потврда од примачот на пратката дека е обезбедено пратката да ја прифати стручно лице веднаш по слетувањето на воздухопловот.

Член 104

Воздухоплов кој е исклучително натоварен со опасни материи може да ја прелета територијата на Социјалистичка Федеративна Република Југославија само ако за тоа добие одобрение од сојузниот орган на управата надлежен за работи на сообраќајот и врските.

Одобрението од став 1 на овој член го издава сојузниот орган на управата надлежен за работи на сообраќајот и врските, во согласност со Сојузниот секретаријат за народна одбрана, со сојузниот орган на управата надлежен за внатрешни работи и со сојузниот орган на управата надлежен за надворешни работи.

Во барањето за издавање на одобрението од став 1 на овој член превозникот е должен да ги назначи видот и количеството на опасната материја, аеродромот на полетувањето и аеродромот на слетувањето на воздухопловот.

Член 105

Ако со воздухоплов се превезуваат опасни материи, превозникот е должен за тоа однапред да го извести сојузниот орган на управата надлежен за работи на цивилната воздушна пловидба.

Член 106

Прописи за начинот на вршењето на превоз на опасни материи во воздушниот сообраќај донесува функционерот кој раководи со сојузниот орган на управата надлежен за работи на сообраќајот и врските, во спогодба со функционерот кој раководи со сојузниот орган на управата надлежен за внатрешни работи и со функционерот кој раководи со сојузниот орган на управата надлежен за работи на здравството.

6. Пренос во поштенскиот сообраќај

Член 107

Забрането е да се ставаат експлозивни, запални и други опасни материи во писмовни пратки и поштенски колетти и такви пратки и колетти да се примаат на пренос во поштенскиот сообраќај.

По исклучок од одредбата на став 1 од овој член, претпријатието за ПТТ сообраќај може да ги прими на пренос во внатрешниот поштенски сообраќај само оние опасни материи чиј превоз во меѓународниот поштенски сообраќај е дозволен со одредбите на Светската поштенска конвенција и на Аранжманот за поштенските колетти.

Член 108

Со поштенските пратки со опасни материи мора да се ракува одвоено, а во текот на преносот тие материи да бидат сместени одвоено од другите поштенски пратки.

V. НАДЗОР

Член 109

Инспекциски надзор над извршувањето на овој закон, на прописите донесени врз основа на овој закон и на меѓународните договори непосредно вршат надлежните органи на управата во републиките и во автономните покраини.

Во вршењето на непосреден инспекциски надзор, надлежните органи на управата од став 1 на овој член се овластени:

- 1) да наредат утврдените неправилности да се отстранат во определен рок;
- 2) да им забранат натамошен превоз или ракување со опасните материи на лицата што не се стручно оспособени за превоз и ракување со опасни материи;
- 3) привремено да го забранат вршењето на одделни дејствија во врска со превозот (подготовка за превоз, натовар, претовар и истовар) на опасни материи ако во поглед на местото или времето за вршење на тие дејствија не се исполнети пропишаните услови;
- 4) да му го забранат на претпријатието или на друго право лице или на поединецот превозник превозот на опасни материи ако утврдат дека во текот на подготовката за превоз или во текот на превозот се направени потешки пропусти во поглед на преземањето на мерките за безбедност.

По исклучок од одредбата на став 1 од овој член, инспекциски надзор над спроведувањето на мерките за безбедност пропишани со овој закон и на прописите донесени врз основа на овој закон, при превозот на отровни, гадни и заразни и радиоактивни материи преку границата на Социјалистичка Федеративна Република Југославија (увоз, извоз и транзит), непосредно врши сојузниот орган на управата надлежен за работи на здравството, преку своите санитарни инспектори кои вршат здравствен надзор на граничните премини.

Член 110

Сојузниот орган на управата надлежен за внатрешни работи врши инспекција над постапувањето на надлежниот републички односно покраински орган во извршувањето на одредбите од овој закон, на прописите донесени врз основа на овој закон и на меѓународните договори што се однесуваат на превозот на опасни материи од класа 1а, 1б, 1ц, 2, 3, 4.1, 4.2, 5.1, 5.2, 8 и 9, спроведувањето на мерките и дејствијата и извршувањето на задачите во оваа област и врши инспекција над работата на органите во републиката односно во автономната покраина надлежни за контрола на превозот на опасни материи преку државната граница на Социјалистичка Федеративна Република Југославија (увоз, извоз и транзит).

Сојузниот орган на управата надлежен за работи на здравството врши и инспекција над постапувањето на надлежниот републички односно покраински орган во извршувањето на одредбите од овој закон, на прописите донесени врз основа на овој закон и на меѓународните договори што се однесуваат на превозот на опасни материи од класа 6.1, 6.2 и 7 и над спроведувањето на мерките и дејствијата и извршувањето на задачите во оваа област.

Органот во кој се врши инспекција е должен на овластениот работник да му овозможи увид во сите предмети што се однесуваат на постапувањето на органите во спроведувањето на пропишаните мерки за безбедност при превозот на опасни материи и да ги даде потребните податоци и известувања за спроведувањето на овој закон, на прописите донесени врз основа на овој закон и на меѓународните договори.

Ако овластениот работник кој врши инспекција утврди дека органот во кој се врши инспекција не ги спроведува пропишаните мерки за безбедност при превозот на опасни материи или во вршењето на тој надзор утврди други неправилности во спроведувањето на овој закон, на прописите донесени врз основа на овој закон и на меѓународните договори ќе го запознае со тоа функционерот кој раководи со органот во кој се врши инспекцијата и ќе ги предложи мерките што треба да се преземат.

Член 111

Органите во републиката односно во автономната покраина надлежни за спроведувањето на овој закон, на прописите донесени врз основа на овој закон и на меѓународните договори се должни на надлежниот сојузен орган на управата да му доставуваат известувања и извештаи за примената на овој закон, на прописите донесени врз основа на овој закон и на меѓународните договори.

Функционерот кој раководи со сојузниот орган на управата надлежен за внатрешни работи, во спогодба со функционерот кој раководи со сојузниот орган на управата надлежен за работи на здравството, ги определува податоците што треба да ги содржат известувањата и извештаите од став 1 на овој член и начинот на нивното доставување.

Член 112

Надлежните органи во републиката односно во автономната покраина се должни да устројаг и да водат база на податоци за видовите на опасни материи, за нивните особини што претставуваат опасност за животот и здравјето на луѓето и за материјалните блага, мерките што треба да се преземат за спречување или отстранување на опасноста и за претпријатијата и поединците што можат да даваат помош при отстранувањето на настанатата опасност.

Методологијата за начинот на формирање на базата на податоци за опасните материи ја донесува функционерот кој раководи со сојузниот орган на управата надлежен за внатрешни работи на предлог од комисијата која се формира од претставници на надлежните републички и покраински органи на управата.

VI. КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ

Член 113

Со парична казна од 4.500 до 45.000 динари ќе се казни за прекршок претпријатието или другото правно лице:

- 1) ако превезува новооткриена опасна материја за која со научно испитување не се утврдени условите што даваат целосна сигурност при превозот (член 4);
- 2) ако без овластување од надлежниот орган врши стручно оспособување на лица што ракуваат и превезуваат опасни материи (член 5 став 3);
- 3) ако не ја организира или не врши контрола над спроведувањето на мерките и исполнувањето на условите за превоз на опасни материи и вршењето на дејствија во врска со тој превоз (член 6);
- 4) ако заеднички пакува или заеднички превезува во исто превозно средство односно во ист простор за сместување на товар опасна материја или ако превезува опасна материја што е исклучена од превоз, спротивно на одредбите на меѓународните спогодби од член 7 на овој закон;
- 5) ако не осигури опасна материја за случај на штета причинета на трети лица поради смрт, повреда на телото или здравјето, оштетување или уништување на предмети или загадување на животната средина во текот на превозот (член 8);
- 6) ако амбалажата во која се превезува опасна материја не одговара на пропишаните услови (член 10 ст. 1 до 4);
- 7) ако садот во кој превезува опасна течна материја или опасна материја потопена во некоја течност, или са-

дот за превоз на раствор на опасна материја, или садот за превоз на опасна материја со воздухоплов и нивните затворачи не одговараат на пропишаните услови (член 12);

8) ако садот со зафатнина поголема од 200 литри во кој превезува опасна течна материја не е од челичен лим или од друг подобен материјал (член 13 став 1);

9) ако натовар или истовар на опасна материја врши на место каде што се загрозуваат животот или здравјето на луѓето, материјалните добра, животната средина или безбедноста на сообраќајот (член 17 став 1);

10) ако на железничка станица, во лука и пристаниште или на аеродром врши натовар или истовар на опасни материи надвор од местото што го определил надлежниот орган (член 18);

11) ако на местото на кое се врши натовар или истовар на експлозивни материи или на запални опасни материи изврши некое од дејствијата предвидени во член 20 став 1 точ. 1, 2, 4, 5 и 6;

12) ако местото на кое се врши натовар или истовар на експлозивни материи, гасови или на запални опасни материи не го снабди со апарати или со други уреди за гаснење на пожар (член 23);

13) ако во затворен простор во кој се врши натовар или истовар на опасни материи што развиваат гасови или на радиоактивни материи не постави апарат за мерење на концентрацијата на гасовите во воздухот односно апарат за мерење на радиоактивноста во тој простор, или редовно не врши преглед и бажарење на тие апарати (член 24);

14) ако увезе отпадоци на опасни материи од странско потекло заради трајно или привремено депоирање на територијата на Социјалистичка Федеративна Република Југославија (член 28 став 1);

15) ако превезува опасни материи во превозни средства што технички не се исправни или изработени, опремени и обележани во согласност со пропишаните стандарди (член 29);

16) ако опасна материја предаде или прими на превоз како багаж, освен апарати, направи и други слични предмети што содржат минимални количества на опасни материи кои не претставуваат опасност по околината, а служат за лична употреба (запалки, кибрити, лекови и сл.) – (член 30);

17) ако веднаш не го запре натамошното превезување на опасна материја што е исклучена од превозот или за тоа не ги известил најблиската станица на милицијата и испраќачот, штом ќе утврди или на друг начин ќе узнае дека превезува таква опасна материја (член 38 став 1).

18) ако по применото известување за запирање на превозот на опасна материја што е исклучена од превозот не ја преземе таа материја или не преземе соодветни мерки таа да се стори безопасна (член 38 став 2);

19) ако не го запре натамошното превезување на опасна материја и за тоа не го известил испраќачот кога во текот на превозот ќе утврди дека превезува опасна материја што не е декларирана како опасна материја или е неточно декларирана (член 39 став 1);

20) ако експлозивната материја чијшто натовар или истовар се врши надвор од кругот на претпријатијата што тие материи ги произведуваат или ги држат за својата редовна дејност, ја натоварува или истоварува надвор од местото што го определил надлежниот орган (член 38);

21) ако превезува експлозивна материја без одобрение од надлежниот орган (член 40);

22) ако не ги преземе посебните мерки за безбедност при превозот на определена експлозивна материја што ги пропишал надлежниот орган (член 43 став 1);

23) ако садот во кој превезува гас го полни со вид на гас за кој тој не е наменет а не ги исполнува условите од член 47 (член 47);

24) ако садот во кој превезува запална течност не им одговара на техничките услови пропишани за односниот вид запална течност (член 50 став 1);

25) ако превезува запални течности во метални бочви или метални шишиња што не се изработени според југословенскиот стандард или според странскиот или меѓународниот стандард што ги исполнува условите на јусоловенскиот стандард (член 50 став 2);

26) ако без одобрение од надлежниот орган превезува отров преку државната граница или преко територијата

на Социјалистичка Федеративна Републике Југославија (увоз, извоз, транзит) – (член 51 став 1);

27) ако превезува отров во ист товарен простор со животни намирници, или со добиточна храна или со лекови, или со предмети за општа употреба кои подлежат на здравствен надзор (член 51 став 4);

28) ако превезува отров во внатрешниот сообраќај без одобрение од надлежниот орган или ако при превозот на отров не ги преземе наредените посебни мерки за безбедност (член 53 и член 54 став 1);

29) ако во случај на растурање на отров на видлив начин не го обележи местото на кое настанало растурањето или не го спречи пристапот кон тоа место на луѓе или животни до доаѓањето на стручно оспособено лице (член 55);

30) ако пакува или превезува радиоактивна материја во амбалажа што не му одговара на определен вид радиоактивна материја или дозата на зрачење на површната на амбалажата е поголема од дозволената (член 56);

31) ако при подготвувањето за превоз или при превозот на радиоактивна материја која е истовремено и токсична, експлозивна или запална, не ги преземе мерките за безбедност пропишани за секој наведен вид опасност (член 57);

32) ако превезува радиоактивна материја во внатрешниот сообраќај во ист товарен простор со животни намирници, или со определени предмети за општа употреба кои подлежат на здравствен надзор или со лекови, или со добиточна храна (член 58);

33) ако превезува радиоактивна материја без одобрение од надлежниот орган или при нејзиниот превоз не ги преземе наведените посебни мерки за безбедност (член 59);

34) ако превезува поголемо количество радиоактивна материја односно број на извори на јонизирачки зрачења чија активност е поголема од активност определена во одобрението или не го извести надлежниот орган во републиката односно во автономната покраина за почетокот на превозот или ако известувањето не ги содржи сите пропишани податоци (член 60);

35) ако радиоактивна материја или извор на јонизирачки зрачења, што во случај на незгода или несреќа може да доведе до контаминација или до загрозување на животната средина со зрачење, превезува без придружба на лице стручно оспособено за ракување со таа материја или извор (член 52);

36) ако во случај на растурање на радиоактивна материја на видлив начин не го обележи местото на кое дошло до растурање или не го спречи пристапот кон тоа место на луѓе или животни до доаѓањето на стручно оспособени лица (член 63 став 1);

37) ако опасни материји превезува со моторно возило кое не ги исполнува техничките услови за превоз на определена опасна материја (член 72 ст. 1 и 2);

38) ако опасна материја превезува во железничко возило во кое се наоѓаат патници (член 81);

39) ако од моментот на приемот до моментот на испораката не обезбеди чување на опасната материја што ја превезува (член 82);

40) ако опасна материја превезува на внатрешен пловен пат со патнички брод во простор што не е одвоен од патниците или ако превезува опасна материја со скели заедно со патниците (член 86 ст. 2 и 3);

41) ако запална течност превезува со танкер кој не е посебно изграден за превоз на таа течност или со товарен брод кога запалната течност е пакувана во кршлива амбалажа (член 89);

42) ако опасна материја превезува со патнички поморски брод во простор што не е одвоен од патниците (член 94);

43) ако опасна материја превезува со воздухоплов кој не е наменет за превоз на товар или со воздухоплов кој не е специјално наменет за превоз на опасни материји или ако превозот го врши со воздухоплов наменет за превоз на патници спротивно на условите утврдени со меѓународните спогодби за превоз на опасни стоки во воздушниот сообраќај (член 98 ст. 1 и 2);

44) ако превезува со воздухоплов пиророфорична радиоактивна течност (член 98 став 3);

45) ако во патнички воздухоплов прими радиоактивна материја надвор од аеродромот на доаѓањето (член 99 став 1);

46) ако при преносот на радиоактивна материја не определи стручно лице што ќе ја прифати пратката со радиоактивна материја до внесувањето во воздухопловот односно по изнесувањето од воздухопловот (член 99 став 2);

47) ако за време на натоварот или истоварот на експлозивна материја од воздухоплов го полни воздухопловот со гориво (член 100);

48) ако стави експлозивна, запална или друга опасна материја во писмовна пратка или поштенски колет, или ако таква пратка или колет ги прими на пренос во поштенскиот сообраќај (член 107 став 1),

За дејствијата од став 1 на овој член ќе се казни за прекршок со парична казна од 1.000 до 10.000 динари и одговорното лице во организацијата на здружен труд или во другото правно лице.

Член 114

Со парична казна од 4.000 до 40.000 динари ќе се казни за прекршок претпријатието или другото правно лице:

1) ако нареди или дозволи со опасна материја да ракува лице кое не е полнолетно или лице кое не е стручно оспособено за ракување со тие материји (член 5 став 1);

2) ако превезува опасна материја во сад, цистерна, контейнер или во друг вид амбалажа за превоз на опасни материји што не се изработени во согласност со пропишаните стандарди за соодветната класа опасна материја, во сад од кршлив материјал или неотпорна пластична маса што не е сместен во заштитна амбалажа и не е обезбеден со соодветен материјал за пополнување на празниот простор (член 11);

3) ако сатовите од кршлив материјал во кои се превезува опасна течна материја ги пакува во група чија вкупна маса надминува 75 kg или сатовите од некршлив материјал во кои се превезува опасна течна материја ги пакува во група чија вкупна маса надминува 150 kg (член 13 став 2);

4) ако местото на кое се натоваруваат или истоваруваат опасни материји не е снабдено со пропишаните уреди или опрема или ако на видливо место не е означено со соодветна ознака за опасност (член 17 став 2);

5) ако уредот за натовар или истовар на опасни материји не е исправен или изведен така што да не ја оштетува амбалажата на опасната материја (член 22);

6) ако на местото на кое се натоваруваат или истоваруваат опасни материји не ја контролира исправноста на уредите или на електричните инсталации, не организира физичко обезбедување на тие места или не се грижи за исправноста на техничката опрема и на другите средства за гаснење на пожар на тие места (член 25);

7) ако опасната материја ја предаде или прими на превоз или ја превезува со сопствено превозно средство, а не ја подготвило опасната материја во согласност со условите за нејзин превоз (член 27);

8) ако опасната материја што испаднала или што се истурирала при превозот не ја собере или не ја отстрани односно истури на место определено за тоа или на друг начин не ја стори безопасна, или за тоа не го извести најблискиот орган на санитарната инспекција или станицата на милицијата (член 32);

9) ако на превозникот не му предаде исправа за превоз на опасна материја или упатство за посебните мерки за безбедност што мораат да се преземат при превозот на опасна материја (член 33 став 1);

10) ако веднаш по применето известување за запирање на превозот на опасна материја не ги отстрани утврдените недостатоци или не ја преземе опасната материја (член 39 став 2);

11) ако експлозивна материја и средствата за нејзино иницирање не ги превезува во ист простор на превозното средство (член 45);

12) ако во моторното возило со кое се превезува опасна материја нема совозач во случаите кога тоа е предвидено со Европската спогодба за меѓународен превоз на опасни стоки во друмскиот сообраќај (член 66);

13) ако дозволи или нареди на возило натоварено со опасна материја да се врши поправка која поради искрење или удар може да предизвика пожар или експлозија или да ја оштети амбалажата (член 67 став 2);

14) ако превезува опасна материја со моторно или приклучно возило кое не е посебно конструирано за превоз на одделни опасни материји или со товарно моторно

возило кое не одговара на условите пропишани со овој закон и со Европската спогодба за меѓународен превоз на опасни стоки во друмскиот сообраќај (член 71);

15) ако брод натоварен со опасна материја држи во зимовник, а да не се спроведени пропишаните мерки за безбедност за складирање и чување на опасни материи (член 92);

16) ако натоварува или истоварува опасни материи од воздухоплов за време на непогодни атмосферски прилики (член 101);

17) ако однапред не ја извести надлежната служба за водење на воздухоплови кога со воздухопловот се превезува опасна материја (член 105);

18) ако со поштенска пратка која содржи опасна материја не ракува одвоено или ако во текот на преносот оваа пратка не ја смести одвоено од другите поштенски пратки (член 108).

За дејствијата од став 1 на овој член ќе се казни за прекршок со парична казна од 800 до 8.000 динари и одговорното лице во претпријатието или во другото правно лице.

Член 115

Со парична казна од 3.500 до 35.000 динари ќе се казни за прекршок претпријатието или другото правно лице:

1) ако садовите, цистерните, контејнерите и другиот вид амбалажа не ги изработи или не ги испита според пропишаните стандарди (член 11 став 1);

2) ако шишињата во кои се превезуваат опасни материи, освен ниските шишања со пречник подолг од 30 cm во кои се превезува течен нафтен гас, не ги пакува односно не ги става во палети во вертикална положба или ако шишињата со гас ги пакува во хоризонтална положба, а не ги обезбеди така што да не можат да се тркалаат или поместуваат или ако шишињата пакувани во палети во вертикална положба не ги обезбеди да не можат да се превртуваат (член 14);

3) ако колетот во кој превезува опасна материја на видно место не е означен со ливчиња за опасноста односно со ливчиња за кршливоста на садот (член 15);

4) ако празните неистиснети садови во кои се наоѓале опасни материи не ги затвори и не ги означил на ист начин како да се полни или ако превозните средства во кои се превезуваат садови во кои се наоѓале опасни материи не ги означил на ист начин како и превозните средства со кои се превезуваат садови наполнети со опасни материи (член 16);

5) ако натоварува или истоварува опасни материи ноќе без електрично осветление или ако електричните уреди на местото на натоварот или истоварот не се изработени така што да не можат да предизвикаат пожар или експлозија (член 21 став 2);

6) ако одделни видови опасни материи превезува преку подрачје на кое е забранет превозот на такви материи или го врши превозот на материјата со превозно средство со кое е забранет превозот на таква материја (член 28);

7) ако превезува опасни материи со превозно средство што технички не е исправно или не е изработено, опремено и обележено на начинот пропишан со меѓународните договори за превоз на опасни материи во одделни гранки на сообраќајот (член 29);

8) ако во случај на исчезнување на опасна материја при превозот не ги преземе потребните мерки за нејзино пронаоѓање и ако за нејзиното исчезнување и за опасноста каква што претставува таа опасна материја не ги извести јавноста, најблискиот орган на санитарната инспекција или најблиската станица на милицијата (член 31);

9) ако за исчезнатото количество експлозивна материја при превозот веднаш не ја извести најблиската станица на милицијата (член 46);

10) ако садовите со гас ги превезува со отворено превозно средство, а товарот не го заштити од атмосферски влијанија или ако ги превезува со затворено превозно средство што не е снабдено со вентилационен уред или не е овозможено постојано проветрување, или ако не го обезбеди персоналот на превозното средство со соодветна опрема за лична заштита (член 49);

11) ако дозволи во возилото со кое превезува опасна материја да се наоѓаат други лица, освен возачот, совозачот и придружникот (член 65);

12) ако во возилото со кое превезува опасна материја држи материја која може да предизвика пожар (член 67 став 1);

13) ако моторното возило со кое превезува опасна материја или празни неистиснети садови во кои се наоѓале опасни материи ги нема знаците или уредите пропишани во чл. 73 и 74 на овој закон;

14) ако моторното возило со кое превезува радиоактивна материја не го означил со ознаките за означување на радиоактивни материи или ознаките не ги поставил на соодветно место (член 75);

15) ако моторното возило со кое превезува опасна материја ја нема пропишаната опрема (член 76);

16) ако приклучното возило на кое која и да било оска има еднократни тркала, со кое се превезува опасна материја, нема посебен уред со кој се предупредува на намалувањето на притисокот на воздухот во пневматикот под 80% (член 77 став 1);

17) ако приклучното возило со кое се превезува опасна материја не е врзано за влечното возило и со посебни синџири кога не е снабдено со кочници кои автоматски кочат при откачувањето од влечното возило (член 77 став 2);

18) ако маневрира со железнички возила натоварени со опасна материја, а претходно не ги преземе пропишаните мерки за безбедност (член 83 став 1);

19) ако вклучи во воз железничко возило или цистерна натоварена со опасна материја спротивно на условите и на начинот што ги утврдило железничкото транспортно претпријатие (член 84);

20) ако прими или натовари пратка со опасна материја во воздухоплов на странски аеродром а нема потврда од примачот на пратката дека е обезбедено прифаќање на пратката од страна на стручно лице веднаш по слетувањето на воздухопловот (член 103);

21) ако воздухопловот кој е исклучително натоварен со опасна материја ја прелетува територијата на Социјалистичка Федеративна Република Југославија без одобрение од надлежниот орган (член 104 став 1).

За дејствијата од став 1 на овој член ќе се казни за прекршок со парична казна од 600 до 6.000 динари и одговорното лице во претпријатието или во другото правно лице.

Член 116

За дејствијата од член 113 став 1 точ. 1 до 5 и точ. 8 до 39, член 114 став 1 точ. 1 до 8 и точ. 10 до 14 и член 115 став 1 точ. 1 до 18 на овој закон ќе се казни за прекршок поединецот кој самостојно врши дејност со личен труд и со средства во сопственост на граѓаните со парична казна од 4.500 до 45.000 динари или со казна затвор до 60 дена.

Член 117

Со парична казна од 1.000 до 10.000 динари или со казна затвор до 30 дена ќе се казни за прекршок поединецот:

1) ако натоварува или истоварува опасна материја на место каде што се загрозуваат животот или здравјето на луѓето или материјалните блага или животната средина (член 17 став 1);

2) ако пристапи на место на кое се врши натовар или истовар на опасни материи, а не учествува во натоварот или истоварот (член 19);

3) ако на местото на кое се врши натовар или истовар на експлозивна материја или на запална опасна материја пуши или употребува средства за палење (кибрич, запалки) или не ја исклучи работата на моторот на возилото (член 20);

4) ако за време на натоварот или истоварот на запални течности или гасови не го заземил превозното средство или за време на натоварот, истоварот или претоварот не ја запре работата на моторот на превозното средство со кое ги превезува запалната течност или запалниот гас кога бил должен тоа да го стори (член 26);

5) ако опасната материја ја предала на превоз или ја превезува со сопствено превозно средство, а не ја подготвил опасната материја во согласност со условите за нејзиниот превоз (член 27);

6) ако увезе отпадоци на опасни материи од странско потекло заради трајно или привремено депонирање на

територијата на Социјалистичка Федеративна Република Југославија (член 28 став 1);

7) ако во багажот пренесува опасна материја или ја предаде на превоз како багаж, освен апаратите, направите и другите слични предмети што содржат минимални количества на опасни материи што не претставуваат опасност по околината, а служат за лична употреба (запалки, кибрити, лекови и сл.) - (член 30 став 1);

8) ако во случај на исчезнување на опасна материја при превозот не ги преземе мерките за нејзино пронаоѓање и ако за нејзиното исчезнување не ја извести најблиската станица на милицијата, а по потреба и најблискиот орган на санитарната инспекција (член 31);

9) ако испадната или истурената опасна материја при превозот не ја собере или не ја отстрани односно не ја смести на за тоа определеното место или на друг начин не ја стори безопасна или за тоа не го извести најблискиот орган на санитарната инспекција или станицата на милицијата (член 32 став 1);

10) ако како лице кое управува со превозното средство со кое превезува опасна материја не поседува исправа за превозот на опасна материја, сертификат за исправноста на возилото, уверение за стручната оспособеност за управување со такво возило или упатство за посебните мерки за безбедност (член 35 став 2);

11) ако како лице кое управува со превозно средство со кое се превезува опасна материја, на исправата за превоз на опасната материја со свој потпис не го потврди приемот на декларираната опасна материја за превоз (член 37);

12) ако како лице кое управува со превозно средство веднаш не го запре натамошното превезување на опасната материја што е исклучена од превозот или за тоа не ги извести станицата на милицијата и испраќачот штом ќе утврди или на друг начин ќе узнае дека превезува такви опасни материи (член 38 став 1);

13) ако како лице кое управува со превозно средство не го запре натамошното превезување на опасна материја или за тоа не го извести испраќачот за случаите кога ќе утврди дека постојат услови за запирање на превозот предвидени во член 39 став 1 на овој закон;

14) ако експлозивната материја и средствата за нејзино иницирање ги превезува во ист простор на превозното средство или ако експлозивната материја ја превезува во кабината на возачот или во просторот на превозното средство во кој се превезуваат лица (член 45 ст. 1 и 3);

15) ако за исчезнатото количество на експлозивна материја при превозот веднаш не ја извести најблиската станица на милицијата (член 46);

16) ако за растурена или исчезната радиоактивна материја во текот на превозот веднаш не ја извести најблиската станица на милицијата, а по можност и најблискиот орган на санитарната инспекција (член 63 ста 2);

17) ако како возач на моторно возило при превозот на опасни материи прими во возилото лице што не е совозач или придружник (член 65);

18) ако во возилото со кое превезува опасни материи држи материи што можат да предизвикаат пожар или врши поправка на возилото натоварено со опасни материи или пуши во кабината на возилото со кое се превезуваат опасни материи од класата 1а, 1б, 1ц, 2, 3, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1 и 5.2 (член 67);

19) ако како возач на моторно возило при превозот на опасни материи не управува со возилото со особена претпазливост или ако вози со поголема брзина од 80% од дозволената или пропишаната брзина или побрзо од 70 km на час, а за отрови - од 60 km на час, (член 68);

20) ако како возач на моторното возило се оддалечи од возилото со кое превезува опасна материја и возилото го остави без надзор на совозачот или придружникот (член 69);

21) ако како член на екипажот на моторното возило на кое се случила незгода или несреќа при превозот на опасна материја, а чии последици екипажот не може сам да ги отстрани, или поради кои не може да го продолжи возењето, веднаш за тоа не ја извести најблиската станица на милицијата (член 70 став 1);

22) ако на барање од возачот не ја извести најблиската станица на милицијата во случај на незгода или несреќа на возилото што превезува опасни материи (член 70 став 2);

23) ако како возач управува со моторно возило натоварено со опасни материи кое не е означено со знаците за означување на возило со кое се превезуваат опасни материи или на тие знаци не се испишани соодветните идентификациони броеви, или тие знаци на возилото не се изведени и поставени на начинот предвиден со Европската спогодба за меѓународен превоз на опасни стоки во друмскиот сообраќај (член 73 ст. 1, 2 и 3);

24) ако превезува опасна материја со возилото од член 71 став 3 на овој закон, а не го означил возилото со пропишаното знаменце истакнато на видливо место (член 74);

25) ако како возач на моторно возило при превозот на опасна материја го запре или го паркира моторното или приклучното возило на место кое не е определено и обележено за тој вид возила или не ги преземе мерките од член 78 ст. 2 и 4 во случај кога возилото е запрено поради дефект, незгода, натовар или истовар или од други оправдани причини (член 78);

26) ако за време на натовар или истовар на опасна материја од брод или танкер, или за време на чистење и проветрување на брод односно на танкер врши дејствие или употребува средство што може да предизвика искрење, пожар или експлозија (член 88);

27) ако го загрева просторот на воздухоплов во кој е сместена експлозивна или запална материја (член 102);

28) ако стави експлозивна, запална или друга опасна материја во писмовна пратка или во поштенски колет (член 107 став 1).

VII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 118

Функционерот кој раководи со сојузниот орган на управата надлежен за внатрешни работи, во спогодба со функционерот кој раководи со сојузниот орган на управата надлежен за работи на сообраќајот и врските и со функционерот кој раководи со сојузниот орган на управата надлежен за работи на здравството, ќе ги донесе прописите за стручно оспособување на возачите на моторни возила за превоз на опасни материи и на другите лица кои учествуваат во превозот на опасни материи и за техничките услови што мораат да ги исполнуваат претпријатијата кои вршат стручно оспособување на тие лица, во рок од шест месеци од денот на влегувањето на овој закон во сила.

Функционерот кој раководи со сојузниот орган на управата надлежен за работи на сообраќајот и врските, во спогодба со функционерот кој раководи со сојузниот орган на управата надлежен за работи на здравството, ќе ги донесе прописите за превоз на опасни материи во железничкиот сообраќај, во рок од шест месеци од денот на влегувањето на овој закон во сила.

Член 119

Одредбата од член 35 став 2 на овој закон во која е утврдена обврската за лицето што управува со превозно средство со кое се превезуваат опасни материи да поседува сертификат за исправноста на возилото и уверение за стручната оспособеност за управување со тоа превозно средство и одредбата на член 78 став 2 од овој закон со која е утврдена обврската возилата со кои се превезуваат опасни материи да можат да се запираат и паркираат само на местата што за тој вид возила се определени и обележани ќе се применува по истекот на една година од денот на влегувањето на овој закон во сила.

Одредбата на член 112 став 1 од овој закон ќе почне со примената најдоцна по истекот на три години од денот на влегувањето на овој закон во сила.

Член 120

Со денот на влегувањето на овој закон во сила престанува да важи Законот за превозот на опасни материи („Службен лист на СФРЈ”, бр. 20/84).

Член 121

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ”.

527.

Врз основа на член 315 точка 3 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, Претседателството на Социјалистичка Федеративна Република Југославија издава

УКАЗ

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА ЗАКОНОТ ЗА ПРОЦЕСНАТА ПОСТАПКА

Се прогласува Законот за измени и дополненија на Законот за процесната постапка, што го усвои Собранието на СФРЈ на седницата на Сојузниот собор од 16 мај 1990 година.

П бр. 1200
16 мај 1990 година
Белград

Претседател
на Претседателството на
СФРЈ,
д-р Борисав Јовиќ, с. р.

Претседател
на Собранието на СФРЈ,
д-р Слободан Глигориевиќ, с. р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА ЗАКОНОТ ЗА ПРОЦЕСНАТА ПОСТАПКА

Член 1

Во Законот за процесната постапка („Службен лист на СФРЈ”, бр. 4/77, 36/80, 69/82, 58/84, 74/87, 57/89 и 20/90), членот 1 се менува и гласи:

„Со овој закон се определуваат правилата на постапката врз основа на кои редовниот суд расправа и одлучува во споровите од личните и семејните односи, од работните односи, како и од имотните и од другите граѓанскоправни односи на физичките и правните лица, освен ако некои од наведените спорови со посебен закон се ставени во надлежност на друг суд или на државен односно општествен орган.”

Член 2

Во член 7 став 4 по зборовите: „(член 3 став 3)” се додаваат записка и зборовите: „но својата одлука не може да ја заснове врз факти за кои на странките не им е дадена можност да се изјаснат.”

Член 3

Во член 16 став 2 зборовите: „или странски” се бришат.

По-ставот 2 се додава став 3, кој гласи:

„Кога судот во текот на постапката ќе утврди дека за решавање на спорот не е надлежен југословенскиот суд, по службена должност ќе се огласи за ненадлежен, ќе ги укине спроведените дејствија во постапката и ќе ја отфрли тужбата, освен во случаите во кои надлежноста на југословенскиот суд зависи од согласноста на тужениот, а тој ја дал својата согласност.”

Член 4

Членот 20 се менува и гласи:

„Судот може, по повод приговор од тужениот, да се огласи за месно ненадлежен ако приговорот е поднесен најдоцна на подготвителното рочиште или, ако тоа не е одржано, до впуштањето на тужениот во расправа за главната работа на првото рочиште за главната расправа.

По службена должност судот може да се огласи за месно ненадлежен само кога постои исклучителна месна надлежност на некој друг суд најдоцна на подготвителното рочиште или, ако тоа не е одржано, до впуштањето на тужениот во расправа за главната работа на првото рочиште за главната расправа.”

Член 5

Во член 23 ставот 2 се менува и гласи:

„Судирот на надлежноста помеѓу судови од териториите на две или повеќе републики, помеѓу судови од териториите на автономните покраини и судови од териториите на други републики, како и помеѓу воените судови и други судови го решава Сојузниот суд.”

Член 6

Членот 27 се менува и гласи:

„Југословенскиот суд е надлежен за судење кога неговата надлежност во спор со меѓународен елемент е изречно определена со сојузен закон или со меѓународен договор. Ако во сојузниот закон или во меѓународниот договор нема изречна одредба за надлежноста на југословенскиот суд за определен вид спорови, југословенскиот суд е надлежен за судење во тој вид спорови и кога неговата надлежност произлегува од одредбите на сојузниот закон за месната надлежност на југословенскиот суд.”

Член 7

Членот 34 се менува и гласи:

„Сојузниот суд е надлежен:
1) да одлучува за имотните спорови помеѓу федерацијата и република односно автономна покраина, како и помеѓу републиките односно автономна покраина и друга република;

2) да одлучува за барање на странките за вонредно преиспитување на правосилна одлука кога тоа е пропишано со овој закон;

3) да одлучува за барањето за заштита на законитоста во случаите определени во овој закон;

4) да решава за судирот на надлежноста во случаите од член 23 став 5 на овој закон;

5) да ги врши и другите работи што му се ставени во надлежност со сојузен закон, во рамките на правата и должностите на федерацијата.”

Член 8

Членот 43 се менува и гласи:

„Судијата поединец ги суди споровите за имотно-правни барања ако вредноста на предметот на спорот не надминува 8.000 динари.

Во текот на постапката странките можат да се спогодат имотноправните спорови да ги суди судија поединец, без оглед на вредноста на спорот.

Судијат поединец ги суди споровите поради смеќавање на посед.

Судијата поединец ја спроведува постапката и донесува одлука во предметите на правна помош.

Споровите од авторско право, како и споровите што се однесуваат на заштита или на употреба на пронајдоци и технички унапредувања, мостри, модели или жигови, или на право на употреба на фирма или назив, во прв степен, ги суди совет, без оглед на вредност на предметот на спорот.”

Член 9

Во член 48 став 1 зборовите: „нејзиниот претставнички орган” се заменуваат со зборовите: „нејзиното собрание”.

Ставот 2 се менува и гласи:

„За судење во спорови против правни лица, општо месно е надлежен судот на чие подрачје се наоѓа нивното седиште. Во случај на сомневање, како седиште ќе се смета местото каде што се наоѓаат нивните органи на управување.”

Член 10

Во член 49 став 1 зборовите: „организација на здружен труд или друго општествено правно лице” се заменуваат со зборовите: „или правно лице”.

Ставот 2 се брише.

Член 11

Во член 51 се додаваат ст. 2 и 3, кои гласат:

„Ако во споровите за законско издржување со меѓународен елемент југословенскиот суд е надлежен затоа

што тужителот има живеалиште во Социјалистичка Федеративна Република Југославија, месно надлежен е судот на чие подрачје тужителот има живеалиште.

Ако надлежноста на југословенскиот суд во споровите за законско издржување постои затоа што тужениот има имот во Социјалистичка Федеративна Република Југославија од кој може да се наплати издржувањето, месно е надлежен судот на чие подрачје се наоѓа тој имот."

Член 12

Во член 52 ставот 1 се менува и гласи:

"За судење во спорови за вондоговорна одговорност, за штета, покрај судот од општа месна надлежност, надлежен е и судот на чие подрачје е извршено штетното дејствие или судот на чие подрачје настапила штетната последица."

Член 13

Во член 54 ставот 2 се менува и гласи:

"Ако во брачните спорови југословенскиот суд е надлежен затоа што брачните другари имале последно заедничко живеалиште во Социјалистичка Федеративна Република Југославија односно затоа што тужителот има живеалиште во Социјалистичка Федеративна Република Југославија, месно е надлежен судот на чие подрачје брачните другари ичале последно заедничко живеалиште односно судот на чие подрачје тужителот има живеалиште."

Член 14

По членот 54 се додава член 54а, кој гласи:

"Член 54а

Ако во споровите за имотни односи на брачните другари југословенскиот суд е надлежен затоа што имотот на брачните другари се наоѓа во Социјалистичка Федеративна Република Југославија или затоа што тужителот во време на поднесувањето на тужбата има живеалиште или престојувалиште во Социјалистичка Федеративна Република Југославија, месно е надлежен судот на чие подрачје тужителот има живеалиште или престојувалиште во времето на поднесувањето на тужбата."

Член 15

Во член 55 став 1, во првата реченица зборот: „малолетно“ и втората реченица се бришат.

Ставот 2 се менува и гласи:

"Ако во споровите заради утврдување или оспорување на татковство или мајчинство југословенскиот суд е надлежен затоа што тужителот има живеалиште во Социјалистичка Федеративна Република Југославија, месно е надлежен судот на чие подрачје тужителот има живеалиште."

Ставот 3 се брише.

Член 16

Во член 57 став 1 зборовите: „(член 32 став 1)“ се брише.

Во став 2 зборовите: „(член 32 став 2)“ се бришат.

Член 17

Во член 58 ставот 2 се менува и гласи:

"Ако надлежноста на југословенскиот суд постои затоа што обврската настанала за време на престојот на тужениот во Социјалистичка Федеративна Република Југославија, месно е надлежен судот над чие подрачје настанала обврската."

По ставот 2 се додава став 3, кој гласи:

"Во споровите против лице кое во Социјалистичка Федеративна Република Југославија нема општа месна надлежност, за обврските што треба да ги исполни во Социјалистичка Федеративна Република Југославија, тужба може да се поднесе до судот на чие подрачје треба да се исполни таа обврска."

Член 18

Во членот 91 зборовите: „организациите на здружен труд и на други самоуправни организации или заедници“ се заменуваат со зборовите: „правните лица“.

Член 19

Во член 134 ставот 1 се менува и гласи:

"Доставување до државните органи и до правните лица се врши со предавање на писмената на лицето овластено за примање на писмена или на работникот што ќе се затече во канцеларијата односно во деловната просторија."

Член 20

Во член 142 ставот 3 се менува и гласи:

"Ако писменото од став 1 на овој член треба да се достави до државни органи и до правни лица, доставувањето се врши според одредбите на член 134 од овој закон."

Член 21

Во член 144 по зборот: „орган“ запирката се брише, а зборовите: „на организација на здружен труд или на друга самоуправни организација или заедница, како и на граѓанско-правно лице“ се заменуваат со зборовите: „и на правно лице“.

Член 22

Во член 153 став 3 се додава нова реченица, која гласи:

"Во тој случај судот, со оглед на сите околности, по свое уверување ќе цени од какво значење е тоа што странката во рокот не го положила износот потребен за намирување на трошоците."

Член 23

Во член 193 ст. 4 до 7 се бришат.

Член 24

Во член 216 по став 3 се додава став 4, кој гласи: "Ако во истата постапка повторно се исполнат условите за мирување, ќе се смета дека тужбата е повлечена."

Член 25

Во член 217 став 3 зборовите: „шест месеци“ се заменуваат со зборовите: „четири месеци“.

Член 26

По член 221 се додава нов член 221а, кој гласи:

"Член 221а

Ако судот не може врз основа на изведените докази (член 8) со сигурност да утврди некој факт, за постоењето на фактот ќе заклучи со примена на правилата за товарот на докажувањето."

Член 27

Во член 279 по зборовите: „пресуда врз основа на признание“ се додаваат запирка и зборовите: „пресуда врз основа на откажување“.

Член 28

Во член 288 став 2 по зборот: „порамнување“ запирката и зборовите: „дека тужителот во поранешниот процес се откажал од тужбеното барање“ се бришат.

Член 29

Во член 312 став 3 по зборот: „тужениот“ се додаваат зборовите: „односно тужителот“, а по зборот: „признание“ се додаваат зборовите: „односно пресуда врз основа на откажување“.

Член 30

По членот 331 се додаваат нов меѓунаслов и член 331а, кои гласат:

"Пресуда врз основа на откажување

Член 331а

Ако тужителот до заклучувањето на главната расправа се откаже од тужбеното барање, судот без натамошно расправање ќе донесе пресуда со која го одбива тужбеното барање (пресуда врз основа на откажување).

За откажување од тужбено барање не е потребна согласност на тужениот.

Судот нема да донесе пресуда врз основа на откажување и кога се исполнети потребните услови, ако најде дека се работи за барање со кое странките не можат да располагаат (член 3 став 3).

Донесувањето на пресуда врз основа на откажување ќе се одложи ако е потребно за околностите од став 3 на овој член претходно да се прибават известувања.

Откажувањето од тужбеното барање, на рочиштето или во писмен поднесок, тужителот може и без согласност на тужениот до го отповика до донесувањето на пресудата.”

Член 31

Во член 338 став 5 по зборот: „изостанок” се додава запирка, зборот: „или” се брише, а по зборовите: „пресуда врз основа на признание” се додаваат зборовите: „или пресуда врз основа на откажување”.

Член 32

Во член 352 се додава нов став 2, кој гласи:
„Жалителот кој не го сторил како веројатно тоа дека од оправдани причини пропуштил во првостепената постапка да го положи износот потребен за намирување на трошоците по повод изведувањето на предложениот доказ (член 153 став 3), не може во жалбата да предложи тој доказ да се изведе.”

Досегашните ст. 2 и 3 стануваат ст. 3 и 4.

Член 33

Во член 353 ставот 3 се менува и гласи:
„Пресудата врз основа на признание и пресудата врз основа на откажување можат да се побиваат поради суштествена повреда на одредбите на процесната постапка или поради тоа што изјавата за признание односно за откажување е дадена во заблуда или под влијание на присила или измама.”

Член 34

Во член 354 став 2 точка 6 по зборот: „изостанок” се додава запирка, зборот: „или” се брише, а по зборовите: „пресуда врз основа на признание” се додаваат зборовите: „или пресуда врз основа на откажување.”

Во точка 11 зборовите: „или од кое тужителот веќе се откажал” се брише.

Член 35

Во член 358 ст. 4 и 5 се бришат.

Член 36

Во член 382 став 4 точка 4 по зборот: „натпревар” се додаваат зборовите: „и монополистички однесувања”.

Точката 5 се менува и гласи:

„5) во имотни спорови кои ќе настанат од противуставни и противзаконити поединечни акти и дејствија со кои претпријатија односно други правни лица или работните луѓе, зависно од седиштето односно од живеалиштето, се ставаат во нерамноправна положба на единствениот југословенски пазар или на друг начин се нарушува единството на југословенскиот пазар, вклучувајќи ги и споровите за надомест на штетата што со тоа се предизвикува.”

Член 37

Во член 410 се додава став 3, кој гласи:

„Во предметите во кои одлуката за основаноста на тужбеното барање се заснова исклучително врз примената на републичкиот односно на покраинскиот закон, сојузниот јавен обвинител може да подигне барање за заштита на законитоста:

1) поради повреда на одредбите на сојузниот закон за решавање на судирите на законите со прописите на други земји;

2) поради повреда на одредбите на сојузниот закон за надлежноста на југословенскиот суд да суди во спорови со меѓународен елемент;

3) поради повреда на одредбите на сојузниот закон за решавање на судирите на законите и надлежностите во односите помеѓу републиките, како и помеѓу автономната покраина и друга република.”

Член 38

Во член 416 ставот 1 се менува и гласи:

„Против правосилна одлука која е донесена по повод ревизија или барање за заштита на законитоста од член 401 на овој закон, странката може да поднесе барање за вонредно преиспитување на правосилната одлука на Сојузниот суд во рок од 30 дена од денот на доставувањето на побената одлука.

Барањето може да се поднесе во имотни спорови што ќе настанат од противуставни и противзаконски поединечни акти и дејствија со кои претпријатијата односно други правни лица или работните луѓе, зависно од седиштето односно од живеалиштето, се ставаат во нерамноправна положба на единствениот југословенски пазар или во спорови што произлегуваат од склучени монополистички спогодби, нелојален натпревар или од работи односно дејствија со кои на друг начин се нарушува единството на југословенскиот пазар, вклучувајќи ги и споровите за надомест на штетата што со тоа се предизвикува.”

Досегашниот став 2 станува став 3.

Член 39

Во член 446 се додаваат ст. 4 и 5, кои гласат:

„Кога врз основа на веродостојна исправа може да се бара извршување според Законот за извршната постапка, судот ќе издаде платен налог само ако тужителот го стори како веројатно постоењето на правен интерес за издавање на платен налог.

Ако тужителот не го стори како веројатно постоењето на правен интерес за издавање на платен налог, судот ќе ја отфрли тужбата.”

Член 40

Во член 465 став 1 по зборот: „тужбата” се додаваат запирка и зборовите: „освен ако на тоа рочиште тужениот не се впушти во расправање”.

Член 41

Во член 467 ставот 6 се брише.
Досегашниот став 7 станува став 6.

Член 42

Член 468 се брише.

Член 43

По Глава тридесет и прва и оддел „ПОСТАПКА ПРЕД ИЗБРАНИТЕ СУДОВИ” се додава нов член 468а, кој гласи:

„Член 468а

Со одредбите на оваа глава се уредува постапката пред избраните судови, чие седиште е во Социјалистичка Федеративна Република Југославија, освен ако од одредбите на друг сојузен закон или на меѓународен договор не произлегува дека определен избран суд, чие седиште е во Социјалистичка Федеративна Република Југославија, се смета како странски избран суд.”

Член 44

Член 469 се менува и гласи:

„За споровите со меѓународен елемент за правата со кои слободно располагаат странките можат да договорат надлежност на домашниот или на странскиот избран суд, ако барем едната од нив е физичко лице со живеалиште или со трајно престојувалиште во странство односно правно лице со седиште во странство, ако за тие спорови не е предвидена исклучителна надлежност на југословенскиот суд.”

Член 45

По член 469 се додава член 469а, кој гласи:

„Член 469а

Споровите без меѓународен елемент за правата со кои слободно располагаат странките можат да ги изнесуваат пред постојаните избрани судови, основани при стопанските комори и при другите организации предвидени со закон, ако со законот не е утврдено дека определените видови спорови ги решаваат исклучително други судови.

Надлежност на избраните судови во другите случаи може да се предвиди само со закон.”

Член 46

Во член 470 ставот 2 се менува и гласи:

„Договорот за избраниот суд е склучен во писмена форма и кога е склучен со размена на писма, телеграми, телекси или други средства за телекомуникации, што овозможуваат писмен доказ за склучениот договор.”

По став 2 се додава став 3, кој гласи:

„Договорот за избраниот суд е склучен во писмена форма и кога е склучен со размена на тужба, во која тужителот го наведува постоенето на тој договор и одговор на тужбата, во кој тужениот тоа не го оспорува.”

Досегашниот став 3 станува став 4.

Член 47

По член 479 се додава член 479а, кој гласи:

„Член 479а

Избраниот суд може да донесе пресуда по справедливоста, само ако странките му дале такво овластување.”

Член 48

Во член 485 точката 6 се менува и гласи:

„6) ако пресудата на избраниот суд е во спротивност со Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија и со утврдените основи на општественото уредување.”

Член 49

Во член 486 став 2 зборовите: „пет години” се заменуваат со зборовите: „една година”.

Член 50

Во член 489 точка 1 по зборовите: „општествено-политички заедници” се додава зборот: „претпријатија”.

Член 51

По член 489 се додава нов член 489а, кој гласи:

„Член 489а

Правилата за постапката во стопанските спорови се применуваат и во споровите што произлегуваат од меѓусебните стопански односи на имателите на дуќани и на другите поединци кои во вид на регистрирано занимање вршат некоја стопанска дејност односно од меѓусебните стопански односи на тие лица и правните лица од член 489 точка 1 на овој закон.”

Член 52

Во член 494 став 1 по зборот: „динари” се додаваат зборовите: „и во споровите за плаќање камата, без оглед на вредноста на предметот на спорот”.

По став 1 се додава нов став 2, кој гласи:

„Во текот на постапката странките можат да се спогодат стопанските спорови да ги суди судија поединец, без оглед на вредноста на предметот на спорот.”

Досегашниот став 3 станува став 3.

Член 53

По член 496 се додава нов член 496а, кој гласи:

„Член 496а

Во постапката во стопански спорови во жалбата можат да се изнесуваат нови факти и да се предлагаат нови докази само ако жалителот го стори како веројатно тоа дека без своја вина не можел да ги изнесе односно да ги предложи до заклучувањето на главната расправа.

Претседателот на советот на првостепениот суд, според потребата, самиот или на барање од судијата известител на второстепениот суд, ќе спроведе извидување заради проверка на вистинитоста на наводите на жалителот.”

Член 54

Членот 499 се менува и гласи:

„Во постапката во стопански спорови нема да се применуваат одредбите на овој закон за мирување на постапката.

Ако од подготвителното рочиште или од првото рочиште за главната расправа или од некое подоцнежено рочиште изостанат обете странки, судот ќе го одложи рочиштето, а ако ниту на новото рочиште не дојдат обете странки, ќе се смета дека тужителот ја повлекол тужбата.”

Член 55

Во член 500 точка 2 знакот точка се заменува со знакот точка и записка и се додава точка 3, која гласи:

„3) рок од осум дена за извршување на чинидбата, а за чинидбите што не се состојат во парично давање, судот може да определи подолг рок.”

Член 56

По глава триесет и трета, одделот и членот 503 се менуваат и гласат:

„ПОСТАПКА ПРЕД СОЈУЗНИОТ СУД ВО ИМОТНИ СПОРОВИ ПОМЕГУ ФЕДЕРАЦИЈАТА И РЕПУБЛИКА ОДНОСНО АВТОНОМНА ПОКРАИНА, КАКО И ПОМЕГУ РЕПУБЛИКИТЕ ОДНОСНО ПОМЕГУ АВТОНОМНА ПОКРАИНА И ДРУГА РЕПУБЛИКА.

Член 503

Во постапката пред Сојузниот суд во имотни спорови помеѓу федерацијата и република односно автономна покраина, како и помеѓу републиките односно помеѓу автономна покраина и друга република, што настанале од односите во кои тие настапиле во својството на општествено-политички заедници, ќе се применуваат одредбите на Глава прва до Глава дваесет и четврта и одредбите на Глава дваесет и шеста, оддел петти на овој закон, ако во наредните членови не е поинаку определено.

Член 57

Ако пред влегувањето на овој закон во сила е донесена првостепена пресуда или решение со кое постапката пред првостепениот суд е окончана, натамошната постапка ќе се спроведе според правилата на процесната постапка што важеле до денот на влегувањето на овој закон во сила.

Ако по влегувањето на овој закон во сила биде укината првостепената одлука од став 1 на овој член, натамошната постапка ќе се спроведе според овој закон.

За ревизија изјавена против правосилна одлука на второстепениот суд во постапка што е покрената пред влегувањето на овој закон во сила ќе се решава според правилата на процесната постапка што важеле до денот на влегувањето на овој закон во сила.

Член 58

Овој закон влегува во сила на 1 јули 1990 година.

528.

Врз основа на член 315 точка 3 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, Претседателството на Социјалистичка Федеративна Република Југославија издава

У К А З**ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗВРШНАТА ПОСТАПКА**

Се прогласува Законот за измени и дополненија на

Законот за извршната постапка, што го усвои Собранието на СФРЈ на седницата на Сојузниот собор од 16 мај 1990 година.

П бр. 1201
16 мај 1990 година
Белград

Претседател
на Претседателството на
СФРЈ,
д-р Борисав Јовиќ, с. р.

Претседател
на Собранието на СФРЈ,
д-р Слободан Глигориевиќ, с. р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗВРШНАТА ПОСТАПКА

Во Законот за извршната постапка („Службен лист на СФРЈ”, бр. 20/78, 6/82, 74/87 и 57/89) членот 6 се менува и гласи:

„Врз предметите и правата на правни лица не може да се спроведе извршување и обезбедување заради остварување на парично побарување ако тие предмети и права се неопходни за вршење на нивните задачи односно за вршење на дејносите.”.

Член 2

Во член 15 точката 8 се брише.
Досегашната точка 9 станува точка 8.

Член 3.

По член 20 се додаваат нов меѓунаслов и член 20а, кои гласат:

„Наплата на затезна камата

Член 20а

Ако по настанувањето на извршната исправа дошло до промени во височината на затезната камата, судот, на предлог од доверителот или од должникот со решението за извршување ќе определи наплата на затезната камата според изменетата стапка.

Ако во извршната исправа се определени и трошоците на постапката, судот, на предлог од доверителот, со решение ќе определи наплата на затезната камата, на износот на определените трошоци според пропишаната стапка, од денот на донесувањето на извршната исправа до наплатата.”.

Член 4

Во член 21 став 1 зборовите: „помеѓу организации на здружен труд што вршат стопанска дејност” се заменуваат со зборовите: „на правно лице”.

Во став 2 по зборот: „чек” се додаваат зборовите: „со протест и со повратна сметка кога е тоа потребно за засновање на побарување, јавна исправа, извод од заверени деловни книги, според законот заверена приватна исправа и исправа која според посебните прописи има значење на јавна исправа. Како фактура се смета и пресметката на каматата.”.

Член 5

Во член 35 по став 1 се додава нов став 2, кој гласи:
„Предлогот за извршување врз основа на веродостојна исправа (член 21) мора да содржи и барање судот да го обврзе должникот во рок од осум дена, а во меничните и чековните спорови во рок од три дена по доставувањето на решението, да го намира побарувањето заедно со одмерените трошоци.”.

Досегашниот став 2 станува став 3.

Член 6

Во член 38 по став 1 се додаваат ст. 2 и 3, кои гласат:

„Во решението за извршување врз основа на веродостојна исправа судот ќе го обврзе должникот во рок од осум дена, а во меничните и чековните спорови во рок од три дена по доставувањето на решението, да ги намира побарувањата заедно со одмерените трошоци и да определи извршување заради остварување на тие побарувања.
Во решението од став 2 на овој член должникот ќе се упати за правото на поднесување приговор против тоа решение.”.

Досегашниот став 2 станува став 4.

Член 7

Во член 41 ставот 3 се менува и гласи:

„Извршувањето определено врз основа на веродостојна исправа не може да се спроведе пред правосилноста на решението за извршување.”.

Член 8

Членот 51 се менува и гласи:

„Приговорот заснован врз факт кој се однесува на побарувањето (член 54 став 1) може да се поднесе и по истекот на рокот од осум дена (член 8) ако тој факт настапил по настанувањето на извршната исправа односно во времето кога повеќе не можел да се изнесе во постапката од која потекнува извршната исправа.
Приговорот од став 1 на овој член може да се поднесе сè до окончувањето на извршната постапка.”.

Член 9

Членот 55 се менува и гласи:

„Против решението за извршување, врз основа на веродостојна исправа, должникот може да поднесе приговор во рок од осум дена, а во меничните и чековните спорови во рок од три дена.

Приговорот од член 51 став 1 на овој закон должникот може да го поднесе и против решението за извршување врз основа на веродостојна исправа со кое е определено извршувањето ако тој приговор се заснова врз факт кој се однесува на самото побарување, а тој факт настапил по решението за извршување.”.

Член 10

По членот 55 се додаваат меѓунаслов и член 55а, кои гласат:

„Постапка по повод приговорот против решението врз основа на веродостојна исправа.

Член 55а

Ако во приговорот против решение за извршување донесено врз основа на веродостојна исправа должникот не определил во кој дел го побива тоа решение, се смета дека решението се побива во целост.

Ако решението за извршување се побива во целост или само во делот со којшто должникот е обврзан да го намира побарувањето, судот до којшто е поднесен приговорот ќе го стави вон сила решението за извршување во делот со којшто е определено извршувањето и ќе ги укине спроведените дејства, а постапката ќе ја продолжи како по повод приговор против платниот налог, а ако за тоа не е месно надлежен предметот ќе му го достави на надлежниот суд.

Ако решението за извршување се побива само поради определено извршување, натамошната постапка ќе се продолжи како постапка по приговор против решение за извршување донесено врз основа на извршна исправа.

Ако приговорот од став 3 на овој член се усвои, делот на решението за извршување со којшто тужениот се обврзува да го намира побарувањето има својство на извршна исправа врз основа на која може повторно да се бара извршување.

Приговорот против решението за извршување не мора да биде образложен, освен ако се вложува по истекот на рокот за приговор.

Ако должникот не поднесе приговор против делот на решението за извршување со којшто е обврзан да го намира побарувањето, против тој дел на решението може да бара повторување на постапката според правилата на процесната постапка.

Ако судот на којшто му е поднесен предлогот од став 6 на овој член не е надлежен да одлучува според правилата на процесната постапка, предметот ќе му го отстапи на надлежниот суд.”

Член 11

Во член 71 по ставот 1 се додава нов став 2, кој гласи: „Одредбите од став 1 точ. 3 и 4 на овој член не се однесуваат на извршувањето заради остварување на парични побарувања на банките по основ на наменски кредити за развој на земјоделската односно на занаетчиската дејност под услов таа можност да е изречно предвидена со договорот за кредитот.”

Досегашните ст. 2 и 3 стануваат ст. 3 и 4.

Член 12

Во членот 152 се додава став 2, кој гласи: „Одредбата на став 1 од овој член не се однесува на извршување заради остварување на парични побарувања обезбедени со договорно заложно право над недвижности (хипотека).”

Член 13

Во член 153 ставот 5 се менува и гласи: „Судот, на предлог од странката, кој мора да биде поднесен најдоцна осум дена пред рочиштето за продажба, на рочиштето за продажба со заклучок повторно ќе ја утврди вредноста на недвижноста ако странката го стори како веројатно тоа дека таа вредност значително се изменила од денот на претходното утврдување на вредноста до денот на продажбата.”

Член 14

Во член 156 по ставот 1 се додава нов став 2, кој гласи:

„Во заклучокот за продажба посебно ќе се истакне можноста вредноста на недвижноста конечно да се утврди на рочиштето за продажба (член 153 став 6).”

Досегашните ст. 2, 3 и 4 стануваат ст. 3, 4 и 5.

Член 15

По главата четиринаесетта називот на одделот се менува и гласи:

„Посебни одредби за извршување врз имот на правни лица заради наплата на парично побарување”.

Член 16

Членот 189 се брише.

Член 17

Во членот 190 зборовите: „како ни средства, суровини и полупроизводи наменети за производство за потребите на вооружување и опрема на народната одбрана, државната и јавната безбедност и општествената самозаштита” се бришат.

Член 18

Чл. 191, 192 и 193 се бришат.

Член 19

По член 194 во меѓунасловот зборовите: „корисникот на општествени средства” се заменуваат со зборовите: „правното лице”.

Член 20

Во член 195 став 1 зборовите: „организација на здружен труд” се заменуваат со зборовите: „правно лице”. Ставот 2 се менува и гласи:

„Одредбата на став 1 на овој член не се применува врз општествено-политичките заедници и нивните органи.”

Член 21

Во член 199 ставот 2 се брише.
Досегашните ст. 3 и 4 стануваат ст. 2 и 3.

Член 22

Во член 202 ставот 2 се брише.

Член 23

По член 203 во меѓунасловот зборовите: „организација на здружен труд” се заменуваат со зборовите: „правно лице”.

Член 24

Во член 204 ст. 1 и 3 зборовите: „организацијата на здружен труд” се заменуваат со зборовите: „правното лице”.

Член 25

Членот 205 се брише.

Член 26

Во членот 207 став 1 зборовите: „должник-корисник на општествени средства на жиро-сметката” се заменуваат со зборовите: „должник на средства на неговата сметка”. Во ставот 2 зборовите: „жиро-сметката” се заменуваат со зборот: „сметката”.

Член 27

Во член 210 ставот 2 се брише.
Досегашниот став 3 станува став 2.

Член 28

По член 210 во меѓунасловот зборовите: „друг корисник на општествени средства” се заменуваат со зборовите: „друго правно лице”.

Член 29

Во член 211 став 1 зборовите: „корисник на општествени средства кој не е опфатен” се заменуваат со зборовите: „правно лице кое не е опфатено”.

Член 30

Во член 226 став 1 зборовите: „во член 225 се заменуваат со зборовите: „во член 225 ст. 1 до 4 и став 6.”.

Член 31

Членот 233 се брише.

Член 32

По Главата 22 се додаваат Глава 22а и чл. од 251а до 251f, кои гласат:

„Глава 22а

ЗАСНОВАЊЕ НА ЗАЛОЖНО ПРАВО НАД НЕДВИЖНИ И ПОДВИЖНИ ПРЕДМЕТИ ВРЗ ОСНОВА НА СПОГОДБА НА СТРАНКИТЕ

Месна надлежност

Член 251а

За одлучувањата за предлог за обезбедување на парично побарување со засновање на заложно право над недвижности врз основа на спогодба на странките е надлежен судот кој ја води јавната книга во која треба да се изврши уписот односно првостепенитиот суд од општа надлежност на чие подрачје е органот што ја води јавната книга во која треба да се изврши уписот.

За одлучувањето за предлог за обезбедување на парично побарување со засновање на заложно право над подвижен предмет врз основа на спогодба на странките и за спроведување на обезбедувањето е надлежен судот на чие подрачје се наоѓа тој предмет.

За спроведување на обезбедувањето е надлежен судот односно органот што ја води јавната книга за таа недвижност.

Предлог за обезбедување

Член 251б

Доверителот и должникот можат согласно да бараат од судот да определи и да спроведе укинување на за-

ложното право над недвижност на должникот односно да определи и да спроведе попис на подвижните предмети на должникот заради обезбедување на парично побарување на доверителот со обезбедување на заложно право над недвижен или подвижен предмет на должникот.

Рочиште за предлог и спогодба на странките

Член 251в

На предлог од странките судот ќе го определи рочиштето на кое во записникот ќе ја утврди спогодбата на странките за постоењето на побарување и за времето на неговото втасување и нивната согласност дека со укинувањето на заложното право над недвижност на должникот односно со пописот на заложното право над подвижни предмети на должникот се обезбедува парично побарување.

Потпишаниот записник за спогодбата на странките од став 1 на овој член има сила на судско порамнување.

Определување и спроведување на обезбедување

Член 251г

Врз основа на спогодбата од член 251в на овој закон, судот со решение ќе го определи укинувањето и ќе го преземе сето што е потребно заради спроведување на укинување на заложното право над недвижности на должникот односно ќе определи и ќе спроведе попис на подвижните предмети на должникот.

Решението од став 1 на овој член има значење на решение за обезбедување.

Примена на другите одредби од Законот

Член 251д

На обезбедувањето парични побарувања на доверителот со засновање на заложно право над недвижност на должникот врз основа на спогодба на странките, сообразно се применуваат одредбите од чл. 250 и 251 на овој закон.

На обезбедувањето на парично побарување на доверителот со засновање на заложно право над подвижен предмет на должникот врз основа на спогодба на странките, сообразно се применуваат одредбите од чл. 73 до 78 на овој закон.

Продажба на недвижни односно на подвижни предмети на должникот

Член 251е

На предлог од доверителот, судот со решение, откако ќе утврди дека спогодбата на странките од член 251в на овој закон станала извршна (член 19), ќе определи и ќе спроведе извршување над недвижен односно подвижен предмет на должникот, заради намиравање на обезбеденото парично побарување на доверителот според одредбите за извршување над недвижности (чл. 140 до 186) односно според одредбите за извршување над подвижни предмети (чл. 69 до 90), освен одредбите за изземањето од извршување.

Решението од став 1 на овој член има значење на решение за извршување.

Забележувањето на решението за извршување над недвижност (член 144 став 1) има правно дејство од денот на укинувањето на заложното право над недвижности во постапката на обезбедување (чл. 251г и 251д).

Дејствието на пописот на недвижните предмети не се повторува, а извршениот попис на предметите има правно дејство од денот на стекнувањето на заложното право во постапката на обезбедување (член 251г и член 251д став 2)."

Член 33

Постапката на извршување започната до денот на влегувањето на овој закон во сила, ќе се доврши според досегашните прописи.

Член 34

Во чл. 39, 41, 59, 194, 195, 197 до 204, чл. 206, 207, 256, 257 и 266 зборовите: „Службата на општественото книговодство“ се заменуваат со зборовите: „организацијата што ги врши работите на платниот промет“.

Во чл. 6, 17, 119, 158, 210, 229, 231, 232 и 275 и во меѓунасловите по чл. 209 и 231 зборовите: „организација на здружен труд“ се заменуваат со зборовите: „правно лице“.

Во чл. 45, 123 и 124 и во меѓунасловот по член 44 зборовите: „општествено правно лице“ се заменуваат со зборовите: „правно лице“.

Во член 119 зборовите: „на работната заедница“ и „самоуправна“ се бришат.

По член 274 во меѓунасловот зборот: „самоуправни“ се брише.

Во член 275 зборот: „самоуправни“ се брише.

Член 35

Овој закон влегува во сила на 1 јули 1990 година.

529.

Врз основа на член 185 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 23/78, 21/82, 18/85, 37/88, 18/89 и 40/89), а во врска со спроведувањето на член 14 став 3 од Законот за девизното работење („Службен лист на СФРЈ”, бр. 66/85, 71/86, 3/88, 59/88 и 85/89), Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА НАЧИНОТ НА ИЗВРШУВАЊЕ НА ОБВРСКИТЕ НА ФЕДЕРАЦИЈАТА ПО ОСНОВ НА ГАРАНЦИЈА ЗА ДЕВИЗИТЕ НА ДЕВИЗНИТЕ СМЕТКИ И ДЕВИЗНИТЕ ШТЕДНИ ВЛОГОВИ НА ГРАГАНИ, ГРАГАНСКИ ПРАВНИ ЛИЦА И НА СТРАНСКИ ФИЗИЧКИ ЛИЦА

1. Со оваа одлука се утврдува начинот на извршување на обврските на федерацијата по основ на гаранција за девизите на девизните сметки и девизните штедни влогови што граѓани, граѓански правни лица и странски физички лица ги држат кај банките.

2. Обврските на федерацијата од точка 1 на оваа одлука настануваат:

1) во случај на неликвидност на банката која во целост ги искористила средствата на девизно штедење депонирани на сметките на банката во странство по основ на нето-прирасток на девизното штедење од 18 октомври 1988 година, која го повлекла вкупниот износ на девизното штедење депонирано кај Народната банка на Југославија и која на својата жиро-сметка нема средства за откуп на девизи, а за одржување на својата ликвидност ги искористила средствата на задолжителната резерва;

2) со денот на донесувањето решение за отворање стечајна постапка над банката, во согласност со Законот за санација, стечај и ликвидација на банките и на други финансиски организации („Службен лист на СФРЈ”, бр. 84/89).

3. Височината на обврските на федерацијата од точка 1 на оваа одлука се утврдува врз основа на книговодствената состојба на девизните сметки и девизните штедни влогови на денот на настанувањето на тие обврски.

4. Банката односно банката во стечај или друга банка, која ги презела работите на девизно штедење на банката во стечај, поднесува барање до Народната банка на Југославија заради извршување на гаранцијата на федерацијата.

5. Народната банка на Југославија, по барањата од точка 4 на оваа одлука, обезбедува девизи заради исплата по девизните сметки и девизните штедни влогови.

Обезбедување на девизи од став 1 на оваа точка се врши врз товар на динарските средства од посебната сметка кај Народната банка на Југославија, на која се пренесени средства од буџетот на федерацијата.

6. Банката е должна средствата од точка 5 на оваа одлука да ѝ ги врати на Народната банка на Југославија од првиот нареден прилив по намирувањето на обврските по динарското штедење. Тие средства Народната банка на Југославија ги враќа во буџетот на федерацијата.

7. Упатството за спроведување на оваа одлука и документацијата што се поднесува кон барањето од точка 4 на оваа одлука ги пропишува сојузниот секретаријат за финансии.

8. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Е. п. бр. 239
23 мај 1990 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Анте Марковиќ, с. р.

530.

Врз основа на член 14 од Законот за системот на општествената контрола на цените („Службен лист на СФРЈ“, бр. 48/89) Сојузниот извршен совет донесува

О Д Л У К А

ЗА НАЧИНОТ НА ФОРМИРАЊЕ НА ЦЕНИТЕ НА ПРОИЗВОДИТЕ ВО ПРОМЕТОТ НА ГОЛЕМО ОДНОСНО НА МАЛО

1. Претпријатијата и други правни лица што се занимаваат со промет на производи (во натамошниот текст: претпријатијата) ги формираат цените на производите во прометот на големо односно на мало со примена на стапките за покритие на трошоците на прометот од оваа одлука врз набавната цена, и тоа најмногу до:

Производи што спаѓаат во дејноста				Во прометот	
Гранка	Група	Подгрупа	На з и в	на големо (во процент до)	на мало (во процент до)
1	2	3	4	5	6
			ОБЛАСТ 01 – ИНДУСТРИЈА И РУДАРСТВО		
0103	01030		Преработка на јаглен		
		010301	Производство на кокс и полукокс: сите производи	3,00	13,00
0104			Производство на нафта и земен гас		
	01042	010420	Производство на земен гас: сите производи	вкупно	2,00
0107			Црна металургија		
	01071		Производство на железо и челик		
		010711	Производство на сурово железо: сите производи	4,00	5,00
		010712	Производство на суров челик: сите производи, освен одливки од челик	4,00	6,00
		010713	Производство на валан, влечен и кован челик: – челик со негарантиран состав: сите производи, освен железнички шини, колосечен прибор, валана и влечена жица, носачи, аголници и бандажи	5,00	6,00
			– челик со гарантиран состав: сите производи, освен железнички шини, колосечен прибор, валана и влечена жица, носачи, аголници и бандажи	8,00	7,00
	01072	010720	Производство на феролегури: сите производи	4,50	5,50
0112			Преработка на неметални минерали (без градежен материјал)		
	01122	011220	Производство на огноотпорен материјал: сите производи	2,50	4,50
0118			Производство на базни хемиски производи		
	01181	011810	Производство на хемикалии (освен за земјоделството): – натриумкарбонат (калцинирана сода) натриумхидроксид, електролитички 100% (каустична сода), натриумперборат, натриум-триполифосфат, натриумсулфат, линеарен алкил-бензол сулфонат (DBS и DBSK), карбоксиметил-целулоза (СМС), зеолит, хлор, хлороводородна киселина, натриумхипохлорит, сулфурна киселина, азотна киселина, калиумхидроксид и натриумхидроксид	5,50	6,00

2. Стапката за покритие на трошоците во транзит може да изнесува најмногу до 50% од стапката за покритие на трошоците на прометот на големо од точка 1 на оваа одлука.

3. Ако претпријатието набави стоки непосредно од производителот или увозникот и изврши само промет на мало може при формирањето на цените на производите на мало стапките за покритие на трошоците на тој промет да ги зголеми до 50% од стапките за покритие на трошоците на прометот на големо.

4. Под набавна цена на производите во прометот на големо односно на мало, согласно со точка 1 од оваа одлука, се подразбира нето фактурната цена на претпријатието кое се занимава со производство односно на добавувачот, на претпријатието кое се занимава со увоз и на претпријатието кое се занимава со промет на големо, зголемена за зависните трошоци. Под набавна цена на земниот гас од домашно производство се подразбира цената на земниот гас франко експлоатационо поле, а под набавна цена на земниот гас од увоз – цената франко југословенска граница.

5. Под зависни трошоци, во смисла на оваа одлука, се подразбираат: трошоците за натовар и истовар на производите, трошоците на транспортот од стовариштето на добавувачот до стовариштето на купувачот, трошоците за осигурување на производите во транспортот, транспортното кало, кршот и расипување на производите, посебните трошоци за пакување во транспортот на производите (зимско пакување и слично) трошоците за транспорт од стовариштето на купувачот до неговите продавници односно продажни места и трошоците за враќање на амбалажата врз основа на склучените договори.

Како зависни трошоци од став 1 на оваа точка можат да се засметаат само фактичките трошоци што ги имало и што му ги фактурирало на купувачот друго претпријатие.

По исклучок од одредбата на став 2 од оваа точка, претпријатието може да ги засмета зависните трошоци од став 1 на оваа точка, ако транспортот, натоварот и истоварот и др. ги изврши со свои средства, а најмногу до височината на тарифата во јавниот сообраќај што е формирана во согласност со прописите.

Ако претпријатието не може да ги утврди и да ги пресмета фактичките зависни трошоци во моментот на извршениот промет, по исклучок може тие трошоци да ги пресмета во планираните просечни износи или во процент, што ги внесува на посебна сметка на временските разграничувања, со тоа што просечните зависни трошоци ги планира врз основа на остварените просечни зависни трошоци во претходната година односно во претходниот пресметковен период на тековната година. Планираните просечни зависни трошоци и фактичките зависни трошоци ќе се следат најмалку секои три месеци и ќе се усогласуваат врз основа на книговодствената евиденција што се води на посебните сметки на временските разграничувања, при што задолжително ќе се намалат односно зголемат планираните зависни трошоци за следните три месеци за остварената позитивна односно негативна разлика.

Усогласувањето на зависните трошоци од став 4 на оваа точка ќе се врши континуирано и се пренесува кон крајот на годината во следната година на посебните сметки на временските разграничувања.

6. Не се смета како зголемување на стапката за покритие на трошоците на прометот позитивната разлика во цената што прометната организација ја пресметува како разлика меѓу постојната продажна цена на производите на залихи и продажната цена на производите од ист вид и квалитет што се купени подоцна од ист производител.

7. Одредбите на оваа одлука се применуваат на работните луѓе што самостојно вршат дејност со личен труд со средства на трудот во сопственост на граѓани (иматели на дуќани), како и на другите производители и учесници во прометот на производи од оваа одлука.

8. Ако претпријатието што се занимава со производство односно претпријатието што се занимава со увоз, во согласност со прописите, ги формира своите продажни цени така што тие да важат како цени во продажбата на големо односно на мало, во тие цени се содржани и зависните трошоци (франко истоварна станица на купувачот), а учеството на покритие на трошоците на прометот содржано во тие цени го утврдуваат со договор претпријатието – производител односно увозникот и претпријатието.

При формирањето на цените во прометот на големо односно на мало за истовидни производи од увозот, претпријатието може како учество за покритие на трошоците на прометот да ги засмета износите што ќе ги оствари во согласност со одредбата на став 1 од оваа точка.

9. Со денот на влегувањето во сила на оваа одлука престанува да важи Одлуката за начинот на формирање на цените на производите во прометот на големо односно на мало („Службен лист на СФРЈ”, бр. 69/88, 9/89, 23/89, 24/89, 32/89, 74/89, 75/89, 11/90 и 14/90), чие важење е продолжено со Одлуката за продолжување на важењето на Одлуката за начинот на формирање на цените на производите во прометот на големо односно на мало („Службен лист на СФРЈ”, бр. 32/89) и со Одлуката за продолжување на важењето на Одлуката за начинот на формирање на цените на производите во прометот на големо односно на мало („Службен лист на СФРЈ”, бр. 74/89).

Е. п. бр. 206
24 мај 1990 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Анте Марковиќ, с. р.

531.

Врз основа на член 14 од Законот за системот на општествената контрола на цените („Службен лист на СФРЈ”, бр. 84/89), Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА НАЧИНОТ НА ФОРМИРАЊЕТО НА ЦЕНИТЕ НА ПРОИЗВОДИТЕ ОД УВОЗ

1. Претпријатијата и другите правни лица што се занимаваат со увоз на стоки (во натамошниот текст: увозниците), ги формираат цените на производите од увоз на домашниот пазар така што на набавната цена ги засметуваат следните стапки за покритие на трошоците на увозот, и тоа:

Производи што спаѓаат во дејноста				При увозот (во процент до)
Гранка	Група	Подгрупа	НАЗИВ	
0101	01010		Електростопанство: сите производи	0,77
0103	01030		Преработка на јаглен	
		010301	Производство на кокс и полукокс: сите производи	0,77
0104			Производство на нафта и земен гас	1,07
0105	01050	010500	Производство на нафтени деривати: сите производи	1,07
0106	01060	010600	Производство на железна руда: сите производи	0,77
0107			Црна металургија: сите производи	0,61
0108			Производство на руди на обоени метали	
01081	010810		Производство на руди и концентрати на бакар: сите производи	0,77
	01082	010820	Производство на руди и концентрати на олово и цинк: сите производи	0,77

	1	2	3	4	5
0109	01083	010830	Производство на боксит: сите производи		0,77
			Производство на обоени метали		
	01091	010910	Производство на бакар: сите производи		0,77
	01092	010920	Производство на олово: сите производи		0,77
0112	01093	010930	Производство на цинк: сите производи		0,77
	01094		Производство на глина и алуминиум: сите производи		0,77
			Преработка на неметални минерали (без градежен материјал)		
0118	01122	011220	Производство на огноотпорни материјали: сите производи		0,77
	01181	011810	Производство на хемикалии (освен за земјоделството): натриум-карбонат (калцинирана сода), натриумхидроксид, електролитички 100% (каустична сода), натриумперборат, натриумтриполифосфат, натриумсулфат, линеарен алкилбензол-сулфонат (DBS и DBSK), карбоксиметил целулоза (СМС), зеолит, хлор, хлороводородна киселина, натриумхипохлорит, сулфурна киселина, азотна киселина, калиумхидроксид и натриумхидроксид		1,03

2. Стапките за покрите на трошоците на увозот се засметуваат на набавната цена на производите од увозот, франко југословенската граница, со примена на курсот на динарот кој важи на денот на настанувањето на обврската за плаќање на царина, зголемена за износот на царината и на другите увозни давачки.

Врз цената добиена со примената на одредбата на став 1 на оваа точка увозникот може да ги засмета и зависни трошоци од местото каде што се царинат стоките, како и фактичните трошоци настанати при увозот на стоки со примена на прописите на општествено-политичките заедници (задолжителни прегледи при увозот, атести, задолжителна анализа), износите на банкарските провизии, трошоците за акредитиви и каматите на кредитите за увоз на стоки.

3. Цените на производите од увоз во прометот на домашниот пазар на мало односно на големо се формираат како и за домашните производи.

4. Увозниците што увезуваат опрема, суровини, полупроизводи и друг репродукционен материјал во свое име и за сметка на купувачот како непосреден потрошувач на тие производи, непосредно со тој купувач го утврдуваат учеството за покрите на трошоците на увозот.

5. Претпријатијата – застапници на странски фирми што продаваат стоки од увоз од консигнационите складови можат врз набавната цена на тие производи да засметуваат стапка за покрите на трошоците на увозот, и тоа:

- 1) за средствата за транспорт и врски, машините, уредите, инсталациите, опремата и крупниот алат . . . до 0,39%
- 2) за суровините и репродукциониот материјал до 0,52%
- 3) за деловите и гумите за моторни возила до 0,65%
- 4) за производите што не се опфатени со одредбите од 1 до 3 на оваа точка до 0,80%

6. Со денот на влегувањето во сила на оваа одлука престанува да важи Одлуката за начинот на формирањето на цените на производите од увоз („Службен лист на СФРЈ”, бр. 69/88, 9/89, 23/89, 32/89 и 74/89 и 74/89), чие важење е продолжено со Одлуката за продолжување на важењето на Одлуката за начинот на формирањето на цените на производите од увоз („Службен лист на СФРЈ”, бр. 32/89) и со Одлуката за продолжување на важењето на Одлуката за начинот на формирањето на цените на производите од увоз („Службен лист на СФРЈ”, бр. 74/89).

7. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ”.

Е. п. бр. 205
24 мај 1990 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Анте Марковиќ, с. р.

532.

Врз основа на член 14 од Законот за системот на општествената контрола на цените („Службен лист на СФРЈ”, бр. 84/89), Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА ПРОДОЛЖУВАЊЕ НА ВАЖЕЊЕТО НА ОДЛУКАТА ЗА НАЧИНОТ НА ФОРМИРАЊЕТО НА ЦЕНИТЕ НА НАФТЕНИТЕ ДЕРИВАТИ ВО ПРОМЕТОТ

1. Се продолжува важењето на Одлуката за начинот на формирањето на цените на нафтените деривати во прометот („Службен лист на СФРЈ”, бр. 75/89 и 11/90).

2. Оваа одлука влегува во сила на 28 мај 1990 година.

Е.п. бр. 204
24 мај 1990 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Анте Марковиќ, с. р.

533.

Врз основа на член 12 став 4 од Законот за заштита на животните од заразните болести што ја загрозуваат целата земја („Службен лист на СФРЈ”, бр. 43/86) во согласност со Сојузниот секретаријат за труд, здравство, боречки прашања и социјална политика, сојузниот секретар за земјоделство пропишува

ПРАВИЛНИК

ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА МАКСИМАЛНИТЕ КОЛИЧЕСТВА НА ШТЕТНИ МАТЕРИИ И СОСТОЈКИ ВО ДОБИТОЧНАТА ХРАНА

Член 1

Во Правилникот за максималните количества на штетни материи и состојки во добиточната храна („Службен лист на СФРЈ”, бр. 2/90), во член 3 во табелата во колона 1, зборовите: „HCN” на двете места се заменуваат со зборовите: „НСН”.

Член 2

Во член 5 кај „Virginiamicin” во колона 2 зборовите: „до 8” се заменуваат со зборовите: „до 20”.

Во колоните 2, 3 и 4 на крајот кај „Virginiamicin“ се додаваат следните зборови:

„до 50	прасиња	до 4 месеци возраст“
По антибиотикот „Pauzone (nitrovin)“ се додаваат зборовите:		
„Avoparcin	до 15 mg/kg храна	бројлери без ограничување на возраста
	до 20 mg/kg храна	мисирчиња до 16 недели
	до 40 mg/kg храна	прасиња стартер
	до 20 mg/kg храна	свињи Во пораст до 50 kg
	до 15 mg/kg храна	свињи од 50 kg до крајот на гоееето
	до 40 mg/kg храна	телиња замена за млеко до 6 месеци
	до 45 mg/kg храна	јуниња гоеее до 100 kg на т. маса
	+ 6,5 mg/kg храна	јуниња за секои 10 kg телесна маса над 100 kg т. маса
	до 10 mg/kg храна	крави молзници во текот на целиот период на лактација“

Член 3

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 064/001
11 мај 1990 година
Белград

Заменик на сојузниот
секретар за земјоделство,
Антун Шеда, с. р.

534.

Врз основа на член 80 од Законот за стандардизација-та („Службен лист на СФРЈ“, бр. 37/88), директорот на Сојузниот завод за стандардизација пропишува

П РА В И Л Н И К

ЗА ЗАДОЛЖИТЕЛНО АТЕСТИРАЊЕ НА ЛИФТОВИ НА ЕЛЕКТРИЧЕН ПОГОН ЗА ВЕРТИКАЛЕН ПРЕВОЗ НА ЛИЦА И ТОВАР И ЗА УСЛОВИТЕ ШТО МОРААТ ДА ГИ ИСПОЛНУВААТ ОРГАНИЗАЦИЈИТЕ НА ЗДРУЖЕН ТРУД ОВЛАСТЕНИ ЗА АТЕСТИРАЊЕ НА ТИЕ ПРОИЗВОДИ

Член 1

Со овој правилник се пропишува постапката за задолжително атестирање на лифтови на електричен погон за вертикален превоз на лица и товар (во натамошниот текст: лифтови), и тоа на:

1) новоизградени и реконструирани лифтови;
2) лифтови оспособени за употреба по несреќен случај, на кои се однесуваат:

а) Правилникот за техничките нормативи за лифтови на електричен погон за вертикален превоз на лица и товар („Службен лист на СФРЈ“, бр. 16/86 и 28/89) – (во натамошниот текст: Правилникот);

б) Југословенскиот стандард JUS M.D1.510 – Лифтови. Вградување на лифтови од I, II и III вид. Мери, носивост и брзини;

в) Југословенскиот стандард JUS M.D1.511 – Лифтови. Вградување на лифотив од IV вид. Мери, носивост и брзини.

Со овој правилник се определуваат и условите што мораат да ги исполнуваат организациите на здружен труд овластени за атестирање на лифтови.

Член 2

Постапката за атестирање на лифтови од член 1 на овој правилник се спроведува така што се атестира секој лифт од домашно производство и од увоз, со повремени контрола на сообразноста со атестираниот лифт во согласност од чл. 304 и 305 од Правилникот.

Член 3

Заради задолжително атестирање на лифтовите од член 1 на овој правилник, се проверува техничката документација, се прегледува целокупната постројка на лифтот и се испитуваат следните карактеристики на лифтот:

- 1) мерите и отстапувањата на;
 - а) внатрешноста на кабината;
 - б) внатрешноста на возното окно;
 - в) пристапот до возното окно;
 - г) машинската просторија;
- 2) положбата на машинската просторија;
- 3) мерите и отстапувањата на;
 - а) возното окно;
 - испакнатините или вдлабнатините (освен возното окно во конструкција);
 - ако противтегот, чиј влек е остварен со триење, мисува врз целосно збиени одбојници;
 - б) машинската просторија и просторијата за помошните јаженици;
 - височината на пристапот;
 - површината пред разводните и управувачките уреди;
 - слободниот простор над највисокиот дел на погонската машина;
 - височината на работните нивоа во машинската просторија;
 - в) вратата на возното окно;
 - зазорот помеѓу крилата на вратата, крилата и рамката и прагот и крилата на вратата во затворена положба;
 - вдлабнатините и испакнатините од надворешната страна на крилата на автоматската врата;
 - вдлабнатините од внатрешната страна;
 - отстапувањето од мерите на светлата височина и светлата широчина;
 - должината на зоната на одбравување;
 - должината на зоната на одбравување при возење на рампа;
 - височината на слободниот простор помеѓу прагот на кабината и надвратникот на возното окно при возење на рампа;
 - зафатот на забравувачот на возното окно;
 - г) кабината;
 - должината на вертикалниот дел на заштитниот лим на прагот на лифтот за возење на рампа;
 - отворот на решеткастата вертикално поместлива врата кај лифтовите за превоз на товар со придружник;
 - зазорот помеѓу крилата на вратата, крилата и рамката на вратата и крилата на прагот;
 - слободниот простор помеѓу затворената врата на кабината и спротивниот ѕид;
 - должината на патот на движењето на кабината од станица со незабравена врата;
 - отворот за нужен излез на покривот на кабината;
 - површината на покривот на кабината;
 - д) противтегот;
 - слободниот простор помеѓу противтегот и ѕидот на возното окно и противтегот и кабината;
 - е) фаќачкиот уред;
 - големината на наклонот на подот на кабината по дејството на фаќачкиот уред;
 - е) одбојниците на кабината и одбојниците на противтегот;
 - одот на одбојниците;
 - должината на поминатиот пат на кабината преку крајната станица, по дејството на крајната склопка;
 - ж) растојанието помеѓу влезната страна на кабината и ѕидот на возното окно;
 - ако на кабината на лифтот се наоѓа врата;
 - ако на кабината на лифтот не се наоѓа врата;
 - ако светлата височина на влезот во кабината е помала од 2,5 m;
 - 4) јачината на осветлението;

а) на машинската просторија и на просторијата за помошните јаженици;

б) пред вратата на возното окно;

в) на подот на кабината и на кутијата за управување;

5) бучавата во машинската просторија;

6) силата за рачно задвижување на кабината;

7) времето:

а) на влегување во дејство на сигурносниот уред што работи кога кабината (или противтегот) при возење надолу ќе наиде на препрека;

б) потребно за давање команда за возење од кабината, по затворање на вратата;

8) изолацијата на струјните кола;

9) мерките за заштита од електричен удар;

10) средната вредност на еднонасочниот напон или ефективната вредност на наизменичниот напон за електрични кола за управување и за сигурносни струјни кола;

11) брзината на:

а) движењето на кабината;

б) движењето на кабината при управување со лифтоот со помош на сервисен уред;

в) движењето на кабината при повратно управување;

г) движењето на кабината при возење на рампа;

12) цврстината и деформацијата на лифтоот и на неговите делови (на кабината, носечките јажиња односно синцирите и нивното врзување за кабината односно за противтегот, на носечките плочи или на носечките челични конструкции и кочници);

13) влечната способност на лифтоот;

14) дејството на кочницата на погонската машина;

15) дејството на факачкиот уред;

16) дејството на граничникот на брзината;

17) дејството на одбојниците;

18) урамнотежувањето на кабината.

Како техничка документација од став 1 на овој член се подразбираат техничките податоци и цртежите на кои се прикажани основата и пресеците на лифтоот, машинската просторија на лифтоот, просторијата за помошните јаженици, пристапот до возното окно и др., кои се однесуваат на:

1) сигурносниот простор во врвот на возното окно и во јамата;

2) просториите под возното окно (ако постојат);

3) пристапот до јамата на возното окно;

4) заштитните растојанија помеѓу повеќе лифтови во едно возно окно;

5) отворите за котвење (анкерирање);

6) положбата и главните мери на машинската просторија (со распоред на погонската машина и агреатот), мерите на погонската јаженица, вентилационите отвори, силата што дејствува врз зградата и подот на јамата на возното окно;

7) пристапот до машинската просторија;

8) положбата и главните мери на просторијата за помошните јаженици (ако постојат), мерите на јажениците и распоредот на другите уреди што се наоѓаат во просторијата за помошните јаженици;

9) пристапот до просторијата за помошните јаженици;

10) положбата и главните мери на пристапот до возното окно (не треба да се прикажуваат сите врати ако се еднакви и ако се наведени растојанијата помеѓу станиците);

11) положбата и главните мери на пристапот до вратата за нужен излез и пристап во возното окно;

12) мерите на кабината и на нејзините пристапи;

13) растојанието помеѓу прагот и вратата на кабината до ѕидот на возното окно на пристапната страна;

14) хоризонталното растојание помеѓу затворената врата на кабината и вратата на возното окно;

15) носивоста на елементите за прицврстување на носечкото јаже (коэффициент на сигурноста на јаже, пречник и цврстина на прекинување), носивоста на елементите за прицврстување на синцирите (тип, чекор и цврстина на прекинување) и компензационото јаже (ако постои);

16) пресметката на влечната способност и специфичниот притисок;

17) мерите и пресметката на напрегањето на водилките и обработката и мерите на лизгавите површини (влечни, глодани, брусени);

18) основните податоци на јаже то за граничникот на брзината (пречник, изведување, цврстина на прекинување и коефициент на сигурност);

19) мерите и карактеристиките на одбојниците со придружување на енергијата.

Како преглед на целокупната постројка на лифтоот од став 1 на овој член се подразбира проверка на исправноста на работата на сите сигурносни уреди и делови на лифтоот и на безбедноста на работата на лифтоот, а особено на:

1) зазорот помеѓу полжавот и полжавестото коло;

2) носечките јажиња или синцирите и нивните врски со кабината;

3) правилното оптоварување на противтегот, кабината и рамката на кабината;

4) водилките на кабината и противтегот;

5) работата на сите сигурносни струјни кола и сигурносните електрични уреди;

6) забравувачите на вратата на возното окно;

7) уредот за тревога;

8) уредот за преоптоварување;

9) уредот за повратно возење;

10) работата на струјните кола за осветление и сигнализационо-информациското струјно коло;

11) приклучоците на громобранската инсталација.

Член 4

Карактеристиките на квалитетот на лифтовите од член 3 на овој правилник што подлежат на испитување за задолжително атестирање се утврдени во југословенскиот стандард JUS M.D1.510 – Лифтови. Вградување на лифтови од I, II и III вид. Мери, носивост и брзини во југословенскиот стандард JUS M.D1.511 – Лифтови. Вградување на лифтови од IV вид. Мери, носивост и брзини во Правилникот и во техничката документација, освен зазорот помеѓу полжавот и полжавестото коло (член 3, став 3 од овој правилник), кој е утврден во табела 1.

Табела 1

Мери во mm

Тип на погонска машина	под 530	Пречник на погонската јаженица		
		од 530 до 640	од 640 до 800	од 800 до 1000
1	maks. 0,20
min. 0,10	0,22
0,12	0,23
0,13	
2	maks. 0,24
min. 0,12	0,26
0,14	0,28
0,14	0,31
0,20
3	maks.
min.	0,31
0,14	0,36
0,20	0,40
0,25

Тип 1 – вратило на полжавестото коло на два потпирачи

Тип 2 – вратило на полжавестото коло на три потпирачи

Тип 3 – вратило на полжавестото коло на три потпирачи и кукиште на погонската машина зглобно сврзано за подлогата.

Член 5

Карактеристиките на лифтовите од член 3 на овој правилник се испитуваат на следниот начин:

1) мерите и отстапувањата:

а) со мерна лента, според техничката документација;

б) со мерна лента, со универзално подвижно мерило и со механичко мерило – со еталони, според Правилникот;

2) јачината на осветлението – со мерач на јачината на светлост (фотометар), според Правилникот;

3) нивото на бучавата во машинската просторија кое не преминува 90 дБ (А) – со мерење на звучниот притисок при номинално оптоварување и вклучен вентилатор за ладење на електромоторот (движење на кабината нагоре и движење на кабината надолу), со помош на звукомер (фо-

нометар) кој е поставен во средината на машинската просторија, на височина од 1,5 m од подот, според Правилникот;

4) силата – со динамометар, според Правилникот;

5) времето – со хронометар, според Правилникот;

6) изоацијата на струјните кола – според Правилникот и според југословенскиот стандард JUS M.CO.035 – Испитување на изолирани спроводници и кабли. Мерења на електричната отпорност на спроводниците;

7) заштитните мерки од електричен удар – според Правилникот и југословенскиот стандард JUS M.B2.741 – Електрични инсталации со низок напон. Барања за безбедност. Заштита од електричен удар;

8) средната вредност на едностраночниот напон или ефективната вредност на наизменичниот напон – со волтметар, според Правилникот;

9) брзината – со хронометар (со пресметување) или со обртомер;

10) цврстината и деформацијата на лифтоот – на начинот утврден во член 295 од Правилникот;

11) влечната способност на лифтоот – на начинот утврден во член 297 од Правилникот;

12) дејството на кочницата на погонската машина – на начинот утврден во член 298 од Правилникот;

13) дејството на фаќачкиот уред – на начинот утврден во член 299 од Правилникот;

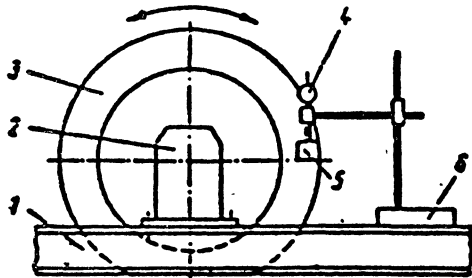
14) дејството на граничникот на брзината – на начинот утврден во член 300 од Правилникот;

15) урамнотежувањето на кабината – со амперметар, според техничката документација.

Техничката документација се проверува заради утврдување на усогласеноста на лифтоот со таа документација.

Целокупната постројка се прегледува на следниот начин:

1) азорот помеѓу полжавот и полжавестото коло – како на слика 1. На бочната страна на јаженицата, во оската на номиналниот пречник на јаженицата, се поставува магнет или се прицврстува ознака. Мерниот инструмент се поставува на постаментот на погонската машина. Иглата на инструментот се поставува така што да го допира магнетот или прицврстената ознака. Со лесно рачно движување на јаженицата лево – десно се контролира на мерниот инструмент азорот помеѓу полжавот и полжавестото коло;

Слика 1

На сликата е:

1 – постамент на погонската машина

2 – помошно лежиште

3 – јаженица

4 – мерен инструмент (микрометар со кружна поделба)

ба)

5 – магнет или прицврстена ознака

6 – носач на мерниот инструмент

2) носечките јажиња или синцирите и нивната врска – визуелно, според Правилникот и техничката документација;

3) правилното оптоварување на противтегот, кабината и рамката на кабината – според Правилникот и техничката документација;

4) водилките на кабината и на противтегот – визуелно и со проверка, според Правилникот и техничката документација;

5) работата на сите сигурносни струјни кола и работата на сигурносните електрични уреди – визуелно, според Правилникот;

6) забравувачот на вратата на возното окно – визуелно и со проверка на зафатот на забравувачот, според Правилникот;

7) уредот за тревога – со слушање, според Правилникот;

8) уредот за преоптоварување – визуелно и со проверка, според Правилникот;

9) уредот за повратно возење – визуелно и со проверка, според Правилникот;

10) работата на струјните кола за осветление и на сигнализационо – информациското струјно коло – визуелно и со проверка, според Правилникот;

11) приклучокот на громобранската инсталација – визуелно и со проверка, според Правилникот и техничката документација.

Член 6

Кон барањето за атестирање, подносителот на барањето ги доставува до организацијата на здружен труд овластена за вршење на задолжителното атестирање (во натамошниот текст: овластената организација) следните податоци:

1) назив и седиште на подносителот на барањето;

2) техничка документација;

3) докази за испитувањето на: регулаторот на брзината, фаќачкиот уред, забравувачот на вратата на возното окно, одбојниците, носечките средства и заштитната простирка пред електричните уреди;

4) доказ дека заварувањето е извршено во согласност со југословенскиот стандард JUS. C.T3.061 – Техника на заварувањето на метали. Испитување на стручната способност на заварувачите за електролачно и гасно варење на челик;

5) изјава од производителот дека сидовите, подот и плафонот не се изработени од леснозапалив материјал пропишан со Правилникот;

6) изјава од производителот дека главните и помошните контактори, како и контакторите што служат за запирање на погонската машина и одговараат на категоријата на употреба и на условите пропишани со Правилникот;

7) изјава од производителот дека електричните сигурносни уреди ги исполнуваат условите пропишани со Правилникот;

8) изјава од производителот дека сигурносната склопка и сигурносните склопови ги исполнуваат условите пропишани со Правилникот.

Член 7

Овластената организација го врши прегледот на лифтовите од член 1 на овој правилник пред постапката за испитување, и за утврдената состојба составува записник кој содржи:

1) назив и седиште на подносителот на барањето;

2) локација и назив односно шифра на лифтоот;

3) краток опис на објектот односно на главната станица на лифтоот;

4) краток опис на лифтоот;

5) назив на производителот, ознака на типот и производствен број на секој елемент на лифтоот;

6) известување за утврдените недостатоци односно отстапувања од техничката документација;

7) упатство дадено на подносителот на барањето за отстранување на недостатоците;

8) место и датум на прегледот и број на записникот.

Записникот за извршениот преглед го потпишува претставник на овластената организација и претставник на подносителот на барањето.

Подносителот на барањето е должен недостатоците утврдени со записникот да ги отстрани во рок од три месеци и за тоа да ја извести овластената организација заради продолжување на постапката за задолжително атестирање. Во случај на пречекорување на тој рок, подносителот на барањето мора да го обнови барањето до овластената организација.

Ако нема недостатоци односно ако нема отстапувања од техничката документација, овластената организација пристапува кон испитување.

Член 8

Извештајот за испитувањето на лифтовите од член 1 на овој правилник содржи:

- 1) број и датум на записникот за извршениот преглед;
- 2) вредности на карактеристиките на квалитетот добиени со испитувањето, утврдени во член 5 од овој правилник;
- 3) заклучок во кој овластената организација го образложува издавањето на атест односно одбивањето да издаде атест;
- 4) место и датум на испитувањето;
- 5) назив и седиште на овластената организација, потпис на овластеното лице и отпечаток од печатот.

Член 9

За лифт за кој со испитувањето ќе се утврди дека ги исполнува пропишаните услови овластената организација издава атест, кон кој го прилага записникот за извршениот преглед и извештајот за испитувањето.

Атестот се издава на три примероци, од кои по еден му се доставува на подносителот на барањето и на Сојузниот завод за стандардизација, а еден примерок го задржува овластената организација што го издала атестот.

Ако со испитувањето се утврди дека карактеристиките на квалитетот не ги исполнуваат условите утврдени во член 4 од овој правилник, овластената организација одбива да издаде атест додека не се отстранат недостатоците.

За отстранувањето на недостатоците подносителот на барањето ја известува овластената организација во рок од 60 дена. Овластената организација го повторува испитувањето на оние карактеристики на квалитетот за кои ги утврдила недостатоците и оние карактеристики што можеле да бидат променети со отстранување на наведените недостатоци. По повторените испитувања атест се издава само ако се исполнети пропишаните услови. Атестот важи 10 години. Атестот престанува да важи ако се променат карактеристиките на квалитетот на атестираниот лифт пропишани со овој правилник.

За промените односно за измените подносителот на барањето е должен да ја извести овластената организација заради повторно атестирање на лифтот.

Член 10

Лифт за кој е издаден атест овластената организација го означува со атестен знак. Атестниот знак се втиснува врз самолеплива фолија која се става на видно место во машинскиот простор.

Атестниот знак е во црвена боја, а изгледот му е утврден со Наредбата за изгледот и употребата на атестниот знак („Службен лист на СФРЈ”, бр. 4/79 и 31/81), при што големината „в” од точка 4 на таа наредба изнесува 100 mm.

Атестниот знак содржи буквена и бројчена ознака и се изработува од самолеплива фолија, со која се обезбедува неговата повеќегодишна употреба. Буквената ознака (MD), во две полиња, се однесува на групата и подгрупата на стандарди на кои им припаѓаат производитите од член 1 на овој правилник, а бројчената ознака, во две полиња, ја означува шифрата на овластената организација.

Член 11

Сообразноста на лифтот од член 1 на овој правилник со атестираниот лифт се контролира еднаш годишно, врз основа на што атестот се потврдува или повлекува. Сообразноста ја контролира организацијата на здружен труд овластена за работите на задолжително атестирање што го издала атестот.

При контролата на сообразноста се испитуваат:

- 1) карактеристиките на квалитетот на целокупната постројка на лифтот – според член 3 од овој правилник;
- 2) влечната способност на лифтот – според Правилникот;
- 3) дејството на кочницата на погонската машина – според Правилникот;
- 4) дејството на фаќачкиот уред – според Правилникот, со тоа што испитувањето се врши со празна кабина и со намалена брзина;
- 5) дејството на граничникот на брзината – според Правилникот, со тоа што испитувањето се врши со празна кабина;

6) дејството на одбојниците – според Правилникот, со тоа што испитувањето се врши со празна кабина и со намалена брзина.

Методите на испитувањето на карактеристиките на квалитетот при контрола на сообразноста се утврдени во член 5 од овој правилник.

Извештајот за контролата на сообразноста ги содржи податоците утврдени во член 8 од овој правилник.

Член 12

При контролата на сообразноста на реконструираниите лифтови и на лифтовите чии одделни делови се заменети, се испитуваат следните карактеристики на квалитетот:

1) ако се заменат носечките јажиња односно синцирите – цврстината и деформацијата на лифтот и на неговите делови – според Правилникот;

2) ако се изврши замена или ремонт на погонскиот електромотор, на уредот за кочење или на погонската машина:

а) цврстината и деформацијата на лифтот и на неговите делови – според Правилникот;

б) дејството на кочницата на погонската машина – според Правилникот;

в) дејството на граничникот на брзината – според Правилникот;

3) ако се замени фаќачкиот уред – дејството на фаќачкиот уред – според Правилникот;

4) ако се замени граничникот на брзината – дејството на граничникот на брзината – според Правилникот;

5) ако се замени хидрауличкиот одбојник – дејството на хидрауличкиот одбојник – според Правилникот.

Член 13

За атестирањето на лифтовите од член 1 на овој правилник, Сојузниот завод за стандардизација може да ја овласти организацијата на здружен труд што во поглед на опременоста и стручните квалификации на кадрите ги исполнува следните услови:

1) располага со опрема, и тоа со:

а) мерач на јачината на светлоста – фотометар, со соодветен мерен опсег;

б) звукомер – фотометар, за мерење на звучниот притисок со корекционен филтер со dB (A) скала;

в) мерна лента, универзално подвижно мерило и механички мерила – еталони;

г) динамометар за мерење на силата, со мерен опсег од 20 до 400 N;

д) хронометар за мерење на времето, со соодветно мерно подрачје;

ѓ) мерен инструмент – микрометар со кружна поделба, за мерење на поместувањето, со поделба од 0,01 mm, со постамент и перманентен магнет;

е) обртометар за мерење на бројот на обртите, со мерен опсег до 3000 обрти во минута;

ж) мегаомметар односно мерило на отпорноста на изолацијата, од класа на точност 5;

з) омметар, за мерење отпорноста, од класа на точност 2,5;

с) мерило на електричниот напон и струја, од класа на точност 5;

и) волтметар, со внатрешна отпорност од 3 K Ω , од класа на точност 5;

2) работници за задолжително атестирање, и тоа:

а) еден дипломиран инженер по машинство или електротехника, со најмалку пет години работно искуство на работи за испитување на лифтови – за раководење со работите за задолжително атестирање на лифтови;

б) еден дипломиран инженер по машинство или електротехника, со најмалку три години работно искуство, односно еден погонски инженер по машинство или електротехника, со најмалку пет години работно искуство на работи за испитување на лифтови;

в) еден работник со средна стручна подготовка од техничка насока, со најмалку три години работно искуство на работи за испитување на лифтови.

Член 14

Организацијата на здружен труд овластена за атестирање ја спроведува постапката за атестирање на лифт во

рок од седум дена од денот на приемот на барањето за атестирање.

Член 15

Овој правилник влегува во сила по истекот на триесет дена од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 06-939/1
14 март 1990 година
Белград

Директор
на Сојузниот завод
за стандардизација,
Верољуб Танасковиќ, с. р.

535.

Врз основа на член 20 став 1 точка 7, член 28 став 3 и член 80 став 1 точка 5 од Законот за Народната банка на Југославија и за единственото монетарно работење на народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини („Службен лист на СФРЈ“, бр. 34/89 и 88/89), Советот на гувернерите донесува

ОДЛУКА

ЗА ПОСТАПКАТА И ПОБЛИСКИТЕ УСЛОВИ ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ДЕНОТ ОД КОГА БАНКАТА ИЛИ ДРУГА ФИНАНСИСКА ОРГАНИЗАЦИЈА Е НЕЛИКВИДНА

1. Со оваа одлука се утврдуваат постапката и поблиските услови за утврдување на неликвидноста на банката или на друга финансиска организација (во натамошниот текст: банката) во смисла на член 27 од Законот за Народната банка на Југославија и за единственото монетарно работење на народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини (во натамошниот текст: Законот за Народната банка на Југославија).

2. Народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини утврдуваат дека банката е неликвидна врз основа на податоците што Службата на општественото книговодство е должна да им ги достави во смисла на член 28 став 1 од Законот за Народната банка на Југославија, податоците што ќе ги добијат од банките и од други правни лица или од општествено-политички заедници, како и податоците со кои сами располагаат, од кои произлегува дека банката во рокот не ги намирала втсаните обврски во земјата и спрема странство или тие обврски, по основа на гаранција, наместо неа ги извршило друго правно лице или општествено-политичка заедница.

Народната банка на Југославија, другото правно лице и општествено-политичката заедница се должни, истиот ден кога по основа на гаранција ја извршиле обрската наместо банката, за тоа да ја известат надлежната народна банка на републиката односно народната банка на автономната покраина.

Народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини се должни, веднаш по приемот на податоците од ст. 1 и 2 на оваа точка, да го утврдат денот на настанувањето на неликвидноста на банката.

3. Народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини се должни за денот на настанувањето на неликвидноста на банката да ги известат субјектите од член 29 на Законот за Народната банка на Југославија.

4. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

О. бр. 128
22 мај 1990 година
Белград

Претседател
на Советот на гувернерите
гувернер
на Народната банка на
Југославија
Душан Влатковиќ, с. р.

536.

Врз основа на член 10 и член 80 став 1 точка 5 од Законот за Народната банка на Југославија и за единственото монетарно работење на народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини („Службен лист на СФРЈ“, бр. 34/89 и 88/89), во согласност со одредбите на Одлуката за целите и задачите на заедничката монетарна политика и на заедничките основи на кредитната политика во 1990 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 83/89), Советот на гувернерите донесува

ОДЛУКА

ЗА ПРИВРЕМЕНО УТВРДУВАЊЕ НА РЕЕСКОНТНИТЕ КВОТИ ЗА РЕФИНАНСИРАЊЕ НА ПЛАСМАНИТЕ НА БАНКИТЕ ВО ЈУНИ 1990 ГОДИНА

1. Со оваа одлука привремено се утврдуваат реесконтните квоти како рамка до која банките можат да користат кредити за рефинансирање во периодот од 1 до 30 јуни 1990 година.

2. Реесконтните квоти од точка 1 на оваа одлука се утврдуваат на ниво на секоја банка во височина од 70% од книговодствената состојба на реесконтните кредити на 31 декември 1989 година, зголемени за износот што банките можеа да го остварат до 31 март 1990 година во согласност со Одлуката за привремено утврдување на реесконтните квоти за рефинансирање на пласманите на банките во март 1990 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 9/90 и 16/90) и намалени за износот на извршеното претворање на краткорочните кредити во долгорочни во согласност со Законот за привремени мерки за претворање на дел од краткорочните кредити од примарната емисија во долгорочни кредити („Службен лист на СФРЈ“, бр. 25/90).

За новооснованите банки што не се правни следбеници на некоја друга банка, реесконтните квоти од точка 1 на оваа одлука се утврдуваат во височина од 20% од основачкиот фонд и резервите на банката, според нивната книговодствена состојба на 31 март 1990 година, а за банките основани по 31 март 1990 година – според нивната книговодствена состојба во месецот во кој се основани.

Новооснованите банки кои, во согласност со точка 1 став 7 од Одлуката за усогласување на состојбата на динарските пласмани на банките во првото тримесечје 1990 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 9/90, 16/90 и 18/90), оствариле пораст на динарските пласмани на 31 март 1990 година, реесконтната квота од став 2 на оваа точка можат да ја зголемат за износот што можеа да го остварат до 31 март 1990 година во согласност со точка 2 став 2 на Одлуката за привремено утврдување на реесконтните квоти за рефинансирање на пласманите на банките во март 1990 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 9/90 и 16/90).

Банките се должни состојбата на своите кредити за рефинансирање, почнувајќи од 1 јуни 1990 година, секој ден да ја усогласуваат со износот на реесконтните квоти од ст. 1, 2 и 3 на оваа точка.

Дневниот извештај за состојбата на пласманите од примарната емисија народните банки на републиките односно народните банки на автономните покраини ќе и го достават на Народната банка на Југославија.

3. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“, а ќе се применува од 1 јуни 1990 година.

О.бр. 129
22 мај 1990 година
Белград

Претседател
на Советот на гувернерите
гувернер
на Народната банка на
Југославија,
Душан Влатковиќ, с. р.

537.

Врз основа на член 66 став 4 и член 80 став 1 точка 24 од Законот за Народната банка на Југославија и за единственото монетарно работење на народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини („Службен лист на СФРЈ“, бр. 34/89 и 88/89), Советот на гувернерите донесува

ОДЛУКА

ЗА ПОБЛИСКИТЕ УСЛОВИ И НАЧИНОТ НА ВРШЕЊЕ КОНТРОЛА НА РАБОТЕЊЕТО НА БАНКИТЕ И НА ДРУГИТЕ ФИНАНСИСКИ ОРГАНИЗАЦИИ И ЗА ЕДИНСТВЕНАТА ПОСТАПКА ПРИ ПРЕЗЕМАЊЕТО НА МЕРКИ ЗА ОТСТРАНУВАЊЕ НА УТВРДЕНИТЕ НЕПРАВИЛНОСТИ

1. Со оваа одлука се пропишуваат поблиските услови и начинот на вршење контрола на работењето на банките и другите финансиски организации (во натамошниот текст: банката) и единствената постапка при преземањето на мерки за отстранување на неправилностите утврдени со таа контрола.

2. Со контролата од точка 1 на оваа одлука народните банки на републиките, народните банки на автономните покраини и Народната банка на Југославија (во натамошниот текст: народната банка) особено ги утврдуваат:

- 1) исполнувањето на условите пропишани за основање и работење на банката;
- 2) финансиската моќ и стабилност на банката;
- 3) адекватноста на капиталот на банката;
- 4) квалитетот на акциите на банката;
- 5) степенот на ризици и обемот на пласманите на банката;
- 6) усогласеноста на рочната структура на пласманите и изворите на средства на банката;
- 7) односот на пласманите на банката спрема средствата вложени во основачкиот фонд и средствата на резервите;
- 8) начинот на обезбедување и одржување на ликвидноста на банката;
- 9) адекватноста на регулирањето на каматните, девизните, вонбиласните и другите ризици на банката;
- 10) начинот и адекватноста на управувањето со банката;
- 11) можноста за остварување на добивка со работењето на банката.

Ако со контролата од став 2 на оваа точка се утврдат неправилности, спрема банката се преземаат мерки за нивно отстранување.

Под неправилности, во смисла на оваа одлука, се подразбираат активностите на банката кои, покрај тоа што ги повредуваат прописите, можат да ги загрозат и стабилноста и сигурноста на работењето на банката.

3. Народната банка ја врши контролата од точка 1 на оваа одлука на следниот начин:

- 1) со преглед на извештаите и податоците што банките ги доставуваат до народната банка, и тоа на;
 - полугодишните и годишните пресметки од чл. 16, 17, 26, 27, 28 и 29 на Законот за сметководството,
 - тримесечните и годишните извештаи од чл. 30 и 31 на Законот за сметководството,
 - извештајот на надлежниот орган за извршената економско-финансиска ревизија на завршената сметка,
 - месечните биланси, месечните КНЈ-БИФО-обрасци и месечните извештаи за показателите на работењето остварени во смисла на член 16 од Законот за банките и другите финансиски организации;
 - дневните податоци за состојбата на ликвидноста и солвентноста,
- 2) со непосреден преглед во банката на деловните книги, на книговодствената и другата документација.

4. Народните банки на републиките односно народните банки на автономните покраини се должни да обебедат контролата од точка 3 под 1) на оваа одлука да се врши континуирано и, врз основа на следењето на сите релевантни податоци, периодично да се анализира работењето на секоја банка која работи на територијата на републиката односно на автономната покраина.

За неправилностите утврдени со контролата од став 1 на оваа точка, народната банка составува записник, што го доставува до банката, а за утврдените неправилности истовремено ги известува органите на управувањето со банката и надлежните раководни работници на банката.

Банката има право на приговор на записникот во рок од три работни дена од денот на неговиот прием.

5. Ако народната банка, врз основа на анализите од став 1 точка 4 на оваа одлука, заклучи дека е потребно

подетално да се согледа работењето на банката, ќе изврши контрола во согласност со одредбите на точка 3 под 2) на оваа одлука.

За наодите од извршената контрола ќе состави записник, кој се доставува до банката, а за утврдените неправилности народната банка истовремено ќе ги известува органите на управувањето со банката и надлежните раководни работници на банката.

Банката има право на приговор на записникот во рок од пет работни дена од денот на неговиот прием.

6. Ако во работењето на банката, со контролата што се врши во согласност со одредбите на точ. 4 и 5 од оваа одлука, се констатираат неправилности, а банката во свој приговор не ги оспорила наодите на контролата, народната банка со решение, во согласност со одредбите на член 66 од Законот за Народната банка на Југославија и за единственото монетарно работење на народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини, спрема банката ќе преземе соодветни мерки, а особено:

- 1) ќе наложи својата деловна политика да ја усогласи со утврдената економска политика на земјата за определената година најдоцна во рок од 30 дена од денот на приемот на решението;
- 2) ќе наложи рочната структура на изворите на средства и на дадените пласмани да ја усогласи најдоцна во рок од 30 дена од денот на приемот на решението;
- 3) ќе наложи да преземе мерки за наплата во рокот на неплатените кредити и другите пласмани, вклучувајќи и правни дејствија, најдоцна во рок од 30 дена од денот на приемот на решението;
- 4) ќе наложи неплативите кредити и другите пласмани да ги прекнужи и отпише врз товар на своите приходи најдоцна во рок од 30 дена од денот на приемот на решението;
- 5) ќе наложи веднаш да престане на корисниците со неадекватен бонитет понатаму да им одобрува кредити и други пласмани;
- 6) ќе им наложи на органите на банката најдоцна во рок од 30 дена од денот на приемот на решението да издвојат посебна резерва за покривање на потенцијалните загуби за кои ќе се оцени дека се ненаплатливи;
- 7) ќе им наложи на органите на банката веднаш да престанат да се задолжуваат во земјата и во странство;
- 8) ќе им наложи на органите на банката веднаш да преземат мерки за отстранување на причините за неликвидноста и за воспоставување на ликвидност;
- 9) ќе им наложи на органите на банката веднаш да преземат мерки за организационо оспособување заради воспоставување на поквалитетно раководење (промени во информациониот систем, во внатрешната контрола, во начинот на кој делови на банката одобруваат кредити и други пласмани и сл.);
- 10) ќе им даде иницијатива на надлежните органи на банката за сменување на работниците одговорни за настанатите неправилности.

Мерките од оваа точка се налагаат зависно од видот на неправилноста, па, зависно од потребата, со решение може да се изрече една мерка, две или повеќе мерки заедно или истовремено сите мерки.

7. Народните банки на републиките односно народните банки на автономните покраини се должни записниците и писмените известувања од точка 4 ст. 2 и 3 и точка 5 ст. 2 и 3, како и решението од точка 6 на оваа одлука, веднаш да ги достават до Народната банка на Југославија.

8. Народната банка на Југославија, врз основа на податоците од точка 3 под 1) на оваа одлука со кои сама располага, како и врз основа на податоците од точка 7 на оваа одлука добиени од народните банки на републиките односно од народните банки на автономните покраини, врши контрола на сите банки во СФРЈ спрема одредбите на оваа одлука и презема потребни мерки, ако надлежната народна банка на републиката односно народната банка на автономната покраина тоа пропуштила да го стори.

Врз основа на следењето на сите релевантни податоци од став 1 на оваа точка, Народната банка на Југославија може да предложи преземање и на дополнителни мерки за отстранување на неправилностите во работењето на банката, ако оцени дека мерките што ги презела народна-

та банка на републиката односно народната банка на автономната покраина не се доволни за нивно отстранување.

9. Непосредната контрола од точка 3 под 2) народните банки ја вршат според посебна програма, а се должни да ја вршат и по потреба.

Народните банки на републиките односно народните банки на автономните покраини се должни најмалку еднаш годишно со контрола од точка 3 под 2) на оваа одлука да ја опфатат секоја банка на територијата на републиката на автономната покраина.

При вршењето на контрола од став 2 на оваа точка, народните банки на републиките односно народните банки на автономните покраини се должни и да извршат контрола на точноста на извештаите и на другата документација од точка 3 под 1) на оваа одлука што банката ги доставила до народната банка во изминатиот извештаен период.

10. Народните банки на републиките односно народните банки на автономните покраини се должни за извршената контрола и преземените мерки, најдоцна до 10-ти во месецот за претходниот месец, до Народната банка на Југославија да поднесат посебен извештај, а Народната банка на Југославија е должна за тие извештаи, како и за своите активности, тримесечно да го известува Советот на гувернерите.

11. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“, а ќе се применува од 1 август 1990 године.

О.бр. 135
22 мај 1990 година
Белград

Претседател
на Советот на гувернерите
гувернер
на Народната банка
на Југославија,
Душан Влатковиќ, с.р.

538.

Врз основа на член 13 и член 80 став 1 точка 8 од Законот за Народната банка на Југославија и за единствено-то монетарно работење на народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини („Службен лист на СФРЈ“, бр. 34/89 и 88/89), во врска со чл. 36 до 40 од Законот за хартиите од вредност („Службен лист на СФРЈ“, бр. 64/89), Советот на гувернерите донесува

ОДЛУКА

ЗА ДОПОЛНЕНИЕ НА ОДЛУКАТА ЗА ИЗДАВАЊЕ НА БЛАГАЈНИЧКИ ЗАПИСИ НА НАРОДНАТА БАНКА НА ЈУГОСЛАВИЈА

1. Во Одлуката за издавање на благајнички записи на Народната банка на Југославија („Службен лист на СФРЈ“, бр. 84/89, 7/90 и 10/90), во точка 2 став 2 по зборовите: „со рок за втасување од“ се додаваат зборовите: „судум дена“.

2. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

О.бр. 130
22 мај 1990 година
Белград

Претседател
на Советот на гувернерите
гувернер
на Народната банка на
Југославија,
Душан Влатковиќ, с.р.

539.

Врз основа на член 71 и член 80 став 15 точка 20 од Законот за Народната банка на Југославија и за единствено-то монетарно работење на народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини („Службен лист на СФРЈ“, бр. 34/89 и 88/89), Советот на гувернерите донесува

ОДЛУКА

ЗА ДОПОЛНЕНИЈА НА ОДЛУКАТА ЗА НАЧИНОТ НА ДОСТАВУВАЊЕТО И СОДРЖИНАТА НА ПОДАТОЦИТЕ ЗА ДНЕВНАТА ЛИКВИДНОСТ НА БАНКИТЕ И НА ДРУГИ ФИНАНСИСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

1. Во Одлуката за начинот на доставувањето и содржината на податоците за дневната ликвидност на банките и на други финансиски организации („Службен лист на СФРЈ“, бр. 18/90), во точка 1 на крајот на став 1 се брише точката и се додава текстот, кој гласи: „што се смета состојба на почетокот на тековниот работен ден.“

Во став 2 одредба под 8) се брише точката и се додаваат одредби под 9) до 11), кои гласат:

„9) состојба на благајничките записи на банките;

10) состојба на комерцијалните записи;

11) состојба на обврзниците на федерацијата со рок за втасување до една година.“

2. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

О.бр. 131
22 мај 1990 година
Белград

Претседател
на Советот на гувернерите
гувернер
на Народната банка на
Југославија,
Душан Влатковиќ, с.р.

540.

Врз основа на член 18 и член 80 став 1 точка 3 од Законот за Народната банка на Југославија и за единствено-то монетарно работење на народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини („Службен лист на СФРЈ“, бр. 34/89 и 88/89), Советот на гувернерите донесува

ОДЛУКА

ЗА ИЗМЕНИ НА ОДЛУКАТА ЗА МЕТОДОЛОГИЈА НА УТВРДУВАЊЕ НА ВКУПНИТЕ ПЛАСМАНИ НА БАНКИТЕ

1. Во Одлуката за методологија за утврдување на вкупните пласмани на банките („Службен лист на СФРЈ“, бр. 9/90) во точка 1 под 1) зборовите во заградата: „сметки: 320-4 и 326“ се заменуваат со зборовите: „сметки: 320-4, 326, 1560, 1564, 1568, 1569, 1573“.

Во точка 1 под 2) во алинеја 3 бројот на сметката „1515-7“ се заменува со бројот: „0515-7“.

Во точка 1 под 2) во алинеја 10 бројот на сметката „1610-7“ се заменува со броевите: „1610, 1615“, а броевите на сметките: „1560, 1564, 1568, 1569, 1573“ се бришат.

2. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

О.бр. 132
22 мај 1990 година
Белград

Претседател
на Советот на гувернерите
гувернер
на Народната банка на
Југославија,
Душан Влатковиќ, с.р.

541.

Врз основа на член 33 од Законот за Народната банка на Југославија и за единственото монетарно работење на народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини („Службен лист на СФРЈ”, бр. 34/89 и 88/89), Советот на гувернерите донесува

ОДЛУКА

ЗА ИЗМЕНА НА ОДЛУКАТА ЗА ОБВРСКАТА НА ОВЛАСТЕНИТЕ БАНКИ ДА ДРЖАТ ОПРЕДЕЛЕН ИЗНОС ВО ДЕВИЗИ КАКО МИНИМАЛНА РЕЗЕРВА ЗА ОДРЖУВАЊЕ НА ЛИКВИДНОСТА ВО ПЛАЌАЊАТА СПРЕМА СТРАНСТВО ВО ПЕРИОДОТ ОД 1 ЈАНУАРИ ДО 30 ЈУНИ 1990 ГОДИНА

1. Во Одлуката за обврската на овластените банки да држат определен износ во девизи како минимална резерва за одржување на ликвидноста во плаќањата спрема странство во периодот од 1 јануари до 30 јуни 1990 година („Службен лист на СФРЈ”, бр. 88/89 и 16/90), во точка 1 одредба под б) процентот „90” се заменува со процентот „30”.

2. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ”.

О.бр. 133
22 мај 1990 година
Белград

Претседател
на Советот на гувернерите
гувернер
на Народната банка на
Југославија,
Душан Влатковиќ, с.р.

542.

Врз основа на член 27 став 2 од Законот за кредитните односи со странство („Службен лист на СФРЈ”, бр. 66/85, 38/86 и 16/89), Советот на гувернерите донесува

ОДЛУКА

ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА ОДЛУКАТА ЗА ВИДОВИТЕ ГАРАНЦИИ, СУПЕРГАРАНЦИИ И ДРУГИ ФОРМИ НА ГАРАНТИРАЊЕ ШТО БАНКАТА ОВЛАСТЕНА ЗА РАБОТИ СО СТРАНСТВО МОЖЕ ДА ГИ ДАВА ВО РАБОТИТЕ СО СТРАНСТВО

1. Во Одлуката за видовите гаранции, супергаранции и други форми на гарантирање што банката овластена за работи со странство може да ги дава во работите со странство („Службен лист на СФРЈ”, бр. 73/85), во точка 1 одредбата под 1) се менува и гласи:

„1) гаранции за плаќање на обврските по кредитните работи со странство, како и гаранции по основ на увозот кога се плаќаат по рокот од 90 дена, под условите предвидени во Законот за кредитните односи со странство;”.

Во потточка 2) алинејата 2 се менува и гласи:

„-за добро извршување на работата;”.

Алинејата 3 се брише.

2. Во точка 2 по зборовите: „со странство” се додаваат запирка и зборовите „како и гаранции за враќање на авансот”.

3. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ”.

О.бр. 134
22 мај 1990 година
Белград

Претседател
на Советот на гувернерите
гувернер
на Народната банка на
Југославија,
Душан Влатковиќ, с.р.

УСТАВЕН СУД НА ЈУГОСЛАВИЈА

ОДЛУКА

ЗА ОЦЕНУВАЊЕ НА СПРОТИВНОСТА НА ОДРЕДБАТА НА ЧЛЕН 91 СТАВ 1 ОД ЗАКОНОТ НА СР ХРВАТСКА ЗА ПЕНЗИСКОТО И ИНВАЛИДСКОТО ОСИГУРУВАЊЕ СО ЗАКОНОТ ЗА ОСНОВНИТЕ ПРАВА ОД ПЕНЗИСКОТО И ИНВАЛИДСКОТО ОСИГУРУВАЊЕ

1. Уставниот суд на Југославија, со решението I-У бр. 7/2-88 од 21 ноември 1988 година, поведе постапка за оценување на уставноста на член 91 став 1 од Законот на СР Хрватска за пензиското и инвалидското осигурување и на спротивноста на таа одредба со Законот за основните права од пензиското и инвалидското осигурување.

2. Со одредбите на член 91 од Законот за пензиското и инвалидското осигурување („Народне новине СР Хрватске”, бр. 26/83, 5/86 и 42/87) е пропишано дека на корисник на старосна пензија остварена врз основа на пензиски стаж од 40 години (маж) односно 35 години (жена), како и на корисник на инвалидска пензија остварена врз основа на инвалидноста предизвикана со повреда при работа или со професионална болест, му се осигурува „минимална пензија”, без оглед на приходот на корисникот на пензијата (став 1) и дека височината на „минимална пензија” ја утврдува Самоуправната интересна заедница за пензиско и инвалидско осигурување на работниците на Хрватска со самоуправен општ акт, но така што таа пензија да не може да биде помала од 85% од просечниот месечен чист личен доход на сите работници вработени во СР Хрватска во изминатата година (став 2).

3. Решението за поведување на постапка Уставниот суд на Југославија го достави на одговор до Саборот на Социјалистичка Република Хрватска.

Саборот на Социјалистичка Република Хрватска, во одговорот на решението за поведување постапка, истакна: дека правата од пензиското и инвалидското осигурување се остваруваат врз основа на тековниот и минатиот труд на осигуреникот во текот на неговиот работен век, при што тој труд се изразува со личниот доход на осигуреникот, кој е основно мерило за утврдување на височината на пензијата, односно на материјалната и социјалната сигурност на осигуреникот; дека начелото на солидарност, како едно од основните начела врз кои се заснова пензиското и инвалидското осигурување на работниците, е применето со одредбата на член 91 став 1 и одредбата на член 92 од Законот на СР Хрватска за пензиското и инвалидското осигурување, со пропишување на условите под кои корисникот на старосна (инвалидска) пензија стекнува право на најнискиот износ на пензијата кој, во согласност со законот, се утврдува со самоуправен општ акт; дека, поради сето тоа, оспорената одредба од Законот на СР Хрватска за пензиското и инвалидското осигурување не е во спротивност со одредбата на член 28 од Законот за основните права од пензиското и инвалидското осигурување.

4. Уставниот суд на Југославија, на 20 февруари 1990 година одржа, јавна расправа во која учествуваа претставник на Саборот на СР Хрватска, претставник на Републичкиот комитет за труд, претставник на Самоуправната интересна заедница за пензиско и инвалидско осигурување на работниците на Хрватска и претставник на Сојузниот секретаријат за труд, здравство, боречки прашања и социјална политика.

На јавната расправа претставниците на Саборот на СР Хрватска и претставниците на Самоуправната интересна заедница за пензиско и инвалидско осигурување на работниците на Хрватска истакнаа дека одредбата на член 91 став 1 од наведениот републички закон треба да се посматра поврзано со одредбите на член 92 од тој закон, според кои на корисниците на старосна, инвалидска и семејна пензија, ако пензијата им изнесува помалку од пропишаниот граничен износ на најиското пензиско примање, им се осигурува право на заштитен додаток кон пензијата, ако немаат други приходи доволни за издршка, под услов пензијата да е остварена со 35 или повеќе години пензиски стаж (маж) односно со 30 или повеќе години пензиски стаж (жена). Имајќи предвид дека одредбите на чл. 91 и 92 од Законот на СР Хрватска за пензиското и инвалидското осигурување овозможуваат остварување на право на најнискиот износ на пензијата и право на заштитен додаток

кон пензијата, претставниците на Саборот на СР Хрватска и претставниците на Самоуправната интересна заедница за пензиско и инвалидско осигурување сметаат дека оспорената одредба од наведениот закон не е во спротивност со Законот за основните права од пензиското и инвалидското осигурување. Начелото на солидарност во пензиското и инвалидското осигурување ја изразува, според тие мислења, вкупноста на наведените одредби од републичкиот закон. Такво мислење изнесе и претставникот на Републичкиот комитет за труд.

Претставникот на Сојузниот секретаријат за труд, здравство, боречки прашања и социјална политика истакна дека смислата на одредбата на член 28 од Законот за основните права од пензиското и инвалидското осигурување е во тоа што право на најнизок износ на старосна пензија има само осигуреникот кој остварил пензија со 40 (маж) односно со 35 (жена) години пензиски стаж.

5. Со одредбата на член 28 од Законот за основните права од пензиското и инвалидското осигурување („Службен лист на СФРЈ”, бр. 23/82, 77/82, 75/85, 8/87 и 65/87) е пропишано дека осигуреникот кој ги исполнува условите за старосна пензија стекнува право на најнизок износ на пензија, под условите, на начинот и во височината што се утврдени со самоуправниот општ акт, во согласност со законот.

Тргувајќи од таа одредба на Законот за основните права од пензиското и инвалидското осигурување, Уставниот суд на Југославија оцени дека одредбата на член 91 став 1 од Законот на СР Хрватска за пензиското и инвалидското осигурување е во спротивност со Законот за основните права од пензиското и инвалидското осигурување.

Таа оценка Уставниот суд на Југославија ја заснова врз сфаќањето дека одредбата на член 28 од Законот за основните права од пензиското и инвалидското осигурување утврдува дека осигуреникот кој ги исполнува условите за старосна пензија има право на најнискиот износ на пензија без оглед на тоа кој од условите за стекнување право на старосна пензија го исполнил, односно без оглед на тоа со колку години пензиски стаж стекнал право на старосна пензија.

Со оспорената одредба од наведениот закон на СР Хрватска е пропишано, меѓутоа, дека право на најнискиот износ на старосна пензија се стекнува со наполнети 40 (маж) односно 35 (жена) години пензиски стаж. Од таа одредба на Законот на СР Хрватска за пензиското и инвалидското осигурување, по мислењето на Уставниот суд на Југославија, произлегува дека осигуреникот кој старосна пензија стекнал со помалку од 40 (маж) односно со помалку од 35 (жена) години пензиски стаж нема право на најнискиот износ на старосна односно инвалидска пензија.

По оценка на Уставниот суд на Југославија, делот од одредбата на член 28 од Законот за основните права од пензиското и инвалидското осигурување по кој право на најнизок износ на старосна пензија се остварува под условите, на начинот и во височината што се утврдени со самоуправниот општ акт во согласност со законот, овозможува со самоуправниот општ акт односно со републичкиот закон да се утврдуваат само публичките услови, начинот на остварување на тоа право и височината на најнискиот износ на старосната пензија, а не со републичкиот закон да се пропише и тоа дека право на најнизок износ на старосна пензија имаат само осигурениците со наполнети 40 (маж), односно 35 (жена) години пензиски стаж.

Затоа, по мислењето на Уставниот суд на Југославија, со наведениот републички закон не можеа да бидат пропишани такви услови за остварување право на најнизок износ на старосна пензија со кои е ускратено едно основно право на осигуреникот утврдено со сојузниот закон.

Дека со оспорената одредба од Законот на СР Хрватска за пензиското и инвалидското осигурување на лицата кои право на старосна односно на инвалидска пензија оствариле со помалку од 40 (маж), односно 35 (жена) години пензиски стаж им е ускратено правото на најнискиот износ на старосна пензија, по мислењето на Уставниот суд на Југославија, произлегува и од одредбите на член 92 од тој закон, со кои правото на заштитен додаток кон пензијата, исто така, е условено со исполнување на определени години пензиски стаж и со приходите на корисникот на пензија.

Според таа одредба од Законот на СР Хрватска за пензиското и инвалидското осигурување, заштитниот до-

даток е друг вид на заштита на корисниците на старосна односно инвалидска пензија чија пензија е помала од износот на најиската пензија. Уставниот суд на Југославија, затоа, смета оти тоа што со одредбите на член 92 од тој закон е пропишано дека корисниците на старосна односно инвалидска пензија со помалку од 40 (маж) односно 35 (жена) години пензиски стаж имаат право на заштитен додаток под условите пропишани со тие одредби, не е обезбедување на најнискиот износ на старосна пензија во смисла на одредбата од член 28 на Законот за основните права од пензиското и инвалидското осигурување.

6. Уставниот суд на Југославија, врз основа на одредбата на член 375 став 1 точка 2 од Уставот на СФРЈ и одредбата на член 36 од Деловникот на Уставниот суд на Југославија, на седницата одржана на 8 март 1990 година, донесе

О д л у к а

Се утврдува дека одредбата на член 91 став 1 од Законот за пензиското и инвалидското осигурување („Народне новине СР Хрватске”, бр. 26/83, 5/86 и 42/87) е во спротивност со Законот за основните права од пензиското и инвалидското осигурување („Службен лист на СФРЈ”, бр. 23/82, 77/82, 75/85, 8/87 и 65/87).

Оваа одлука ќе се објави во „Службен лист на СФРЈ” и во „Народне новине Социјалистичке Републике Хрватске”.

Оваа одлука Уставниот суд на Југославија ја донесе во следниот состав: претседател Душан Штрбац и судите: Хрвое Бачиќ, Божидар Булатовиќ, м-р Крсте Чаловски, д-р Александар Фира, д-р Омер Ибрахимагиќ, д-р Бранислав Ивановиќ, Димче Козаров, д-р Иван Кристан, Вељко Марковиќ, Радко Мочивник и Милосав Стијовиќ.

I-У-број 7/2-88
8 март 1990 година
Белград

Претседател
на Уставниот суд на
Југославија,
Душан Штрбац, с.р.

По извршеното срамнување со изворниот текст е утврдено дека во текстот на Законот за привремени мерки за измени и дополненија на Законот за девизното работење, објавен во „Службен лист на СФРЈ”, бр. 85/89, се поткрала долунаведената грешка, та се дава

ИСПРАВКА

НА ЗАКОНОТ ЗА ПРИВРЕМЕНИ МЕРКИ ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА ЗАКОНОТ ЗА ДЕВИЗНОТО РАБОТЕЊЕ

Во Законот за привремени мерки за измени и дополненија на Законот за девизното работење во член 105 став 3 по зборовите: „во точка 7” треба да се додадат зборовите: „бројот „60” се заменува со бројот „90”.

По став 4 треба да се додаде нов став 5 кој гласи: „Во точка 9 бројот „60” се заменува со бројот „90”.

Од Службата за законодавство на Собранието на СФРЈ, Белград, 22 мај 1990 година.

По извршеното срамнување со изворниот текст е утврдено дека во текстот на Правилникот за максимални граници на радиоактивна контаминација на човековата средина и за вршење на деконтаминација, објавен во „Службен лист на СФРЈ”, 8/87, се поткрала долунаведената грешка, па се

ИСПРАВКА

НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА МАКСИМАЛНИ ГРАНИЦИ НА РАДИОАКТИВНА КОНТАМИНАЦИЈА НА ЧОВЕКОВАТА СРЕДИНА И ЗА ВРШЕЊЕ НА ДЕКОНТАМИНАЦИЈА

Во член 14, во образецот, наместо ознаката: „4 × 10” треба да стои ознаката „4 × 10²”, а наместо ознаката: „4 × 10³” ознаката треба да стои: „4 × 10⁴”.

Од Сојузниот секретаријат за труд, здравство, боречки прашања и социјална политика, Белград, 16 мај 1990 година.

УКАЗИ

Врз основа на член 315 точка 5 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, Претседателството на Социјалистичка Федеративна Република Југославија донесува

УКАЗ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ИЗВОНРЕДЕН И ОПОЛНОМОШТЕН АМБАСАДОР НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА ВО НАРОДНА РЕПУБЛИКА КОНГО

I

Се назначува

Миха Врхунец, извонреден и ополномоштен амбасадор на Социјалистичка Федеративна Република Југославија во Република Заир, за извонреден и ополномоштен амбасадор на Социјалистичка Федеративна Република Југославија во Народна Република Конго, со седиште во Киншаса.

II

Сојузниот секретар за надворшени работи ќе го изврши овој указ.

III

Овој указ влегува во сила веднаш.

У. бр. 15
25. април 1990 година
Белград

Претседател
на Претседателството
на СФРЈ,
Јанез Дрновшек, с. р.

Врз основа на член 315 точка 5 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, Претседателството на Социјалистичка Федеративна Република Југославија донесува

УКАЗ

ЗА ОТПОВИК ОД ДОЛЖНОСТА ИЗВОНРЕДЕН И ОПОЛНОМОШТЕН АМБАСАДОР НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА ВО НАРОДНА ДЕМОКРАТСКА РЕПУБЛИКА ЛАОС И ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ НА ИЗВОНРЕДЕН И ОПОЛНОМОШТЕН АМБАСАДОР НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА ВО НАРОДНА ДЕМОКРАТСКА РЕПУБЛИКА ЛАОС

I

Се отповикува

Бранко Вулетик од должноста извонреден и ополномоштен амбасадор на Социјалистичка Федеративна Република Југославија во Народна Демократска Република Лаос, со седиште во Јангон.

II

Се назначува

Д-р Светозар Јовиќевиќ, извонреден и ополномоштен амбасадор на Социјалистичка Федеративна Република Југославија во Мјанманска Унија, за извонреден и ополномоштен амбасадор на Социјалистичка Федеративна Република Југославија во Народна Демократска Република Лаос, со седиште во Јангон.

III

Сојузниот секретар за надворешни работи ќе го изврши овој указ.

IV

Овој указ влегува во сила веднаш.

У. бр. 14
13. април 1990 година
Белград

Претседател
на Претседателството на
СФРЈ,
Јанез Дрновшек, с. р.

НАЗНАЧУВАЊА И РАЗРЕШУВАЊА

Врз основа на член 244 став 1 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 23/78, 21/82, 18/85, 37/88, 18/89, 40/89 и 72/89), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ПОМОШНИК НА СОЈУЗНИОТ СЕКРЕТАР ЗА ПРАВОСУДСТВО И УПРАВА

Се назначува Никола Бановиќ за помошник на сојузниот секретар за правосудство и управа, порано помошник на сојузниот секретар за законодавство, правосудство и управа.

С. п.п. бр. 391
26 април 1990 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Анте Марковиќ, с. р.

Врз основа на член 238 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 23/78, 21/82, 18/85, 37/88, 18/89, 40/89 и 72/89), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ЗАМЕНИК-ДИРЕКТОР НА СОЈУЗНИОТ ЗАВОД ЗА ПАТЕНТИ

Се назначува Боро Пајковиќ за заменик-директор на Сојузниот завод за патенти, досегашен заменик-директор на тој завод.

С.п.п. бр. 392
26 април 1990 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Анте Марковиќ, с. р.

Врз основа на член 244 став 1 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 23/78, 21/82, 18/85, 37/88, 18/89, 40/89 и 72/89), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ СОВЕТНИК НА СОЈУЗНИОТ СЕКРЕТАР ЗА ЗЕМЈОДЕЛСТВО

Се назначува м-р Милан Милановиќ за советник на

сојузниот секретар за земјоделство, порано советник на претседателот на Сојузниот комитет за земјоделство.

С.п.п. бр. 393
26 април 1990 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Анте Марковиќ, с. р.

Врз основа на член 244 став 1 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 23/78, 21/82, 18/85, 37/88, 18/89, 40/89 и 72/89), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ПОМОШНИК НА СОЈУЗНИОТ СЕКРЕТАР ЗА СООБРАКАЈ И ВРСКИ

Се назначува Петар Раденовиќ за помошник на сојузниот секретар за сообраќај и врски, порано помошник на претседателот на Сојузниот комитет за сообраќај и врски.

С.п.п. бр. 394
26 април 1990 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Анте Марковиќ, с. р.

Врз основа на член 244 став 1 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 23/78, 21/82, 18/85, 37/88, 18/89, 40/89 и 72/89), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ПОМОШНИК НА СОЈУЗНИОТ СЕКРЕТАР ЗА ЕКОНОМСКИ ОДНОСИ СО СТРАНСТВО

Се назначува Драгољуб Барјактаровиќ за помошник на сојузниот секретар за економски односи со странство, порано помошник на претседателот на Сојузниот комитет за туризам.

С.п.п. бр. 395
26 април 1990 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Анте Марковиќ, с. р.

Врз основа на член 244 став 1 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 23/78, 21/82, 18/85, 37/88, 18/89, 40/89 и 72/89), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ПОТСЕКРЕТАР ВО СЕКРЕТАРИЈАТОТ ЗА ИНФОРМАЦИИ НА СОЈУЗНИОТ ИЗВРШЕН СОВЕТ

Се назначува Радомир Радуловиќ за потсекретар во Секретаријатот за информации на Сојузниот извршен со-

вет, началник на Одделението за правни и организациони работи во тој секретаријат.

С.п.п. бр. 396
26 април 1990 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Анте Марковиќ, с. р.

Врз основа на член 216 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 23/78, 21/82, 18/85, 37/88, 18/89, 40/89 и 72/89), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ДИРЕКТОР НА СЕРВИСОТ ЗА ФИНАНСИСКО-МАТЕРИЈАЛНИ РАБОТИ НА СОЈУЗНИТЕ ОРГАНИ НА УПРАВАТА И СОЈУЗНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ

Се назначува Јово Иваниш за директор на Сервисот за финансиско-материјални работи на сојузните органи на управата и сојузните организации, досегашен директор на тој сервис.

С. п. п. бр. 397
26 април 1990 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Анте Марковиќ, с. р.

Врз основа на член 244 став 1 и член 249 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 23/78, 21/82, 18/85, 37/88, 18/89, 40/89 и 72/89), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА РАЗРЕШУВАЊЕ ПОСТОЈАН ЧЛЕН НА СОЈУЗНИОТ СОВЕТ ЗА ПРЕКРШОЦИ

Се разрешува Благое Шошкиќ од должноста постојан член на Сојузниот совет за прекршоци, поради истекување на времето на кое е назначен.

Именуваниот, сообразно со одредбата од член 249 на Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата, се става на располагање.

С. п. п. бр. 398
26 април 1990 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Анте Марковиќ, с. р.

Врз основа на член 244 став 1 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 23/78, 21/82, 18/85, 37/88, 18/89, 40/89 и 72/89), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА РАЗРЕШУВАЊЕ ПОМОШНИК НА СОЈУЗНИОТ СЕКРЕТАР ЗА НАДВОРЕШНИ РАБОТИ

Се разрешува Илија Гукиќ од должноста помошник

на сојузниот секретар за надворешни работи со 29 март 1990 година, поради заминување на друга должност.

С. п. п. бр. 399
26 април 1990 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Анте Марковиќ, с. р.

Врз основа на точка 4 став 3 од Одлуката за почетокот на работата на Агенцијата на федерацијата за осигурување на депозитите и за санација на банките („Службен лист на СФРЈ”, бр. 18/90), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ИЗВРШЕН ДИРЕКТОР НА АГЕНЦИЈАТА НА ФЕДЕРАЦИЈАТА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ДЕПОЗИТИТЕ И ЗА САНАЦИЈА НА БАНКИТЕ

Се назначува Јован Кунац за извршен директор на Агенцијата на федерацијата за осигурување на депозитите и за санацијата на банките, вршител на должноста потпретседател на Работоводниот одбор на ИНА.

С. п. п. бр. 400
26 април 1990 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Анте Марковиќ, с. р.

Врз основа на член 244 став 1 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 23/78, 21/82, 18/85, 37/88, 18/89, 40/89 и 72/89), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ АМБАСАДОР ВО СОЈУЗНИОТ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА НАДВОРЕШНИ РАБОТИ

Се назначува Милош Белиќ за амбасадор во Сојузниот секретаријат за надворешни работи, раководител на Секторот за Азија и Латинска Америка во Сојузниот секретаријат за надворешни работи.

С. п. п. бр. 423
10 мај 1990 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Анте Марковиќ, с. р.

Врз основа на член 244 став 1 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 23/78, 21/82, 18/85, 37/88, 18/89, 40/89 и 72/89), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ АМБАСАДОР ВО СОЈУЗНИОТ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА НАДВОРЕШНИ РАБОТИ

Се назначува Даворин Костањешек за амбасадор во

Сојузниот секретаријат за надворешни работи, порано амбасадор на СФРЈ во Сирија.

С. п. п. бр. 424
10 мај 1990 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Анте Марковиќ, с. р.

ОДЛИКУВАЊА

УКАЗ

**ПРЕТСЕДАТЕЛСТВОТО
НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА
ЈУГОСЛАВИЈА**

– врз основа на член 315 точка 8 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија одлучува да се

одликуваат:

Од СР Словенија

– за особени заслуги и постигнати успеси во работата од значење за социјалистичката изградба на земјата

**СО ОРДЕН ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД СО СРЕБРЕНИ
ЗРАЦИ**

Бевц Антона Јоже, Борштнер Јожефа Фјожеф,

– за особени заслуги и постигнати успеси во работата од значење на напредок на земјата

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО ЗЛАТЕН ВЕНЕЦ

Бабник Валентина Тине, Јенко Франца Петар, Кастелиц Антона Драго, Орешковиќ Јожета Јоже, Трогар Здравко;

– за заслуги на полето на јавната дјеност со која се придонесува кон општиот напредок на земјата

СО ОРДЕН НА РЕПУБЛИКАТА СО БРОНЗЕН ВЕНЕЦ

Божич Стане Станислав, Чернош Алојза Драго, Чижман-Ерјавец Алојза Јања, Рихтаршиќ Михаела Леополд, Мишиќ Алојза Михаел, Мод Франца Јулија, Моциќ-Грчар Тита Никица, Пожонец-Кулчар Штефана Марија, Раздрх Антона Антон, Штефе Виктор Миран, Танко Јожета Јоже, Верл-Пуркељц Карела Франца;

– за заслуги и постигнати успеси во работата од значење за социјалистичка изградба на земјата

**СО ОРДЕН ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД СО СРЕБРЕНА
СВЕЗДА**

Бизјак Косте Коста, Брвар Јожета Роман, Демитровиќ Винка Жања, Фехер-Хозјан Штефана Марија, Фрац Штефана Штефан, Градишар Јанез Вера, Каменшег Блажа Андреј, Капш Виљема Иван, Клун Игнаца Јожица, Кошир Алојзија Јоже, Кунеј-Микуж Јанеза Павла, Ленаси Конрада Конрад, Мало-Осолник Антона Аница, Менцеј Иван Јанез, Пал-Хемет Јожета Елизабета, Павич Виктор Виктор-Марјан, Перме Антона Антон, Планкар Штефана Штефан, Плазар Станка Марјан, Протнер Јожета Јоже, Радоњиќ-Топлак Штефана Габриела, Рус Антона Јанез, Сусман Антона Антон, Ширко Франца Франц, Урлеп Франца Франц, Зупан Франца Јоже, Жолнир-Градишар Петера Вида, Жугич Антона Ладислав;

– за заслуги и постигнати успеси во работата од значење за напредокот на земјата

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО СРЕБРЕН ВЕНЕЦ

Бравхер Франца Франц, Булајиќ-Гедер Јожета Јожица, Цесар-Кугоњић Јожефа Разолија, Дејак Фердинанда Марјан, Фајфер Јакоба Стане, Фехер-Мујдрица Јанеза Марија, Голоб-Берлич Франца Марија, Густинчич Јожефа Јоже, Хлебања Јанеза Андреј, Хжњет Веровшек Јакоба Францка, Кежар-Арнеж Франца Марија, Кумер Винка Јоже, Лани Алојза Јоже, Левичник Тоне Иван, Милалич Арифа Алија, Пирхер Милене Александер, Препадник Ивана Франц, Рениер Франца Александер, Ројник Франца Матјаж, Слаперник-Ленардич Хуберта Амина, Старц Мартина Мартин, Шкоф Артона Антон, Тронец Томажа Франчишек, Вадњал-Пешак Неже Јустина, Велер-Церовшек Ивана Емилија, Забуковшек Јакоба Алојзиј, Загода Ивана Милан, Зупан Антона Антон;

– за заслуги во развивањето и реализирањето на концепцијата на општонародната одбрана и за успесите во подигање на воено-стручното знаење и борбената готовност на нашите граѓани

СО ОРДЕН НА НАРОДНАТА АРМИЈА СО СРЕБРЕНА СВЕЗДА

Полимац Војслава Милош;

– за заслуги во социјалистичката изградба на земјата

СО МЕДАЛ ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД

Абрам Алојза Стане, Павчич-Дремель Јожета Ана, Печовник Ивана Силво, Почкај Франца Лојзе, Разпет Јожефа Франц, Скет Јанка Само;

– за залагање и постигнати успеси во работата

СО МЕДАЛ НА ТРУДОТ

Бизјак Јожефа Рудолф, Колар-Матвоз Фердинанда Марија, Козин Франца Иван, Крашовец Михаела Виктор, Шинко Антона Алојз;

Од СР Србија

– за особени заслуги и постигнати успеси во работата од значење за напредокот на земјата

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО ЗЛАТЕН ВЕНЕЦ

Анѓелковиќ Најдана Милутин, Радовановиќ Станоја Драгомир, Тасиќ Драгољуба Петер;

– за заслуги и постигнати успеси во работата од значење за напредокот на земјата

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО СРЕБРЕН ВЕНЕЦ

Ђорђевиќ-Јовановиќ Драгомира Добруна, Станковиќ-Живковиќ Драгољуба Гроздана;

– за залагање и постигнати успеси во работата

СО МЕДАЛ НА ТРУДОТ

Јовановиќ-Стаменовиќ Драгога Госпава, Павловиќ Боривоја Божидар, Станковиќ-Нешиќ Чедомира Јелица, Стојановиќ Драгиша Милица.

Бр. 18
29 март 1989 година
Белград

Претседател
на Претседателството на
СФРЈ,
Раиф Диздаревиќ, с. р.

УКАЗ

ПРЕТСЕДАТЕЛСТВОТО НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА КА ЈУГОСЛАВИЈА

– врз основа на член 315 точка 8 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија одлучува да се

одликуваат:

Од СР Босна и Херцеговина

– за особени заслуги и постигнати успеси во работата од значење за социјалистичката изградба на земјата

СО ОРДЕН ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД СО СРЕБРЕНИ ЗРАЦИ

Црногорац-Авдаловиќ Пере Јела;

– за особени заслуги и постигнати успеси во работата од значење за напредокот на земјата

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО ЗЛАТЕН ВЕНЕЦ

Ибришагиќ Адема Халил,
Сариќ Сахира Осман;

– за заслуги на полето на јавната дејност со која се придонесува кон општиот напредок на земјата

СО ОРДЕН НА РЕПУБЛИКАТА СО БРОНЗЕН ВЕНЕЦ

Ђаковиќ Милана Јованка, Јовановиќ Михајла Симо, Кнежевиќ Матије Мићо;

– за заслуги и постигнати успеси во работата од значење за социјалистичката изградба на земјата

СО ОРДЕН ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД СО СРЕБРЕНА СВЕЗДА

Бешиќ Мухарема Абдулах, Богдановиќ-Липовж Ѓирила Марија, Кариќ Авде Есад, Кораќ Васе Милош, Лекиќ Душана Богдан, Обрадовиќ Младена Лазар, Смајлагиќ Целала Мехмед, Виторовиќ-Прица Илије Нада;

– за заслуги и постигнати успеси во работата од значење за напредокот на земјата

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО СРЕБРЕН ВЕНЕЦ

Аждахиќ Салиха Хазим, Балиќ Џанка Дерво, Бијелиќ Станка Раде, Босанчиќ Милорада Радован, Џапан Салиха Расим, Цигановиќ Николе Љубомир, Чабаровиќ Дервиша Џемал, Чампара Мурата Сабит, Ченгиќ Шахира Салем, Дедовиќ Омера Расим, Филиповиќ Абдурахмана Мустафа, Гавриловиќ Богдана Тадија, Голиќ Илије Миладин, Х. Механовиќ Салка Мехо, Халиловиќ Османа Халил, Хаткиќ Ибрахима Абаз, Хошиќ Мује Ибрахим, Илиќ Грге Вице, Јахиќ Мухарема Ахмет, Јанковиќ Алексе Слободан, Каравдиќ Рагиба Сабит, Костиќ Саве Владо, Ковачевиќ Ѓуре Милан, Крупниќ Бекира Емира, Кулашинац Бранка Саво Лиздек Неђе Славко, Лончар Радоја Данило, Лубура Боже Мирко, Махмутовиќ Рама Хуснија, Малишевиќ Рашида Назиф, Масло Алије Салко, Мехремиќ Мује Хусо, Михајловиќ Јована Гојко, Мухиќ Хасиба Вејсил, Николиќ Стијепања Јозо, Николиќ-Павелиќ Мане Славица, Охран Хусеина Осман, Османчевиќ Мухарема Мухарем, Пехар Ивана Анте, Периќ Ристе Душко, Плавшиќ Владимира Младен, Поповиќ Изабела Сузана, Поздер Ибрахима Авдо, Ризвановиќ Јусуфа Сафија, Селимовиќ Абда Месуд, Сијерчиќ Рама Мехо, Синановиќ Мује Зухдија, Солдат Благоја Миле, Шечибовиќ Исмета Амир, Штрбо Раме Ибро, Шушиќ Милана Илија, Томиќ Пере Маријан, Тривиќ Ратка Твртко, Вучиниќ Аћима Никола, Зубиќ Мехмеда Мидхат;

– за заслуги во развивањето и реализирањето на концепцијата на општонародната одбрана и за успеси во подигање на военостраничното знаење и борбената готовност на нашите граѓани

СО ОРДЕН ЗА ВОЕНИ ЗАСЛУГИ СО СРЕБРЕНИ МЕЧЕВИ

Дуран Јусуфа Мњехмед, Кантић Исе Рифат;

– за заслуги во социјалистичката изградба на земјата

СО МЕДАЛ ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД

Хубјер Јусе Есад, Кутле Баришина Иван, Мулић Јахије Хусеин, Вучинић Видака Миленко;

– за залагање и постигнати успеси во работата

СО МЕДАЛ НА ТРУДОТ

Бакрач Јозе Радован, Билић Петка Симо, Брка Раше Ибрахим, Бркић Сулејмана Мујо, Буквић-Агић Ибре Ениса, Дервић Салка Касим, Ђекић-Пејичић Бошка Љубица, Џиханић Рашида Узудин, Катинић Ивице Јозо, Косо Касима Бајро, Кустура Хамеда Садик, Мерушић Ибрахима Мустафа, Пашић Хумана Ибрахим, Пертеф Ахмеда Јакуб, Сарић-Мехмедалије Хундура Шефика, Слатина Халила Смајо, Сркаловић-Мухамеда Ибрахим, Сркаловић-Кахвић Рифкије Сабрија, Шкапур-Хасамбашић Атифа Суада, Шукало Мирка Српко, Вујић Ранка Ђорѓо.

Бр. 19
3 април 1989 година
Белград

Претседател
на Претседателството на
СФРЈ,
Раиф Диздаревиќ, с. р.

УКАЗ

ПРЕТСЕДАТЕЛСТВОТО НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКАЈУГОСЛАВИЈА

– врз основа на член 315 точка 8 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија одлучува да се

одликуваат:

Од С А П Косово

– за покажана храброст и самопрегор во акциите за развивање на контрареволуционерните демонстрации во Подуево и Титова Митровица – посмртно

СО ОРДЕН ЗА ХРАБРОСТ

Кући Балије Јетулах, Танасковић Живојина Мирољуб.

Бр. 20
април 1989 година
Белград

Претседател
на Претседателството на
СФРЈ,
Раиф Диздаревиќ, с. р.

УКАЗ

ПРЕТСЕДАТЕЛСТВОТО НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКАЈУГОСЛАВИЈА

– врз основа на член 315 точка 8 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија одлучува да се

одликува

Од СР Босна и Херцеговина

– по повод триесетгодишнината од постоењето, а за особени заслуги и успеси постигнати во развивањето на драмската уметност и значаен придонес за унапредување то и ширењето на театарската култура

СО ОРДЕН ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД СО СРЕБРЕНИ ЗРАЦИ

Фестивал на југословенскиот театар – Сараево.

Бр. 21
5 април 1989 година
Белград

Претседател
на Претседателството на
СФРЈ,
Раиф Диздаревиќ, с. р.

УКАЗ

ПРЕТСЕДАТЕЛСТВОТО НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКАЈУГОСЛАВИЈА

– врз основа на член 315 точка 8 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија одлучува

– за заслуги во негување на врските на нашите иселеници со својата татковина, како и за придонес за јакнење на патриотизмот и развивање на пријателските односи и соработка меѓу Социјалистичка Федеративна Република Југославија и Соединетите Американски Држави да се

одликуваат:

СО ОРДЕН НА ЈУГОСЛОВЕНСКОТО ЗНАМЕ СО ЗЛАТНА СВЕЗДА НА ГЕРДАН

Elish Antona Peter – иселеник од Canonssborg, Сојузна Држава Pennsylvania, САД,
Grosier Luke Frank – иселеник од Port Richiy, Сојузна Држава Флорида, САД
Hribar Rudolfa Edward – иселеник од Polus Hillas, Сојузна Држава Илиноис, САД.

Бр. 22
20 април 1989 година
Белград

Претседател
на Претседателството на
СФРЈ,
Раиф Диздаревиќ, с. р.

СОДРЖИНА:

	Страна
524. Одлука за избор и прогласување на претседател на Претседателството на Социјалистичка Федеративна Република Југославија — — — —	957
525. Одлука за избор и прогласување на потпретседател на Претседателството на Социјалистичка Федеративна Република Југославија — — — —	957
526. Закон за превозот на опасни материи — — — —	957
527. Закон за измени и дополненија на Законот за процесната постапка — — — — — — — — — —	971
528. Закон за измени и дополненија на Законот за извршната постапка — — — — — — — — — —	975
529. Одлука за начинот на извршување на обврските на федерацијата по основ на гаранција на девизите на девизните сметки и девизните штетни влогови на граѓани, граѓански правни лица и на странски физички лица — — — — —	978

	Страна		Страна
530. Одлука за начинот на формирање на цените на производите во прометот на големо односно на мало — — — — —	979	539. Одлука за дополние на Одлуката за начинот на доставувањето и содржината на податоците за дневната ликвидност на банките и на другите финансиски организации — — — — —	988
531. Одлука за начинот на формирањето на цените на производите од увоз — — — — —	980	540. Одлука за измени на Одлуката за методологијата за утврдување на вкупните пласмани на банките — — — — —	988
532. Одлука за продолжување на важењето на Одлуката за начинот на формирањето на цените на нафтните деривати во прометот — — — — —	981	541. Одлука за измена на Одлуката за обврската на овластените банки да држат определен износ на девизи како минимална резерва за одржување на ликвидноста во плаќањата спрема странство во периодот од 1 јануари до 30 јуни 1990 година — — — — —	989
533. Правилник за измени и дополненија на Правилникот за максималните количества на штетни материи и состојки во добиточната храна — — — — —	981	542. Одлука за измени и дополненија на Одлуката за видовите гаранции, супергаранции и другите форми на гарантирање што банката овластена за работи со странство може да ги дава во работите со странство — — — — —	989
534. Правилник за задолжително атестирање на лифтови на електричен погон за вертикален превоз на лица и товар и за условите што мораат да ги исполнуваат организациите на здружен труд овластени за атестирање на тие производи — — — — —	981	Одлука за оценување на спротивноста на одредбата на член 91 став 1 од Законот на СР Хрватска за пензиското и инвалидското осигурување со Законот за основните права од пензиското и инвалидското осигурување — — — — —	989
535. Одлука за постапката и поблиските услови за утврдување на денот од кога банката или друга финансиска организација е неликвидна — — — — —	986	Исправка на Законот за привремени мерки за измени и дополненија на Законот за девизното работење — — — — —	990
536. Одлука за привремено утврдување на реесконтните квоти за рефинансирање на пласманите на банките во јуни 1990 година — — — — —	986	Исправка на Правилникот за максимални граници на радиоактивната контаминација на човековата средина и за вршење на деконтаминација — — — — —	990
537. Одлука за поблиските услови и начинот на вршење контрола на работењето на банките и на другите финансиски организации и за единствената постапка при преземањето на мерки за отстранување на утврдените неправилности — — — — —	986	Укази — — — — —	991
538. Одлука за дополние на Одлуката за издавање на благајнички записи на Народната банка на Југославија — — — — —	988	Назначувања и разрешувања — — — — —	991
		Одликувања — — — — —	993